ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު: 17/1/2021

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 17 ވަނަ ޖަލްސާ

٢ شَعْبَان ١٤٤٢

15 މާރިޗު 2021

(ހޯމަ ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 09:03

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 13:43

(ރިޕޯޓުގައި އިންޑެކްސް؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު)

2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ ސަތާރަވަނަ ޖަލްސާ

15 މާރިޗު 2021 (ހޯމަ ދުވަސް)

---

1. ޙަމްދު ޘަނާވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށުނީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިއުލާން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދަކީ 15 މާރިޗު 2021 ވީ ހޯމަ ދުވަސް. 1442 ވަނަ އަހަރުގެ ޝަޢުބާން މަހުން 2 ވަނަ ދުވަސް. ފަސްބަދުރުވަ ނަކަތުން 4 ވަނަ ދުވަސް. އަޅުގަނޑުމެން އިހިނދު މިވަނީ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ ސަތާރަވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 35 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ސަފަރުގައި 6 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުނާ، އަދި ކަރަންޓީނުގައި ހަތަރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުނާ.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ އެޖެންޑާއަކީ އޖ/17/1/2021.

4. މަޖިލީހަށް ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ ބިލު

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުނު:

މަޖިލީހަށް ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ ބިލު.

4.1- އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރޮޒައިނާ އާދަމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު ފުރަތަމަ ކިޔުން. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނަށް؛ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު.

5. ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުނު:

ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 153 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމިޓީތަކުން ފޮނުވާފައިވާ ސުންގަޑި އިތުރުކުރުން. ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގެ؛ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މިލްކު ބަދަލުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު ސުންގަޑި އިތުރު 15 އޮގަސްޓު 2021. އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީއަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ އަދި ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ވަކިން ޚާއްޞަކޮށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، މިލްކު ބަދަލުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ސަރުކާރުތަކުން އަދި ނަޒަރު ވަރަށް ބޮޑު ހުޅުވިފައި ހުރި ގޮތުން ބަލަހައްޓާ ކަމެއް. އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމުޢިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކުން އަބަދުވެސް ސާފުކޮށް، މި ބިލުގެ މަސައްކަތް މިހާރު ޖެހިފައި އޮތް ހިސާބެއް ބަލައި ހުރުމަށް، އެދިވަޑަން. އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ފަސޭހަ މިއަދު މި ބިލު ނިންމާން ކަނޑައެޅިފައިވާކަމުން. ދެން އަޅުގަނޑުގެ އުއްމީދަކީ، މި ބިލު ނިޔަލަށް ކޮމިޓީ ނިންމުން. ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2016، އެއީ (ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2013 ސްޕެޝަލް އިކޮނޮމިކް ޒޯނުގެ ޤާނޫނު)އަށް އެއްވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު. އެ 31 އޮކްޓޫބަރު 2021. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ސުންގަޑި ކަނޑައަޅާފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރެވޭ ވިޔަފާރިތަކުން ލިބޭ ފައިސާގެ ބޭނުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފައިނޭންޝަލް ސިސްޓަމަށް ވަންނަމުންދާތަން ފަހިކުރުމަށް، އެކަމަށް އަވަސް ބަދަލެއް ގެނައުމަށް ބޭނުންވާ ޤާނޫނީ ތަރުތީބުތައް ހުށަހެޅުމަށް ޓަކައި ސަރުކާރަށް ގަވާއިދު ގެންނަވާ. އެ ގަވާއިދުގެ މަސައްކަތް އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި 3 ޖޫން 2021 ގައި ނިންމަވާނެ ކަމަށް. އަދި ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުމުގައި ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ، އިތުރު ނުކުތާއަކީ، އިއްޔެގައި ވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖުޑިޝަލްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ފެހިބިން ސިޔާސަތުގެ މަސައްކަތް ފުރުމުގެ ރަސްމީ އިފްތިތާޙު ބާއްވާފަ. އަޅުގަނޑު މި ފަރާތުގައި މި ފުރުޞަތު މި ދަންނަވާ ސަޕޯޓަށް، ފެހިބިން ސިޔާސަތު ދަށުން ފެށިފައި ހުރިހާ މަސައްކަތެއް، ސަރުކާރުގެ

ބާވަތުގެ އެހެން މަސައްކަތްތައް ނެތް ބާވަތުގެ މަސައްކަތްތައް. ދެން ދުސްވަރަން އަންނަ ބަދަލާއި، ތޮންގަނޑު އުފެދިގެންދާދިއުމާއި، އަދި އެހެންވެސް ބިން މަދުވުމުގެ މައްސަލަތަކަށް ޙައްލުގެ ގޮތުގައި ހުރަހަށް ބޭނުންތެރިއެއް. މިކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މި މަސައްކަތް ފުރާކަޑީ އަޅުގަނޑުމެން ހިޔާލުކުރަމުން، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެހާ ވެސް ލިބޭ ވަރަށް ބޮޑު ފައިދާއެއް.

6. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާ އައިޓަމް 6، މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން.

6.1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ލޯ އޮފް ޓްރީޓީސް 1968، އަދި ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ސައިންސް އެންޑް ސިގްނަލްސް 1968 ގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯދުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވީމެވެ. އަޅުގަނޑު އަމީންޢާއްމު އަރިހުން އެދެނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ސިޓީފުޅު އިއްވައިދެއްވުމަށް.

ކުއްލި މައްސަލަ

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މާފުކުރައްވާ! އެޖެންޑާ އައިޓަމް 6 އަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެވުނީ އެޖެންޑާ އައިޓަމް ފަހުގެ ކުއްލި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން އިޢުލާނު ދެންނެވުމުގެ ނިންމުމުން. އެ ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، މާފަންނު ދާއިރާގެ އިރުމަތީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މާފަންނު ދާއިރާގެ އިރުމަތީ ދާއިރާގެ މެންބަރަށް ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމަށް.

މާފަންނު ދާއިރާގެ އިރުމަތީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިރުމަތީ ރައީސް. ގޯތީގެ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮޑިއަންސްގެ ގައިޑްލައިންސްތަކުގެ ސަބަބުން ކޯޓު ހުކުމްތަކުން އަދި ވިޔާފާރިތަކަށް ލިބުމުންދާ ގެއްލުން ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރުކުރަމުން ބަޔާން ބަލައި ހުރަހާ ކުއްލި މައްސަލަ. ސާފު

ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީގެ ގައިޑްލައިންތަކުގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގެ އެކި އެކި ރަށްރަށާއި، މާލޭ ސަރަހައްދާއި، ވަކިން ޚާއްސަކޮށް މާލޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ އެތައް ފަރާތެއް ގޮތް ހުސްވެ، ވިޔަފާރިތައް ކާބު ރެސްޓޮރެންޓް ކާފި ވިޔަފާރިތަކުގެ ގޮތުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފިހާރަތަކުގެ އިތުރަށް ބޭކަރީ، ޖިމް އަދި އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކާއި، ކަނޑު ދަތުރުފަތުރުތަކާއި، މުޅި އެއް ބަރުހުން އަށުއް ގެސްޓްހައުސްތަކުގެ ހިދުމަތްތަކާއި ހިމެނޭ ޓޫރިސްޓްބޯޓްތަކާ ހިދުމަތްތަކާއި، މަސްވެރިންގެ ހިދުމަތްތަކާއި، އެ ހިދުމަތްތަކަކީ ގޮތްގޮތުން އެތައް ވިޔަފާރިއެއް ހިނގަމުންދިޔަ ނުކުޅެދިފައި މިވަނީ ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމަށް ޓަކައި ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މި ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަމީންއާންމު ވޯޓުގެ ބެލް ޖައްސަވައިދެއްވުން އެދެން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލަ، މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: މާވަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ޙާޟިރުވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	41
ފެނޭ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	37
ނުފެނޭ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	01
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދިން ބޭނުންވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	38
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	20

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މާލޭ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލަ މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ ހާޒިރީ؛ 87. ޤަބޫލުކުރެއްވީ 41 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ؛ 37. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ އެއް މެންބަރު. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ މެންބަރަކު ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތީ 38 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ 20 ވޯޓު. އެހެންކަމުން، މި ކުއްލި މައްސަލަ ބަލައިގަންނަވައިފި. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މާލޭ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

<u>މާލޭ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަން މި ޖެހެނީ މި މައްސަލަ ހުށަހަޅަން މި ޖެހުނީ، މިގެ މަޤްބޫލިއްޔަތު ކޮބައިތޯ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި މައްސަލަ ހުށަހަޅަން ޖެހުނު ސަބަބަކީ ބަލާއިރު، ދިވެހި އެއްވެސް ރައްޔިތަކު؛ ވަކިން ހާއްސަކޮށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް މެންބަރަކު ޝައްކެއް ނުކުރާނެ، އަދި މި ދައުލަތުގެ އެއްވެސް ހިސާބަކަށް ނިސްބަތްވާ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ވެސް ޝައްކެއް ނުކުރާނެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނުވަތަ ދުނިޔޭގެ އެންމެ މުހިންމު އެއް ކަމަކަށް ވާނީ، އެ ދުނިޔޭގެ ދިރިއުޅުމަށް ޖެހިފައި ކަންކަން ބޮޑުކުރެއްވީކަމަށް؛ ޚާއްޞަކޮށް ޤައުމުގެ މުޅި ނިޒާމަށް. މި ކަންކަން ހަމަގައިމު ވެސް އެއްވެސް ދިރާސާކުރުމެއް، ޝައްކެއް ވެސް އެއްވެސް ބައިވެރިވާނެ ނުކުރާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ސަބަބަކީ ޖަހައި ދިވެހި ދައުލަތުން ވިސް ވެކްސިން ހޯދުމާ، ހަމައެކަނި ވެކްސިން ހޯދުމާ ޑިވެލޮޕްކުރަން ހުއްދަދިނީ. ސަރުކާރުން މިހާރުވަނީ ކޮވިޑް-19ގެ ނަމުގައި ވެން ވެކްސިން ހޯދުމާ ގުޅިގެން. އެހެންކަމުން، މި ދެ އަދަދު އެއްޗެހި ލިބިފައިވާ ވެކްސިން ހޯދުމާ އެއްވެސް. ބޮޑު އެހީ ގޮތްގޮތަށް ނުވަތަ ސަރުކާރާއި ވަރަށް މިޔުޒިއަމުން އިތުރުން ކޮޅަށް ދިމާވި ޖޭގައި ވިޔަސް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގިފައިވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހުރިހާ ބަޔަކަށް ހަދައިދީ ފާހަގަކުރެވުނު ކަމަކީ ދިއުން. އެހެންނަމަވެސް، ވެކްސިން ނުވަތަ ރައްޔިތުން މިދާ ބޭނުމެއް؛ އަޅުގަނޑު މި ރައްޔިތުންނަށް މިދިޔަ ހަފްތާގެ ތެރޭގައި ވެކްސިން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މަސައްކަތް ފެށި އެއް ވަގުތެއް، 25 ބިލިއަން ހަރަދުގެ ވާހަކަ. 25 ބިލިއަން ހަރަދުކޮށްގެން އަހަރާ މުޅިއެކު ވެކްސިން ހަރަދު ކުރެވޭނެ ވަރަށް ބޮޑު ހަރަދެއް. އަޅުގަނޑު ވިދާޅުވެ ރައްޔިތުން ހުށަހަޅަން ހަރަދުކުރަނީ. ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ އެއްޗެއް ވެސް މި ކަމަށް ހަރަދުކުރަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ކުރިއަށް ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު ރައްޔިތުން

މި ހުއްދަދިނީ ޕާރލިމެންޓް އަޚްލާގީމިންގަނޑު އުފެއްދުން މި ޖެހޭ ސުވާލަކީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ސަބަބަކީ ބަޔަކު މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ވަރަށް ބޮޑު ތަޢުރީފު ޕާޓީތަކެއް. އެކަމަކު ބަޔަކު އަޚްލާގު އިނގިރޭސިން ޝުކުރުވެރިވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިހާ ބޮޑު ޚަރަދެއް ކުރަން ހުށަހަޅާއިރު، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ރިޔާސަތުން ޒަރޫރަތް ބޮޑުކުރާކަން ނޫން. މިހާ ބޮޑު ޚަރަދެއް ކުރަން ހުށަހަޅައިގެން، ހަމަގައިމު ވެސް ދެކޮޅުހެދުމަކީ ސިޔާސަތުތަކުގައި އެމް.ޑީ.ޕީން ހަދާފައި ތަޢާރަފްކުރުން ތެޔޮއަގުތަކުގެ، ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅައިގެ މިހާ ގިނަ ދުވަސް ބަލައިގަނެވޭ ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާލޭގައި ދޮރު ބައި، ދޮރު ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ހަރަދު ތަނަށް. މިތަން މި އެޅި ބޮޑުކުރަން. މަސައްކަތްކުރާ ވަގުތު ގެއްލިފަ މީހުން ވަރަށް ބޮޑު ރައްޔިތުން ވަނީ. ސިޔާސީ މަސައްކަތްކުރާ ގޮތް ބަދަލުވަމުން އަންނަ ވަގުތު، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ދައުރުގެ އިސްލާހީ ނިޒާމު. މީހުންނަށް ދެކެވޭ ހަކަތަ ފިޔަވަޅުތަކެއް ނެތް އިސްލާހީ ގުނާ ވަރަށް އެއްބަސްވުމެއް ބާރުއެޅި ބަލައިގަނެ؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ފައިސާ ހަރަދުކުރަން ހަމަ ގައިދު ވެސް ޖެހޭނެ ނުވަތަ ދައުލަތުން ހުށަހެޅި މި ދިނީ ކަމަށް ޕާޓީތަކުން ހިންގާ ގޮތުގެ އިނގިލިއާރާ ގަވާއިދުތަކަށް، ގެނބުމަށް، ގަވާއިދުތަކުން ހަމަ ހަވާލާކުރަން ނޫން. ވިޔަސްނަމަވެސް މަޖިލީހުގެ ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބޯހިސާބު ޤާނޫނު ދޮރުވާ ފަރާތުގެ އެ މީހުންގެ ވަރަށް ގޮތްތަ، އެ މީހުން އެނބުރި ބަޔާނު ދޮރުވާ ގެއްލޭނެ ކަމަށް ގެންދަނީ ނޫން. މަޖިލީހުގެ ތަޢާރަފުކުރި ޕާޓީތަކުގެ ހިތްވަރު ދިނުމަށް ބަދަލުގެނައުން، އެމީހުން ސަރުކާރަށް ހުށަހަޅާ ފާސްކުރި ޤާނޫނު ނޫން މިހާ ބޮޑު ޚަރަދެއް ކުރަން ސިޔާސަތަށް ހަމަ މި ދިނީ. މި މަޖިލީހުން ހަމަ މި ދިނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެމީހުންގެ ހިތްހަމަޖެހުމަށް ޖާގަ ވިޔަފާރިވެރިން މިއަދު އެ ތިބީ ގޮތް ހުށަހެޅުއްވީ. ދިވެހި ސިޔާސަތުން ތަރަހީ ދިނީ ބަޔަކުށް އެ ފަރާތުން ފެނުނުކަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނަމަ. ވިޔަފާރިވެރިން އަދިއްލަތަކަށް މި ޤާނޫނުގައި ސިޔާސަތުތަކުގެ ބާރު ގެއްލުވުމުގެ ވެސް ފުރުޞަތު ދިނުމަށް، ހަމައެކަނި މި ޤާނޫނުގައި ސިޔާސީ ބާރުގައި ވެސް ފަސްކުރުމަށް ވެސް ގެންނަ ބަދަލުތަކުގައި ވެސް ގެސް ވިޔަފާރިން އެ ދަނީ. އެހެންމެ ވިޔަފާ ބަލާބެލުމުގެ ސިޔާސީ ބަދަލުތަކާ ވިޔަފާރިން އެ ދަނީ. ސިޔާސީ ބަދަލުތަކާ ވިޔަފާ ބަލާބެލުމުގެ ފުރުޞަތު ވެސް. ސަރުކާރުވެރިކަމުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މި ގެންދާގައި. އެއް އަހަރު؛ އެއް އަހަރުދުވަސް މި ދިރާގެ ފެއިސާ، ބިން ބެލެހެއްޓުމާ މި ކަމަށް ހަރަދުވާ، ހަމަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ފުރުޞަތުދީ، އަދި ނުވަ ސަރުކާރު ފަސްސާލަ މިދިޔައިން ޖެހިގެން ހަރަދުކުރި މި ދިރާގު. ކޮންމެ ވެސް ސިޔާސީ ފިކުރުތަކުގެ ވިދާޅުވި اللّٰهގެ ވަގުތުގައި ނިޒާ. ގާނޫނަށް ގެނައި ސިޔާސަތުތަކަށް ޖެހިގެން ނުވާނެ ދެ ޖެހި ބަހަށް ރައްޔިތުންގެ ގަތުން. ދެން މި ގާތްގަޅަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި މަޖިލީހު ޕާޓީތައް އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ފަށައިގަތުމަށް. އަދި ކަމަށް ފުރުޞަތުތަކުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް ދަންނަވާ ވަރަށް ގިނަ އަހަރު، އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ ވިސްނުންތަކުން މި މަޖިލީހު ހުށަހެޅުން އެއީވެސް އަދިގަސްދުމެންނަން ހަމައެކަނި މި ދައުލަތުގެ ނިޔާއިޖު މި ފުށް ސަފަހާތަ. މިހާތަނަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން އެ ވާހަކަ ދައުލަތުގެ ހަރަދު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މަސްއޫލިއްޔަތު، އިތުރަށްވެސް ފުރުޞަތުދޭ ބޭނުން، ރައީސްގެ ފުރުޞަތުދިނުމަށް

އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙް ހިފެހެއްޓުމަށް ގެނައި ހާދަހާ މަސައްކަތްތަކެއް ތި ކުރައްވަނީ. އެކަމަކު މި ހޯދަ ހަމަތު ބިލިއަނެއް ޑެފިސިޓްބަޖެޓުން، މީން ބިލިއަނެއް ދަރުވަރަން ހާދަކާން، މި ހުރިހާ ކަމެއް ކޮންޓްރޯލް އިޤްތިޞާދީ ރައީސް، ދަރުބާރުގެ އެ އޮޅީ ބޮޑު ހާސްތިއްހަނު. ރައްދަކަށް ބުނީ އަޅުގަނޑު ކައިރި، ދަރުބާރުގެ އެ އޮޅީ ބޮޑު ހާސްތިއްހަނުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔޫސުފް ނަޢީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މާފަނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެބަ ވިދާޅުވޭ ވަރަށް ގިނައިން ބޮޑުވާ ބިލިއަނުގެ ވާހަކަ. މިއާ ގުޅިގެން އެއްވެސް އިރުއްގައި ދިވެހި ސަރުކާރުން އެއްވެސް ރުޅިއާއެއް ބިލިއަނެއް ނުކުރޭ. މިއީ ރައްޔިތުންނަށް ކަނޑައެޅިގެން ޚިދުމަތްތަކެއް ދޭނެކަމަށް ވާހަކައެއް. އެހެންވީމާ، ރައީސްގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައި މި ވާހަކަ ދެންނެވީ....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފަނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މާފަނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސައީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު ނިޒާމުގެ ނުކުތާ. ނިޒާމު ގެއްލުވާނަ އަޅުގަނޑު ވެސް ނުދޭނަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ދައުލަތާ ވާހަކައި ހަމަ ކުޑަކުޑަ ވާހަކައެއް. ވަރަށް އާދައިގެ ވާހަކައެއް. މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، މި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ އަރިހުން، އަޅުގަނޑުމެން ދައުލަތުގެ ހަމަ އިސްތިޢުފާ ދޫކުރުމަށް ގެނައި އެއްޗެއް ޑޮކިއުމެންޓް ސަރުކާރުން މި ހަމަ ދޫނިގެ ސިޔާސަތުތަކާ ގުޅުވައިލެވޭނެ ގޮތަކަށް، އަޅުގަނޑުމެން ބިރުވެރިކަން ހުރިހާ ރައްޔިތުން އޮގެ އަސްލު ނިޒާމީ ގޮތަށް ދައްކާނެ ހަމަ ގަޑިއިރުތަކެއް ހިނގާނެ. ދަރަނިތަކާ ބެހޭގޮތުން ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

<u>އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާ މި ނަގީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެޗް.ޕީ.އޭގެ ގައިޑްލައިން ހަދަނީ ސަރުކާރަކުން ނޫން. އެއްވެސް ގޮތަކަށް ރައީސް އޮފީހަކުން ނޫން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެއްވެސް ނޫން. އެއީ ޖޯކްބަރުން...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފަނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

<u>މާފަނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުހައްމަދު ސައީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެޗް.ޕީ.އޭގެ ގައިޑްލައިން ހަދަނީ ރައީސް އޮފީހުން. ރައީސް އޮފީހުން ހަދަނީ. ރައީސް އިބްރާހީމް މުހައްމަދު ސާލިހުގެ އަމުރުފުޅުން އޭގެ ކޮމިޓީ ޓާސްކްފޯސް ތިބީ ޕްރެޒިޑެންޓްސް އޮފީހުގައި އެ ހިންގަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވާ ވެސް ވާހަކައަކީ، މިކަން ކުރަން ހުއްޓުވާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މުޅި ދުނިޔޭގައި ފެތުރި ވައިރަސްއެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް އެބަ އެނގޭ މިކަން. މިއީ މުޅި ދުނިޔޭގައި ފެތުރި ވައިރަސްއެއް. އެހެންނަމަވެސް، ތިން ބިލިއަން ޑޯޒު ކޮވިޑް ވެކްސިން ބޭނުންވާނެތޯ؟ ރައްޔިތުން ތަޅުމުގައި ގެއްލުން ވީ ނުލިބޭނެ ނޫން. ނިއުޒީލޭންޑް މި ވެކްސިނޭޝަން ކޮވެކްސްއިން، ކޮވެކްސް ދިނުމުގެ ކޮވެކްސް ފެސިލިޓީއިން ލިބެން ޖެހޭ ވެކްސިން ދިން ސަރަހައްދަކުން ނޫން، ވަކި ދައުލަތަކުން ދޭ ވެކްސިން ހޯދަން ވެސް ހިންގަމުން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިއްހީ ދާއިރާގެ ވެސް ބައްދަލުކުރަން ނުކުތާ ވަރަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައީސް އިބްރާހީމް ނާޝިދުގެ ޖަމާޢަތުގައި ވެސް އެމެރިކާއިން ވެސް މަސައްކަތްކުރައްވާ ކުރަހައިފި. އަދި އެގޮތަށް ސަރުކާރުން ކުރަމުން ވެސް، އަމިއްލަ ވެސް މަސައްކަތްކުރައްވާ ކުރަހައިފި، މަރުހަބާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިދިޔަ ބަދަލު ހަމަޖެހިފައި އަދިވެސް، އަޅުގަނޑަކަށް ހަނދާންވޭ މި ދެންނެވި މަރުޙަލާއިން، މިހާރު ދުނިޔޭގައި ނުވަތަ ވެފައި ވެސް ދައުރަށް ފުރަތަމަ ހާލަތު އެ މިހެން ނިކަމެ މަސައްކަތްކުރާ މައިދާނުގައި، ތަފާތު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ނުހަނު ގާތުން ވެސް ކުރިއަށް އެ މިހެން ގެ ބަދަލުވެފައި ވެސް ރައްޔިތުން ނުލިބޭ މަސައްކަތަށް މަޖުބޫރުކޮށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މި ކުރަނީ ފެނިކަމަށް ނޫން

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް. މިއީ ދެވޭ ބޮޑު އަނިޔާއެއް. މިކަން ހުއްޓުވުމަށް އަޅުގަނޑު މި ގޮވައިލަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަދޭނީ ބަހުސްގެ ވަގުތު. މަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ވެސް ގޮވައިލަން ޒުރުމަތުތެރިކޮށްލުމަށް ދަންނަވަން. ގަޑިޖެހުނީމާ، އަޅު ކުރިއަށްގެންދާނަން. އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް އަރިހުންނެވުމަށް ދަންނަވާލައި ބާއްވަނަން.

މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިޔާޒުފުއްޑު، ސަރުކާރުގެ ސަލާމުކުރަމަށް ގެނަސް ވާހަކަ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޭރު، އެ މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ގޮތުން ވެސް އެހީގެ ސަރުކާރު އޭގެ ވަރަށް ބޮޑަށް ސަލާމަތްފަދައިކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ސަރުކާރުކަން ސަންނަން، އެ ޤައުމުގެ ރައްޔިތުންގެ ފުރާނަ ސަލާމަތީކަން، ސަލާމަތްކުރުމަށް ބަކައި އަނގަނޑަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ވެސް މުހިންމު ކަމެއް. އެހެންކަމުން، މިއަދު ރައީސް އިބްރާހިމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް އަޅުއްވަމުން ގެންދަވާ ފިޔަވަޅުތަކަކީ އަޅުގަނޑު ފެނުނީ ޝުކުރުއަދާކުރަން، ސާބަސް ރައްދުކުރަން. ކޮއްވެގެންތޯ؟ ރައްޔިތުންގެ ސިއްހަތު ސަލާމަތްކުރަން އަޅަން ހުރި ފިޔަވަޅުތަކާ އުސޫލު ފިޔަވަޅުތަކެއް، ދެތިން ފިޔަވަޅުތަކެއް. އަދި އެއިން އިޤްތިޞާދަށް ނުލާހާ އަސަރާ ގެއްލުން ކުރާ ފިޔަވަޅުތަކެއް. އެކަމަކު ހިތާމަޔާ ޖަޒުބާއެކު އެ މަނިކުފާނު ވަނީ އަޅުއްވަން ޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އަޅުއްވާފަ ވަގުތު އަޅުއްވާފަ. ހަމައެކަނި، 33 ބިލިއަން ޑޮލަރު ހަރަދުކުރެއްވި ވާހަކަ؛ ޕްރޮޕެގަންޑާ، ބިން ބިލިއަން ޑޮލަރު ހަރަދުކުރެއްވީ އިންޑިޔާ. ބިން ބިލިއަން ޑޮލަރު މާ މަދު އިންޑިޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ މަނިކުފާނުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ވިލާފުށްއަށް، މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު؛ ރައްޔިތުންގެ އިންތިޚާބު ކަންކަމަށް ހަރަދުކުރާ ވާހަކަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައްޔިތުންގެ އިންތިޚާބަށް ހަރަދުކުރުމަށް ބަކައި އިޤްތިޞާދުން، ރިކަވަރީ ހަރަދު އިޤްތިޞާދުން ރައްޗޭގެ އިންތިޚާބުގައި މިދިޔަ އަހަރު ޓިޕިކަލް ބިލިއަން ޑޮލަރު ހަރަދުކުރެއްވިއަކަ، މިއަދު ރައްޔިތުން ބަނދެގެން ތޮރުޕީސް. އެހެންވީމާ، އެއީ ވަރަށް ރަނގަޅު ފިޔަވަޅެއް. ޕޮލިޓިކަލް! އިންތިޚާބީ އެހެން ނަޒަރަކުން، އާންމު ހާލަތުގައި ޑޭންސަ އިލެކްޝަން އެއީ ކަންތައް ކުރަން ގޮތުގައި ނޫން. ޖެއިލުޖި ބޭނުން. އާދެ! ބޭނުން. ދަރަނި ބޭނުން. އެކަމަކު ރައްޔިތުންގެ ބަނޑުފުރަނ ސަލާމަތްކުރުމަށް ބަކައި، އެ މީހުން ދިރިއުޅުމަށް ކުރާ މަސައްކަތަށް ހޭދަކުރުމަށް ބަކައި ހަރަދު ކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ކަމެއް ސަރުކާރުގެ

ވައްކަން ފާޅުވެގެންނެއް ނުވޭ. އެކަމަށްޓަކައި ދިވެހި ސަރުކާރު ހިންގަން ތިއްބެވި އެންމެ ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑު ޝުކުރުދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ތުރުދުގެއް! ވިޔަފާރިތަކެއް އޮތީ އިސްތިޤްބާލު. އަޅުގަނޑަކީ ވެސް އެކަން ތަޙްޤީޤުކުރާ ދިޔައީ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ސަލާމަތުން މިހިރީ ދިވެހި ސަރުކާރުން 2.4 ބިލިއަން ރުފިޔާ ހަރުދަނާކުރެވުނީ. އާގެތެރިން ކާޑުގެ އެކިއެކި ގޮތްގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެށި ވަނީ ވިޔަފާރިކުރުމުން، ފާސް ވަރަށް ރުފިޔާގެ އެކިއެކި ބަޔަކު ކިޔާދޭ. މިހާރު އެ ފާސްކުރި އެންމެ ގާތްވެސް ހަ މަސްދުވަހަށް އަހަރު ތަކެއްގެ ދަސްވާމީހުން ސަރުކާރުން ވަނީ ނިންމާފަ. އެ ނިޔަމަކަށް އަޅުގަނޑު ކާމިޔާބު މުސާރަ ދިޔައީ ކުރީގައި އޮތީތޯ؟ އެހެންވީމާ، ބިލް ބިލިއަން ރުފިޔާ ކުރިއަށް ނޫނީތޯ؟ ބިލް ބިލިއަން ރުފިޔާ ކުރެއްވީތޯ؟ އެހެންވީމާ، މި ދަންނަވަނީ ސަރުކާރުން މި ހަމަޖެހުން އަދިވެސް ބޭނުން ކުރަނީ ހަރުދަނާ ގޮތެއް ނޫނީ ކުރާ ތަނަކުން ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ ތާއީދު 2.4 ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ޖާގަ ދެއްވަނީ ދަރުމަ ހަދާފައި ހަމަ އަހަރުގަނޑުމަށް އެކުން ފުރަވާލާ. މިކަން ސަރުކާރުގެ އިންތިޒާމް ކުރިއަށް ކުރާ ސަބަބުތަކާ ޓެކްސް މިނިސްޓްރީން ކުރެއްވި ބޮޑު ކަންތައް ހަމަ ދަންނަވާލީތޯ؟ އަޅުގަނޑު ދެކޭ ދަންނަވާލީ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމަށް. ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު، ރައީސް ޔާމީނުގެ ސަރުކާރުގެ އިޤްތިޞާދީ މިނިސްޓަރު މިދަންނަވާ ވިޔަފާރިއަށް ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ވާހަކަ ހުށަހެޅުއްވި، އަޅުގަނޑު އެއްކޮޅަށް ޖަހާލައިގެން ކަމެއް ނޫން. ރައްޔިތުންގެ ވިޔަފާރިގައި އިންވެސްޓްމަންޓްގެން ބިޑު ބޮޑުގެ އިންވެސްޓްމަންޓް ގޮތަށް ވިޔަފާރިގެ ހެއްދަވައި އާދައިގެމަށް، އިޤްތިޞާދު ވިޔަފާރިގެ އެއްބާރުލުންދޭ ތަނުގައި ޝާޙިދުކުރަމަށް މިލިއަނުން ފަރާތް ޖަހާ ދޫނު ގޮތަކަށް އެކަން ނުކުތަން، އަދި ހުރިހާއިރަކު ބޮޑު ބަދަލެއް ފަރާތްތަކަކުން އަހަރަށް ބަދަލު ކަރަށް އާ އިންވެސްޓްމަންޓް ހުރިހާގޮތަކަށް ކުރަންޖެހޭ އަލިއަޅުވާ ޖަގަހަތަކަށް ބިޔަތް ކަނޑައެޅުމުގެ އެ މިންގަނޑު ޢާންމުކޮށް އިންނަވައި؛ ނުކުތުން ދޭނެ ވިޔުލާކަން. އިންނަވައި ވިޔުލާސީ، މިތަށް މިދިޔަ ޢީދު ތިމަން ހިއްސާ ބަދަލު ޓްރާންސްފޯމް ގޮތުގައި ސަރުކާރުން. މިވަރުގެ ގަދަ އިޤްތިޞާދީ މިނިސްޓަރު ހިންގެވި ތަނެއްގެ މުދާ ވަގުތީގެން މި ތަންގައި މި ކަހަލަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގެ މި ދާއިރާގެ ދިޔަ ހާލަތުގައި ވެސް ޖުމްލަ ފަދަ ނިޒާމުގެ 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ފަސް ފަހަރު ފަސް ދާސް ފަސް ރަތް ހަމަ ސަރުކާރު ނުވަތަ ހަމަ ޙިސާބުން ކާރިޘާތަށް

އެބަލޫ ގެންސްދަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޖުމުލަ ފެބްރުއަރީގެ ނިޔަލަށް އެއް ލައްކަ ސާޅީސް ހަތް ހާސް ހަތް ސަތޭކަ ސާޅީސް ހަތަރު ޓޫރިސްޓުން އަޅުގަނޑުމެން ގެންސްދިޔީން. ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ރަނގަޅުކުރުމަށް ބަލާއިރު ދުވާލެއްގެ އޮތްރަޖު ތިން ހާސް އަޅުގަނޑުމެން ޓޫރިސްޓުން ރާއްޖެއަށް ގެންސްދަނީ އެބަލޫ. އަޅުގަނޑުމެން އެސް.އޯ.ޕީ ލޫޒުގެ ގޮތުގައި ހަތް ސަތޭކަ ހަތްދިހަ މިލިއަން ހަ ލައްކަ ސާޅީސް އަށް ހާސް ފަސް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ އަޅުގަނޑުމެން އެބަލޫ ރައްޔިތުންނަށް ދޫކުރަނީ. ވިޔަފާރި ހަފުލާވާ ވާހަކަދައްކާއިރުގައި ޓޫރިޒަމްގެ ހާލަތުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަލޫ، ހަ ހާސް ހަސަތޭކަ ނަވާރަ އާ ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފަ. ދެން ތަފާތު! އަޅުގަނޑަށް ހުރީން އެބަހުރި، ދަތިތަކެއް އެބަހުރި. އަޅުގަނޑުމެން އުޅެންޖެހޭ އެ ދައްކާ އެޔަކަށް. ކޮންކަމަކަށްތޯ ދަތި މި ވަނީ؟ އާންމު ފަރުދުންގެ ފުރާނަ ރައްކާތެރިކުރުމަށްޓަކައި މުޅި ދުނިޔެ، މުޅި ދުނިޔެ ނުނިކުތުމަށް ގޮތަކަށް ވެސް ދިވެހިރާއްޖެ މި ކަމުގައި އިންތިހާއަށް ނުރާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުން ރައްޔިތުންނަށް ބަލައި މުޅި ދުނިޔޭގައި އޮތް ގައިޑްލައިން ރާއްޖެއަށް ވެސް އެޑްޖަސްޓްކޮށްގެން ރާއްޖޭގައި ވެސް ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ. ސަރުކާރުން؛ މާލަނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިސްވެވަޑައިގެންނަވާ ކަމަކީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީސް އަޅުގަނޑުމެން ހިނގި، ހުޅުވިޖި ދަނޑު ބަޔާންކުރައްވައިދީ. އެކަމަކު ހުޅުވަން އުޅުއްވިއިރު އަޅުވާޖެހިގެން އެކަމާ އިދިކޮޅަށް ރިޔާއެޖީ. މިއީ މި ބާރުވެރިންގެ ފެންވަރު ހުރި ވަރަށް. މިހާރު ވެސް ކޮވިޑު ފެށިގެންދާ އިންޑު ބޮޑު އެއް ސަރަސަބަބު، މި ބާރުވެރިން ރާގަސްދު ޖަހާ ސަލާމާ. ރައްޔިތުންނަށް އަރުވައިލައިގެން ރައްޔިތުން މަގުމައްޗަށް ނުކުމެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އެއް ތަނަކަށް އެއްކޮށްގެން މުޖުތަމަޢުގައި ކޮރޯ ކަންތައް. އެހެންވީމާ، މި ސަރުކާރުން ރައްޔިތުންނަށް ބަލައި މިހާރު އެ ވިޔަފާރި ފަށައިން، އިންތިޒާމުތަކެއް އެބަހުރި. އެކަމަކު ސިއްޙަތު ސަލާމަތުން ނުކުމެ ކުރިމަތިން އެއްވެސް ވިޔަފާރިއެއް ނުވޭ ދިވެހިރާއްޖޭގައި. އެހެންވީމާ، އާންމު ސިއްޙަތު ރައްކާތެރިކުރުމަކީ ސަރުކާރުގެ ވެސް ޒިންމާ. އާންމު ފަރުދުން، އާންމު ރައްޔިތު މީހާގެ ވެސް ޒިންމާ. އެހެންވީމާ، އެސް.އޯ.ޕީ.ތައް ތަބާވެގެން ގެންދަވާށެ. ހަމަ ގެންދަވާނީ ވެސް ތަބާވެގެން. އެއީ އާންމު ހާލަތު ރަނގަޅުވާ މިންވަރެއްގެ މައްޗަށް. އެކަން؛ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ކާށިދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފަށް. ކާށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ކާށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮވިޑްގެ ކަންތައްތައް ނުވަތަ މި ހާލަތުން އަރައިގަތުމަށް ސަރުކާރަށް ކުރަމުންދާ އެންމެހައި މަސައްކަތަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސާލިޙްގެ ދުރުވިސްނުމުގެ ދަށުން މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ ވަރަށް ހަރުދަނާ، ވަރަށް ކާމިޔާބު މަސައްކަތެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ހައިރާންވެއްޖެ އިންސާފު. އަސްލުގާ މި ހަރަދުގެ ވާހަކަ، ސަރުކާރުން ކުރާ ހަރަދުގެ ވާހަކަ ދެއްކިޔާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ޔަގީން ބުނާނީ؟ ހަމަ ހިނިއައިސް ކަހަލަ ކަމެއް އިންގޭތޯ މިއީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކުރީގެ އިކޮނޮމިކް މިނިސްޓަރު، އަދި ހުވަފެން ކިޔައިގެން އެ ހަރަދުކުރި ހަރަދުކުރެވުނު އިންގޭތޯ؟ އަޅުގަނޑު އިކޮނޮމިކް މިނިސްޓްރީއަށް ގޮއްސަ ދުށިން އަޅުގަނޑު އެއާ ޑިޕާޓްމަންޓުގައި އޮތް ފޮށިއެއް، ކުޑަ ފޮށިއެއް، އެ ފޮށި ހަވާލުކުރަން ފީސް 8 މިލިއަން ޑޮލަރު ހަރަދުކުރެއްވި ކަމަށް އެ ވާހަކަ. އަދި ސަރުކާރުތަކަށް ދިޔަ ހަރަދު ހަމަ އެއްޗެއްކަމަށްވެސް ނޭނގެ. ހަމަ ތަކެތި މި ފާޚިރު ހުރިހާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ކޮވިޑްކަމަށް މިހާ ދިނަ ހަރަދުކުރާކަށް ދަރަނިޖަ ފައިސާ ނަގާކަށް. އެ މަޝްރޫޢުތައް ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް؛ ހަމަ ސިއްސަވަރިގަންނާވަރުގެ ބޮޑެތި ޕްރޮޖެކްޓުތައް ގެންނަވަނީ އިންގޭތޯ. ހަމަ ކޮންމެ ވިލާގެވުމަކާއެކު އެތައް މިލިއަން ޑޮލަރު ހަރަދުވެގެންދަނީ. އެތައް ބައިވަރު ބަޔަކު ގެނެއްސަ ސަރުކާރާ ސަރުކާރު. ސަރުކާރުކުރަމުން ކުރަމުންގޮސް އެންމެ ފަހުން ބަޖެޓުދަށުން އުފުލިގޮތް ހަދަން ނިންމާފައި ސަރުކާރުތަކުގައި އެ ސަރުކާރުވިސްނުން ބެހޭ ހަރަދުކުރާތަކުން އެ ހިސާބުން ދިޔައީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ މަނިކުފާނު ނިސްބަތްވާ ޕާޓީން ކޮންމެ ބަޔަކު ނިކުމެގެން ކޮވިޑްގެ ހާލަތުން އަރައިގަނެވިދާނެ، މުޒާހަރާއާ ހިކަރިގެން ހަމަ މިހާރު ކުރަމުން އެ ދަނީ އިނގޭތޯ. ކޮވިޑް ފަތުރަމުން އެ ގެންދަނީ އެއްވެސް ކަހަލަ ވިސްނުމެއް، ޖާހިލުކަމާ ނުލައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ އުނދަގޫތަކުން ދުރުން މި ބަލި ފަތުރަމުން ބާކީ މި ބިރުގެން މަސައްކަތްކުރައްވަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކުލަބު ކައުންސިލްގެ އިންތިޚާބަށް ކޮލަމްނިސްޓު ރާއްޖޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިމާޔަތްކުރަން މި ތަނަށް ކުރިޔަށް މަޖިލިސް ގެންނަވައި ޝާހިދުގެ ހާމަކުރިން ސަރުކާރުތަކާ ބާރު ގޮތުން ކުރިޔަށް މަޖިލީހަށް ނުގެންނަވަނީ؟ އެ ޖާގަ އެންމެ އިސްކަންދީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން ޤާނޫނީ ޙަޤީޤަތު މިހާރު އެ މަނިކުފާނު ގެންނެވުމަށް ބަހައި، އެ މަނިކުފާނުގެ ހާލަތަށް ވިސްނަވައި، އެ މަނިކުފާނުގެ ހާލަތުން އަރައިގަންނަވާތޯ، ނުވަތަ އެ މަނިކުފާނަށް ފުރުޞަތު ދޭތޯ މި ކުއްލި މައްސަލަ ގެނައިނަމަ އަޅުގަނޑު ހިތާމަ ވަރަށް ބޮޑުވެގެން. އަޅުގަނޑަށް އެމް.ޑީ.ޕީގެ މި ހާލަތްތަކުގައި، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ކަންތައްތައް އެކި ޖަބްހާތަކަށް ގޮތްގޮތަށް ކުރަމުންދާ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތާމަކުރަން. މިއަދު؛ އަޅުގަނޑު މިއަދު ހެނދުނު އައި.ޖީ.އެމް.އެޗާ ހަމައެކަނި ދިޔައިރު އެ ހިސާބުގަނޑުން ފެނިގެން ސޯޝަލް މީޑިއާގައި ވޮލަންޓިއަރާ މީހުން ބޭނުމީ މީހުންނަށް އެކީ. މި މީހުންނަށް އެއްވެސް އިންސެންޓިވެއް ނެތި ގޮތުގައި 50، 60 މީހުން އެބަތިބި. އަޅުގަނޑު މިކަމަށް ބަލައި އެމް.ޑީ.ޕީ ޤުރުބާނުކުރަން އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން މިހާރު. ދެން އަޅުގަނޑު މިއަދު މަގުން އައިސް އިސްލާމީ މަރުކަޒު ކައިރިގައި

ހަމަ ފުރިޔާހިފައި އިނގޭތޯ. ހަމަ ފުރިޔާހިފީ. ގޮތްގޮސްފައެއް ހަމަ އެކަކު އަނެކަކާ ޖެހިގެން، އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް ދިނަ ބަދަލު އެކަކު އަނެކަކާ ގައިގޮވުމުގެ ކަންކަންތަކުގެ ތިބީ ފެނުނު. މި ކަމަކީ ބަޔަކު ފެނުނު އަޅުގަނޑުމެން ދަށުން އެތޯ.ޕީއާ އެބަޖެހޭ ޤާނޫނުތަކުން. މިގޮތަށް މި ކަންތައްތައް އިންޒިޔާމުކުރުވާނަމަ، ޕާޓީތަކުންވެސް ފެކްޓް ސިޔާސަތުން ފުރުޞަތުވެރިޔާ...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބަށް. ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

<u>ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކުން:</u>

﷽ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއަދު ހުށަހެޅިފައިވާ ކުއްލި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، މިއީ ކޯވިޑް ދެވިގެން ފުދި ދަރިންއަށް ދިރާސާކުރައްވާ ވަރަށް ބޮޑު ދަތި ހާލަތުގެ ވަގުތުގައި ރާއްޖެއަށް ފެށި ދިރާސާކުރައްވާ މައްސަލަތަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކޯވިޑް ދެވިގެން މިދިޔަ އަހަރު، 2020 ވަނަ އަހަރުގެ މާރިޗު މަހުގެ ތެރޭގައި މި އެކިއެކި ފިޔަވަޅުތައް ސަރުކާރުން އެޅުއްވި. ޤައުމީތެރޭގައި ރާއްޖޭގެ ބޯޑަރުތައް ބަންދުކުރުން، ރާއްޖޭގެ އެކިއެކި ވިޔަފާރިތައް ބަންދުކުރުން، އެންމެ ފަހުން ސަރުކާރުގެ އަމިއްލަ ވިޔަފާރިތަކާއި، އަދި ގެއިން ނިކުތުން މަނާކުރުން، މިކަހަލަ ވަރަށް ގިނަ ގިނަ ކަންތައްތައް ކުރެވުނު. އަދި ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކުގައި ވެސް މިފަދަ ކަންތައްތައް ކުރެވުނު. އަދިވެސް ޤައުމުތަކުގެ ޤައުމުތަކުގައި، ތަރައްޤީވެފައި ހުރި ޤައުމުތަކާއި ބަންދުކުރެވިފައި އެއް ޤައުމުން އަނެއް ޤައުމަށް ނުދެވޭ ގޮތަށް ގެއިން ނުނިކުމޭ ގޮތަށް ހަދާފައި އެބަހުރި މި ކޯވިޑް ދުވަސްވަރު. އަދިވެސް އެ މީހުން ހަމަހަރުކަށް ނޫޅޭ. އެހެންނަމަވެސް، އިޤްތިޞާދުތައް ސަރުކާރުން އެޅުއްވި ރަނގަޅު ރަނގަޅު ފިޔަވަޅުތަކުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި ހާލަތަށް އައިސް މިވީ، ރަނގަޅު ދިރިއުޅުމުގައި އުޅޭތޯ ހާލަތަށް މަޑުމަޑުން ދިއުމަށް ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން މި ދަނީ. 15 ޖުލައި 2020 ވަނަ ދުވަހު ރާއްޖޭގެ ބޯޑަރުތައް އަލުން ހުޅުވައިލުމާއި، އަހަރު ނިމުނުއިރު ވަރަށް ވަރަކަ ފަތުރުވެރިން ފަސް ލައްކަ ޒިޔާރަތްކުރުވަން ގެނެވުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިދިޔަ ކޯވިޑް ދެވިގެން އެންމެ ބޮޑު އަސަރުކޮށް ހުރީ، ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކަށް، ޚާއްޞަކޮށް ކުދިކުދި ވިޔަފާރިތައް ހިންގާ ފަރާތްތަކަށް ރިލީފް ފަރާތްތަކަށް، ޤައުމީ ޙާލު ދަރަނި ކުރެވިފައިވާ ހާލަތުގައި، އެކިއެކި ހާލަތްތަކުގައި ރިލީފް އަޅުއްވާފައިވާ ކަސްޓަމަރުންނަށް ފަރާތްތަކާއި، އަދި ތިޖާރީ ރިލީފް ފަރާތްތަކަށް. އިޤްތިޞާދީ؛ އިޤްތިޞާދީ ރިލީފް ޕެކޭޖްގެ ގޮތުގައި 1.5 ބިލިއަން ރުފިޔާ ރައީސް ރިލީފް ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރައްވާ ކޯވިޑް ދެވިގެން އެކްސްޕޯޓް ރިކަވަރީ ހަރުދަނާކުރެވުނު ފަދައިން. 1.2 ބިލިއަން ރުފިޔާ ބޮޑެތި ވިޔަފާރިތަކަށް ދޫކުރެވުން، ކުދި ވިޔަފާރިތަކަށް ދޫކުރެވުން އަމިއްލަ

ވިޔަފާރި ކުރާ ފަރާތްތަކަށް ދެވުނު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ؛ އިންކަމް ސަޕޯޓުގެ ގޮތުގައި 284 ފަރާތްތަކަށް 84 މިލިއަން ރުފިޔާ، 18200 ފަރާތްތަކަށް ދެވިފައިވޭ. އަދި ކަރަންޓާއި ފެނުގެ ސަބްސިޑީގެ ގޮތުގައި 40% ބިލުން ކަނޑައިދީފައި 98700 މީހުންނަށް އޭގެ ފައިދާކޮށްދެވިފައިވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސީ މަޤާމުތަކުގައި ކުންފުނިތަކުގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހުންގެ 20% މުސާރައިން އުނިކުރެއްވި. އެހެންނަމަވެސް، ސަރުކާރުގެ ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފެއްގެ އެއްވެސް މުސާރައަކުން ވެސް ސަރުކާރުން އުނިކޮށްނުލައި ނުވޭ. ހަމަ އެސް.އެމް.އީ ބޭންކުން މީގެއިތުރުން 770 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ލޯނު އެޑްވާންސްކޮށްދެވިފައިވޭ. އަދި 6700 އާ ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވޭ. މި ވިޔަފާރިތައް ގިނައިން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވަނީ ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގައި. އެހެންވީމާ، އަތޮޅުތަކުގައި ވިޔަފާރިތައް ކުރިއަރަމުންދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަ ސްކޮލަރޝިޕްތައް ތަޢުލީމީލޯނުތަކުން ވަރަށް ބޮޑު އިސްކަމެއް ސަރުކާރުން ދެއްވި. އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ފުރިހަމަ ފަންސާސްހާހަށް ފެންޗާޖަރު ކުރި. މިހާރު 170 އަތޮޅަށް ގިނަ ފެންޗާޖަރު ހާއްޖަކާއި އުޅަނދު. ރަށްރަށުގެ އަތޮޅުތަކުގައި ކްލަސްރޫމްތަކާއި ބޯޓު މަދުރަސާތަކުގެ ފެންވަރުތައް މަތިކުރެވިފައިވާނެ. ރަށްރަށުގެ މީހުންނަށް ރަށްރަށުގައި ތިބެގެން ބޯޓު ހެދުމަށް ރަނގަޅު ފެންވަރުގައި ހޮސްޕިޓަލް މަގުތައް ހެދިފައިވާނެ. އެ މަސައްކަތް އަދިވެސް ސަރުކާރުން ދަނީ ކުރަމުން. ޓޫރިޒަމްގައި، އެމް.ޖީ.އޭ.ސީ ބޭނުންކުރާ ބޭންކުގެ އެކު މަސްދުވަހުން ނަގާފައި ހުރި ޓޫރިޒަމް؛ ދާއިރާގެ ތަމްރީނު ދީގެން. އަންހެނާ މި މާރިޗު 1 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 6 މަސްދުވަހަށް އަންހެނާ މަސައްކަތްތެރިން ދާނެ ފަރާތްތަކަށް ސަރުކާރުން ވަނީ ފުރުޞަތު ހުޅުވާލާފައި. 4700 ދަރިވަރުންގެ ސްކޮލަރޝިޕް ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގެ ތަމްރީނު ދީގެން، އަދި އޭގެއިތުރުން...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް. ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

<u>ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް ދެންމެގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު އެ ވިދާޅުވި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިވީ ގޮތްތަކުގެ ތެރޭގައި، ދަތިވާގެ ތެރޭގައި ރައްޔިތުންނަށް ކޮންދުވަހަކު ކަންކަން. އެހެންވެ ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ބޭނުން، މި ޓާރމްގެ ހާމަވެގައި މި ރާއްޖެ މުސްތަޤްބަލާއި ރައްޔިތުންގެ ސަރުކާރުން ގަވާއިދުތަކަށް، ބަދަލު.އެކު.އޮގެ ޖިހާދު ޖިންސުވެ ވަނީ ބަދަލުތަކެއް. އަދި އާދައިގެ ދުނިޔާގެ އުމުރު ނިސްބަތުން، މަޝްރޫޢުތަކުން މި ނަގާ

އިންޓަނޭޝަނަލް ސަރވޭތަކުގައި ދުނިޔޭގައި މި ކޯވިޑު އެންމެ ރަނގަޅަށް މެނޭޖްކުރި 25 ޤައުމުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖެ ހިމެނިފައި ވެސް އެވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ ފަޚުރެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭނެ، އަޅުގަނޑުމެން މި ކޯވިޑުގެ ބަލި ފެތުރިގެން ރާއްޖޭގެ އެންމެ ފުރަތަމަ މާލޭގައި ގެއްލިގައި މި ބަލި އޮތީކަން އެނގުނު ދުވަހު ގޭގައި ދެން ޤުރުއާން ޖަހާ އަޑު ވެސް އިވާ ގޭގޭ ވަރަށް ގިނަ. މީހުން ހަމަ ވަރަށް ބިރުން ތިބީ. އިރުޝާދުތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޗީޕީއޯތަކުން އިވޭން ފޯނު، ދުނިޔޭގައި މީހުން މަރުވަމުންދާ އަދަދު، ހަމަ މި ރަށްތަކުގައި ވެސް މަރުވާން ފަށައިފާނެ ކަމަށް، މިހާރުގެ ހާލަތުގައި ގޮތްގޮތަކަށް ކަމަށް، ގޮތުގެތަކަން އެކްޓިވް ކޭސްގެ އަދަދު މާބޮޑަށް އަރައި ދިޔުމާއި، ވިލާރެސް ހާސް ދިނުމާއި ހަމަ މިހެން މަސްލަހަތު ކަމަކަށް ކަމަށްވާތީ، އަޅުގަނޑުމެން އިންސާނިއްޔަތަށް މިހެން ނަރުދާމާކޮށްގެން ސިފައިންނާއި ޕޮލިސްއާއި ޓީޗަރުން ކަމަށް ބޭސްކުރާ ނަރުހުން ހެލްތު ވާރކަރުން ހަމަގައިމު އެބަ ތިބި ޝުކުރު.

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 2019 ވަނަ އަހަރަށް ވުރެ މިއަހަރު މަރުވި މީހުންގެ އަދަދު މަދު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް 20 ވަނަ އަހަރު މަރުވި މީހުންގެ އަދަދު މަދު. މާ ބޮޑަށް މަރުވި މީހުންގެ ވާހަކަ ދެއްކުން އުނދަ ކަމެއް ނޫނޭ.

އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި އިޖުތިމާޢީ ޙާލަތު 64 މަތީ އުމުރުގައި މި ކޮވިޑު ބައްޔަކީ 1 އަހަރު ތެރޭގައި. އެހެންވީމާ، މިއީ ސަރުކާރަށް މިކަން ފުރިހަމަކޮށްދިނުން ތިބޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ބަލީގެ އިހުސާސް ވެސް ނުކުތުމަށް މި އުފެދި، ފެންވަރުގެ ކުރަން ތަ މީހުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މަތީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުސްޕިޓަލްގައި ބޭނުން މީހުންގެ އަދަދު ވެސް މަތީ. އެއީ އޮކްސިޖަންގެ ގެއިންޓެންސިވް ޔުނިޓް، އޮކްސިޖަން ދިނުމަށް ގެންގުޅުއްސަ އޮތް ނަރުހުން ދިނުމަށް، އޮތްތޯ ނަރުހުން ބޭނުންކުރެވޭ ބޭހުގެ ދަރިވަރުން ކޮންޓްރޯލްކުރެވިގެން މި ދިޔައީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒައުމު ކުޑައެއް ކަމަކު، މި މާލެއަށް ދުނިޔޭގައި ދުވަހަކު ވެސް އެހެން ޒައުމުތަކައި ނުކުތް ވާދީ، އަޅުގަނޑު ދުނިޔޭގެ ދިނާރިއް ޤަބޫލު? ވަރަށް ބޮޑު ބަނޑުވުމުގެ ޝުކުރުވަތް. އެކަމަ ހަރުދަ ބަލި މި މާލެއަށް ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރުއްޔާގެ ޝުކުރުވެރިވާ އޮތް ޝުކުރު މާލެއަށް. އަޅުގަނޑުމެން އުނދަގޫ ވެސް ގަބޫލުކުރަން، މި މާލޭގައި ފެބްރުއަރީގައި މި ކޮންޓްރޯލްކުރަން އުނދަގޫވެސްކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ބަޔާނާ! މިއަދު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މިދަނީ ހަމަ އިޖުތިމާޢީ ކޮންޓްރޯލްކުރުން. މިއަދު މިހާރު މިހިރީ ބަލި ދަރަނި ހިފާ.

އިޖުތިމާޢީ މިހާރު 100 އިން ދަރަވަރުންދާ ޝަން މި ފެންނަނީ. މިއީ އަދި ބައަކު މަގުމައްޗަށް ނިކުމެ ގަސްތުގައި މިކަން ފެށޭދިނުން އުޅުމުގެ ޝުޢޫރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފެށުން މި އުމުރު ކަމަކީ، ކޯވިޑު އަދި ހިސާބުން ހިނގާ، ދާން މި ދާއިރާގެ ސަރުކާރުކަން، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ފުރުޞަތަށް، މި ސަރުކާރަން ދައުލަތުން ސަލާމަތް ނުކުރެވޭނެ. ވަރަށް ދަށް ދަރަޖައިގެ ކަންކަން ހިނގަމުންދާކަމުގެ އުއްމީދުގައި ތިބޭ، ފުރުސަތު އެހެން އެއްކޮށް ފެނިނީ. އަޅުގަނޑުމެން މާ ދަރަނިވަރެއް ކަހަލަ މެޖޯރިޓީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ވަގުތުގެ ސަރުކާރާއި މި މަޖިލިހަކީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ދޭ ވަރަށް. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދައުލަތުންނަށް އަޅުގަނޑު

ހަނދާންކޮށްދެނީ ބޭނުން، މި ބާޖެޓުން މި ދައުލަތާ ވާހަކަތައް ގަބޫލުކުރައްވާ! އެޗް.ޕީ.އޭގެ ގައިޑްލައިނާ އެއްކޮށް ހިނގާ! އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އުނދަގޫތަކެއް އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޗް.ޕީ.އޭ ހިނގަމުން އެ ދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި ޝުކުރު އަދާކުރަން ބޭނުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެޗް.ޕީ.އޭއާއި އަދި ދިވެހި ސަރުކާރަށް މިކަން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރަށް. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން މާފަނު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރަށް، ވަރަށް މުހިންމު މައްސަލައެއް މި ފަރާތަށް ކުއްލި ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިތައް ހަލާކުކުރުމުންދާތީ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ތަކުރާރުކޮށް މިދަންނަވަނީ، ކޮވިޑް ވެފައި މި އޮތީ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ބިރުވެރިކަމަކަށް. އެހެންނަމަވެސް، މި ސަރުކާރަށް ބާރުސިންގާ އިދާރާތަށް ވެފައި މި އޮތީ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. ބޮޑު ސިންގާ އިދާރާތަކަށް ކޮވިޑު ވެފައި މި އޮތީ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ފަތުރުވެރިކަމާ އެއް އަހަރުދުވަސް؛ މި ކޮވިޑުގެ ތެރޭގައި މި ވީ އެއް އަހަރުދުވަސް ވީއިރު، ދުވަހަކު އިޤްތިޞާދުގެ ކޮންމެ އަހަރެއްގައި އިންގިލާބީ، ރަނގަޅު އިޤްތިޞާދީ އަހަރެއްގައި ނުވިޔަ އާމްދަނީ މިއަހަރު ލިބިއްޖެ ހޯދައިދީ. ހިތާމައިގެ ގޮތުގައި ޓޫރިޒަމް ނަގައިދީ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ބޮޑުގައި؛ ޓޫރިސްޓް އެތަކެއް ބިލިއަނެއް ރުފިޔާއާއިގެ ޓޫރިސް އަޅުވައިދީ. ޒަމާނަކު ޓެކްސްކުރިން. ދިވެހި ވިޔަފާރިތަކަށް ފުރުޞަތު. ދިވެހި ބާއިލާތަކަށް މަޑުމަޑުވީ. ދިވެހި ޗާޓަރު ޓޫރިޒަމްގައި ނިދަނީ، މަޑުމަޑުގައި ނިދަނީ. ދިވެހި ޗާޓަރު ގެސްޓްހައުސްގެ ހަފްތާތަކުން މި މިހާރު. މިހާ ފަހަށް ފިލިއްޖެ. އަޅުގަނޑުމެން މި އެދެނީ، ކޮބައިހެއްޔޯ އެ ފަހަށް؟ ދަންމި ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ވަރަށް ގިނަ އަދަދުތަކެއް ވިދާޅުވެއްޖެ. ޕީއެސްއެމް މިނިސްޓަރު ވަރަށް ފަރިތަކޮށް އަދަދުތަކެއް ނަގައި އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ބޭނުންވޭ ހުށަހަޅާފައި މިހާރު، ޓީވީމާރުގާ އަދަދުތަކެއް ދުވެފައި ނެތް މިހާރުގެ ބަޖެޓްވީތަކެއް ދަށްވެފައި. އެބަ ސިފްޓުވާ 1.4 ބިލިއަން ޑޮލަރު ބަރަބަރު އިސްކަން ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުގައި؛ 1.2 ބިލިއަން ޑޮލަރު އަދި ފުރު ފަސްޓްގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ދިޔައީ އެއް ވަގަތު. ބަޖެޓްގެ ދައުލަތް. ބަޖެޓުގެ އެ އެއްޗަކު ހިފި ގޮސް ލިބޭނެ މިނިސްޓަރު ގުޅުމެއް ބަހައްގެ އަތްގައި؟ އިކޮނޮމިކް މިނިސްޓަރު...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޤުދޫސީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް ހިއުމަންރައިޓްސް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަނަށް އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ވަކިވަކި ކޮމިޝަނާއި، އެޗްއާރާއި، މަސައްކަތްކުރި ތަނާއި، މި ހުރިހާ ތަފްސީލު ހިމެނޭ ގޮތަށް ވަނީ މަޢުލޫމާތު ފޮނުވާލެވިފަ. އެ ބަޔާނަކަށް ފުރިހަމައިގެންނަވާން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަމާ އެ މަޢުލޫމާތު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް ހާމަކޮށްދެއްވުން. ނައިފަރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކަނޑައެޅިގެން އިތުރުވެގެން އެއީ. އަޅުގަނޑު އިންނަ ކޮމިޓީއެއް އެ ކޮމިޓީއަކީ. އަޅުގަނޑު މި އެދެނީ މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިހާރު ވާހަކަފުޅުދައްކަވާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި މައްސަލަ ބަލައިގަންނަން ވެސް މި މަޖިލީހަށް ރައީސް ވޯޓަށް ނުލައްވާ. ދެން އެ ވިދާޅުވަނީ ހުސް ދޮގު. އަޅުގަނޑުމެން އަޑުގައި އެ ތަފްސީލު އެބައޮތް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ ތަފުސީލު ހާމަކޮށްދެއްވާނެ. އެ ތަފުސީލު ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާނެ. ދިވެހި ރައްޔިތުން މިއަދު މަޖުބޫރުވެފައި ތިބީ. އެކަމަކު އެ އެއްޗެހި ގޮއްސަ ހުރީ ކޮން މިނިސްޓްރީއެއްގެ ކޮންބައެއްގެ އަތްދަށުގާ އެބަޖެހޭ ބަލަން ދެއްތޯ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ފާހަގަކޮށްލީ، ލާރިއަށް ވީ ގޮތެއް ނޫނޭ ކަމަށް ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިދާޅުވަމުން ގެންދަވާތީ. ރައީސް ސާލިހު ވިދާޅުވީ، އެ ލާރި ދިމަށްނަހަރު ދިޔައީ. އެ ލާރި ހުންނާނީ ޕީ.ޕީ.އެމްގެ މުސާރަދީން ބޭނުންނުކުރެވި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ ފައިސާގެ ތަފުސީލު ދެއްކެން އެބަޖެހޭ. ދޭއިރު ދުރުދުރަކަށް ގެއްލުނާއި ޖަވާބު އަދި ފުރިހަމަކަމާ މިހާތަނަށް ނުވާތީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުން އަޅުގަނޑަށް އެބަ އެމް.ޑީ.ޕީން ކޮމިޓީއަށް ވޯޓު އަބަދު. އެމް.ޑީ.ޕީއާއި ވެރިކަމާ ދިޔައިރު ނުލިބިފު ވަރުގަދަކަމާ ބަލައި. އެކަށީގެން މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފުރުޞަތު އަންނަ ކަމަށް ވެއްޖެނަމަ ތިބި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެންމެން

އެކައްޗެއް ކިޔާފައި، އަންބާކިޔާފައި ވައްކަންކުރަނީ. ނާވާރުވިން ވައްކަންކުރަނީ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަންކަން ގެއްލުވުމުގެ ބޭނުމި ސިޔާސަތާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި މަޖިލީހުން ވައްކަމެއް ކޮންފިއުޝާ އަދުގަނޑުފުން ގެނެސް ޖަވާބުދާރީކުރުވާން، ބަޔާން. އަދުގަނޑުފުންގެ ފުންބިލާތަކު މައްސަލައިގައި އޮތީ ހުއްޓުވި ވަޑަނު އަދުގަނޑުފުން ވާނީ އިމްޕާކު ނުހޮނުމުގެ ވޯޓުނަގާށެ. ކަނޑައެޅިގެން ތިމެ އެ ހަމަކޮށިން. އެމް.ޑީ.ޕީ.އާރް.ސީގެ ވާހަކަ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އެނގޭ ޙަޤީޤަތްތަކެއް، މި ޕާޓީގައި އެންމެ ބޮޑުނުވި ވިޔަފާރިޖެހުން. އަދުގަނޑުފުން މި ކައިރީގައި ސާފުކޮށްދިނީ. ވަޢުކަމެއް ވެސް ވަޢުކަމެއްކޮށްދިނީމަ އެ މިނިސްޓަރު މަޖިލިހަށް ބުނެދީފަ ވެސް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަކަށް ނޫނީގެ. އެ މިނިސްޓަރު ކޮންކަހަލައެއް ވީ؟ ޖެހޭނީ ފުރައްސާރަކުރި މިހާރު މި ގޮތް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އަދި ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން މަޖިލިސް ބަލައި. ފުރަތަމަ އެ މީހާ ދެން ވާހަކަ ނުކުރެވުނީ. ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އެކަން ވަޢުކަމެއްކޮށްދިނީ. އެކަމަކު ކާކަށްތޯއި ފުރަތަމަ އެޅި؟ އަދުގަނޑުފުން ސަރުކާރުން ޤާނޫނީ އެމް.ޑީ.ޕީ.އާރް.ސީގެ މަޖިލީހުގައި އަޑުގައި އެންމެ އަޅުގަނޑު ހުރި މިހާރު ފުރަތަމަ އެއީ ޖަހަން ލިބޭ މި ސަރުކާރުގެ އެ އިންސާފެއް ގެގައި ބަޔަކާ ތަފާ. މިއީ ޙަޤީޤަތަ މި ބޭފުޅުން ތިއްބާވާ ހިނގާދިޔަ އިންސާފުވެރިކަމެއް. މިއީ ޙަޤީޤަތަ މި ބޭފުޅުން ތިއްބާވާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލެހްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެހްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެމް.އެމް.ޕީ.އާރް.ސީގެ އެންމެ ބޮޑު ޒިންމާތަކުގެ ބޮޑު އޮތޯރިޓީއަކީ ރައީސް ހާމިން. އަޅުގަނޑުމެން ވަނީ މި ސަރުކާރުން އެ މައްސަލަ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަހަލަ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދެއްކެވުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭ މި ބޭފުޅުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާއި ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ބަރުޖެން ދެ ޗޭން ކައިރި ބޯޓާ ހަރަކާތެ މައްސަލަ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިންމަވާލައްވާ!

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ބާރުއަޅައި، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފުރިހަމަ ތާއީދު. އޭރަށް ހުރިހާ ކަމެއް އަޅުގަނޑަށް ހިޔަނި މި ސަރުކާރުގެ ތެރެއިން ރަނގަޅުގޮތުގަށްވާހަކަ، އަޅުގަނޑަށް ހިޔަނި އެމް.ޑީ.ޕީ ޖަލްސާތަކުގައި ފުރިހަމަ ތާއީދު. މިހާރު މި ހުރީ ވަޒަނުގެ ފުރިހަމަ. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލައިގައި ވަނީ، ތޮޅުޖެހުން ނުވަތަ ގައިދުރުކުރުމާއި، ވަކިން އުޅުމާއި، މި ބާވަތުގެ ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ގެއްލުންވަމުންދާތީވެ، އެކަން އެ ބޮޑުވާ ފަރާތަކަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރީ. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަހުސްކުރައްވައިދެއްވުން. އަޅުގަނޑު ފެނޭ ދާއިރާތަކުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަރަށް ގިނަ ވިޔަފާރިވެރިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަރަށް ގިނަ ރަށްރަށުގެ ފަޅުތަކާއި، ކޮޓަރި އަދި ސަރަހައްދުތަކާއި، ބޯޓުތަކާއި ގެސްޓްހައުސްތަކާއި، މި ގިނަގުނަ ކުދި ވިޔަފާރިތަކާއި ގުޅިގެން ވަރަށް ބޮޑު ގެއްލުން އެބަވޭ. އެ ގެއްލުމުގެ އަސަރުގަޅުވަން މި މަޖިލީހުން ގޮތްތަކެއް ހޯދައިދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ބޭނުންތެރި ކަމެއް. އަޅުގަނޑު އެދެނީ މި ކުއްލި މައްސަލައިގެ ބަހުސް މި ދުވަސްވަރު މިހާރަކަށް ގެނެވުނު. މިސާލަކަށް، ސަރުކާރު ކުރިއަށް ގެންދަވާ އިޤްތިޞާދީ ހިންގުމާއި ބިޔަ ކަރުދާސްތަކުގެ ތެރެއިން، މާރިޗު މަހު 2020 ވަނަ އަހަރުގެ މާރިޗު މަހު، އޮކްޓޯބަރު 10 ވަނަ ދުވަހު ކޮވިޑް-19ގެ ޕްރޮޓޮކޯލް ޝަރުތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ހިލާފަށް. އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފާހަގަކޮށްލާނަން. މި ޕްރޮޓޮކޯލް ޝަރުތުގައި ސަރުކާރުން ބައިވެރިވި އިސްދު އިޤްތިޞާދީ ބަދަލުތަކުން ރާހަ ނުވޭ. ވަކިވެދާނެ އިޤްތިޞާދީ ބަދަލުތަކުން ރާހަ ނުވޭ. ޓަކަ އަބަދުވެސް އިސްދު އިޤްތިޞާދީ ކަރުދާހަކުން ރާހަ ނުވޭ. އަޅުގަނޑު ހިތުން މި އަދާ ސަލާމަތް، ވިޔަފާރިތަކުގެ ދުވަސްތަކުގެ ހަރުދަނާކަމުގެ އުސޫލުތަކުގެ އިޤްތިޞާދީ ނިޒާމު ނޫނީ؟ ފާހަގަކޮށްލަން މާފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ފާހަގަކޮށްލަން މާފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ޢަލީގެ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކައެއް މިއީ. ރަށްތަކުގައި ވަކި މިހާރު މާފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މިހާރު ދިވެހި ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ބޮޑު ގެއްލުންތަކުގެ ވާހަކަ. އެކަމަށް ބަލައި އެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަޅުގަނޑު މި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިދެއްވި ޝުކުރު ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންބޮޑުވުން މި އޮތީ އެމް.ޑީ.ޕީއިން ހަމަޖެހިފައިވާ ގައިޑްލައިންގެ ސަބަބުން، ދިވެހި އެކަމު ވިޔަފާރިވެރިންތަކަށް ދަތިވެފައިވާތީ، އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ

ދިރިހުރުމުގެ ޙައްޤު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 21 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ދިރިހުރުމުގެ ޙައްޤަށް ހުރަސް އަންނާނެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދި ހަމަ އެގޮތަށް 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހަމަހަމަކަމުގެ ފުރުޞަތު ވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިންސާނާ ނިގުޅައިގަތުމާއިވެ. މި ކަންބޮޑުވުން މި މަސްއަލައިގައި ހާމަވެގެން މި ދަނީ. މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން ހާމަވެގެން މި ދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ދެކެން އޮތް ބައްލަވާ، އެމް.ޑީ.ޕީން ވެވަޑައިގަތް؛ ރިޔާސީ އިންތިޚާބާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބަށް ރައްޔިތުންނާ ހަމައަށް ގެންގޮސްދިން ވައުދުތައް ފުއްދުމަށް ބަޖެޓުގައި މި ހުރިހާ ކަމަކަށް އެބަ ހަމައެކަނި ބައްލަވަން ފެށިގެންނެވި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޕޮލިޓިކަލް ދާއިރާގައި އާންމުކޮށް ދުވަސް ވަޒީފާދިނުން. އާދެން ޒުވާނުން އަންނަ އިންތިޚާބަށް ބަޔަކު އެމް.ޑީ.ޕީން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުވި އެ ވީ ވައުދުތައް ފުރިހަމަކުރުމުގައި ފުއްދުން ފުރުޞަތު ހުރަސްކާލި ޝަރުޠުތައް އޮތް ކަމެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި މި އެދުނީ ދިވެހި ޒުވާނުންގެ ރައްޔިތުންގެ އަރިހުން ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި ޕީ.ޕީ.އެމަށް ވޯޓުދެއްވާށޭ. އޭރު އެމް.ޑީ.ޕީގެ މިއަދު ސަރުކާރުގައި ބައިވަރަށް ސާލިހާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަސައްކަތްކުރާ ވައުދުތަކުގައި މިއަދު ސަރުކާރުން ބާރުވެރިޔާ ކަމުގައި އޮތްއިރުވެސް އަޅުގަނޑު އިޝާރާތް މި ދާއިރާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންކަމުން، އެ ފުރުޞަތު އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ހޯދައިދެއްވި ކައުންސިލް އިންތިޚާބު ޕީ.ޕީ.އެމަށް ހޯދައިދިނުން. އެމް.ޑީ.ޕީގެ ބަޔަކު؛ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ގައިދުވަރުން ވެސް ބަޔަކު ގެންނަވާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ހަމަ ޕީ.ޕީ.އެމަށް މިއަދު ދަތިކަމެއް ދިނުމަށް. އެކަމަކު އެއްވެސް ބަޔަކު ނުވެން. އެމް.ޑީ.ޕީ. ގެ ސިޔާސީވުމުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސިޔާސީވުމުގެ؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައުލަތް ވަކާލާތެއްގައި މި ކުރާ ތަރުޖަމާކަމެއް ބަޔާންކޮށްލަން ދަތި އިޖުމާލީ ޢަދަދު މިއުޅޭ 2 ދުވަސް ކުރިން އެމް.ޑީ.ޕީއިން ހޯދި ގައިސީ ގަޑިއިރުން 24 ގަޑިއިރު ނުވަސް ހުޅުވައިލުމުގެ ދިމާލަށް ރައްޔިތުން ގެބޭރުކޮށްފި. އެހެންވީމާ، މިހާރަށްވުރެ ދައްކާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ބަދަލުކޮށް މި ކަންކަމުގެ ބަޖެޓުގާ ހަމަވެގެންދާނީ. އެހެންވީމާ، މި ކަންބޮޑުވުން އިންސާނީ އުޅުމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެކެނީ އަބަދުވެސް ޤައުމުގެ ސަރުކާރުން މި ކަންކަމަށް ބަޔަކު ހޯދައިދިނުން. ޝުކުރިއްޔާ ދައްކާ ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ދެންނެވިން މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މި ދިރާ އަހަރުގެ އެޖެންޑާ މަހުގެ ތެރޭގައި އެމް.ޑީ.ޕީއިން އަދި ސަރުކާރުގެ އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅުއްވާ ބަޖެޓުތަކުން ޖުމްލަ ހުށަހެޅުން 430 އެކުލެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހުށަހެޅުއްވި އަޑު.އީ.ސީ. އެކުލެވެ 143. ފާސްކުރެވިފައި 115. އަދި މި ދިރާ އަހަރު ބަލާފައިވާގޮތުން އަޑު.އީ.ސީ. އެކުލެވޭ ދުވަހު 110. ޖަލްސާތަކުގައި ހުށަހަޅާ ކަމަކަށް ހުއްދަ ދެވިފައި 557.

ވެންޓިލޭޓަރު 35. މިހާރު އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މި ހޮސްޕިޓަލް އެނދު ހުސްނުވި ގާއިމުކުރެވިފަ. މި ވެންޓިލޭޓަރު ހުންނާނީ ގެންގޮސް. މި އައި.ސީ.ޔޫ އެނދުތަކެއް ހުންނާނީ ގާއިމުކުރެވިފަ. އޮކްސިޖަން، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ވިޔަފާރިއަށް ފަހިކޮށްދިނުން މި ވަގުތު ވަރަށް ބޭނުންތެރި. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުގައިވެސް މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިސްކަންދީފައި ފެންބޮޑު އަނބުރާ ޖެހިގެން.

<u>މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ ފެންބޮޑު އަނބުރާ ޖެހިގެން ވާހަކަދައްކާލުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދަންނަވައިލާ މި ފޮނުވާލެއްވި ބަޖެޓު މަޝްވަރާ، އަދި ބަޖެޓުގައި މިހާރު އެކަން ވާނެ ގޮތް. ދިވެހި ރައްޔިތުން 2018 ވަނަ އަހަރު އިންތިޚާބުކޮށްދެއްވީ ހުރި މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް. ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ސެކްރެޓަރީ ޖެނެރަލް މަޖިލީހާ އެއީ ދިވެހި ރައްޔިތުން އިންތިޚާބުކޮށްދެއްވި ޖަމާވި ހަވާލުކޮށްދެއްވީ ހުރި މިހާރު ނޫން. ދިވެހި ރައްޔިތުން ވޯޓުލައިގެން ހޮވި މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބޭނުންވި ފަހުމުގައި ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ޖިނާ ނަގަވަން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253 ވަނަ މާއްދާގައި، ހުއްޓުވާލުން ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭގެ ހަރަދު އެއީ ގުޅިގެން ކޮރަޕްޝަން ފެށި ނުވަތަ ނުކުރެވޭ ބަޖެޓެއްގެ ވިއްސަ އަހަރަށް ކަރަންޓް ވޯޓަށް، ނުފެދޭ ފުރުބަޖެޓް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އެ ބިލު ފާސްކުރެވޭ. މިއަދު ސަރުކާރު ކޮމިޓީން މި ގަޑިއިރަކު ދެއްވި ރަށްތަކުން ނުވަތަ ފަރުވާދީގެން ސަރުކާރު ކޮމިޓީގެ ވިސްނުން ފެށި އޮތީ ބިމާއި ނުވަތަ ހުއްޓުވާލުން ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހުއްޓުވާލުމުގެ އަސާސީ ބަޔާންކުރާ، މިނިވަންކަމުގެ ވަރަށް ގިނަ ބަޔާންކުރާ ހިފެހެއްޓުމުގެ ގޮތުން. އަދި އަސާސީ ޙައްޤުތަކެއް ފުދޭ ގޮތުން ކޮމިޓީގެ ޚިޔާލު ޙަމަލާ ބަޔާން ކަންކަން ހުއްޓުވާލުމުގެ ގޮތުން ކޮބައިކަން ހޯދުމަށް މިހާރު ކުރިން ހިނގާބިނާވާގޮތުގެ ބައްޕަ، އެ ދިރިއުޅުން ހިނގާބިނާވާގޮތުގެ ބައްޕަ، މި ބައްޕަ ބަޔާންކުރާ ހުއްޓުވާލުމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގޮތުން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިޖުރާއަތު ކުރުމަށް ކޮމިޓީގެ ގޮތުން. މިއަދު އެމް.ޑީ.ޕީއަށް މިނިވަން ބައެއް ކަރަންޓް ނުވަތަ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ރައީސް ތާޒާ ގުޅުމެއް ބަޔާން ކަރަންޓް ދައުލަތުގެ މާ ބޮޑު މަސައްކަތް ގޮތް. ގާނޫނުގައި ފުރި ޢަމަލު ކޮމިޓީގެ ގޮތް، އިޖުރާއަތު ޤާނޫނީ ހިފެހެއްޓުމަށް މިނިވަންކަމަށް. އޮކްސިޖަން، އެއީ މިނިވަން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބައްޕަކަން ހުއްޓުވާލުމުގައި، އެކަމާ ގުޅިގެން ބަލައިގަތުމަށް މަސައްކަތް ކުރަން ހުންނަ މިހާރު. އޮކްސިޖަން، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ގައިދުވަރުން މި ދިޔަ ހަމަތަކުގައި ހުރި ގައިދުވަރުން؛ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ މި ސަރުކާރަށް ނިސްބަތްވާ ރައީސްގެ މަޖިލީހުގެ ވެންބަރުންނަށް ސަރުކާރުގެ މިނިވަންކަމަށް ރަނގަޅަށް ދައުލަތުގެ ހުރި

ގައިޑްލައިން އެންމެ ފަހުން އަޕްޑޭޓް ގޮވައިގެން އާއި 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ބަދަލުކުރަންޖެހުނީ. މިއީ އެޗް.ޕީ.އޭގެ ހާލަތެކީ. އެ މީހުންގެ އަސްލު ޕޮޒިޓިވް، އެ މީހުންގެ އަސްލު ކިޔަވާފައި ހުރި އެއްޗެހީގެ ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުސަތެއް މި ސަރުކާރުން އެ މީހުންނަކަށް ނުދޭ. ނަތީޖާއަކަށް ވަނީ ދެކެވި ގަވާއިދުތައް، އުސޫލުތަކާއި ކަނޑައަޅައިގެން އެންމެ ފަހުން ވިޔަފާރިތަކެއް ފުރެދެންދަނީ. އަޅުގަނޑު ގޮވައިލަން އެޗް.ޕީ.އޭއަށް ވެސް، ވިޔަފާރިތަކަށް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތެއް މި ވަގުތު ދޭނީ. މިހާރު ރައްޔިތުން ތިބީ ކާރަންޓީނުގަ. މި ބަލިމަޑުކަމާއިރު އުޅެން ދަސްކޮށްދިނުމުގެ ފުރުސަތެއް އޮތީ މި އެއް ހަފްތާ ދުވަހު ދިޔަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އަދިވެސް ގޮވައިލަނީ، މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާ މައްސަލައަކީ، އެ ހުށަހެޅުން ހާއްސަކޮށް ކޮމިޓީއަކަށް ހުށަހަޅުއްވީމާ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތުއަރުވަނީ މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފަށް.

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކަމަށް ޓަކައި ޝުކުރު ދަންނަވަން، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން މި މަޖިލީހަށް ބަހުސްކުރަން އެދިވަޑައިގެންނެވި ހުރި ބޭފުޅުން ވާހަކަފުޅު ނިންމެވުމުން މި ބަހުސް ކުރިއަށްގެންދާނަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރިސޯޓުތަކަށްވުރެ މިހާރު 8 ޖަހާއިރު ބަންދުކުރަންޖެހުނީމާ ބަޔަކަށް ވަރަށް ބޮޑެތި ގެއްލުންތަކެއް ރިސޯޓްތަކަށް އެބަލިބޭ. އަދި އާއްމުންނަށް ވެސް އޭގައި ދަތިކަމެއް އެބަ ކުރިމަތިވޭ. ބަޖެޓްކަމަކު މި ދިމާވާ ގޮތުން ބޮޑެތި ރިސޯޓްތަކުން ޓޫރިސްޓުން ވަޑައިގަންނަވާ ބަޔަކު އެދެވަޑައިގެންފައި. އަދި ނަމަ ބަރާބަރަށް ތިބި ރައްޔިތުންނަށް ކަރަންޓީނުގެ ފަރާތްތަކުން. އަދި ހަމަ އެއްގަމުގައި އެ މުޅިރަށަށް ކުރިއަށް ދާނެ ސަރަހައްދު ވެސް އިދިކޮޅަށް ނުދެވޭ އަދަދެއް ކުރަމުން އޮތް ކުރިން ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލުތަކެއް ރައްޔިތުން ތަކެއްޗާއި ވިޔަފާރިތައް، އަޅުގަނޑުމެން ބިރުވެރިކަމާ ދިމާވެ ހުރި މި ސަރުކާރުން ބޭރުގައި ދާއިރާގެ ހަމަ އެ ގެއްލުންތަކާ ކިޔުމަށް ރޭއަކަށް ވެސް ހުޅުވާލެވިފައި މި ސަރަހައްދު ގެއްލުންތަކެއް ދެނެގަނެ، މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ތަފާތު ކަމެއް ހަމައެކަނި ބަލައިގަނެވެމުން.

މުޅި އިޤްތިޞާދަށް ކުރަމުންދާނެކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތުން މިއަދު ތަރައްޤީގެ ހާލަތު މި އައީ އިޤްތިޞާދު ބިނާކުރުމަށް ޓަކައި ފުރުޞަތުތައް ފަހިވާން ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސަތުތަކަށް ބައެއްބަދަލުތަކެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ. އެގޮތުން ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ވާހަކަތައް ދައްކަން މި ޖެހުނީ، އުސޫލުތަކާއި ނިޒާމުތަކުގެ ތެރެއިން އުނދަގޫތަކެއް ނުވަތަ ގޮންޖެހުންތަކެއް ކުރިމަތިވާ ގޮތަށް މިއަދު އެމް.ޕީ.އޭގެ ބައެއް އުސޫލުތަކަށް ހުރީމަ. އުނިވެއިގެންނަވާން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ ތަންފީޒުކުރުމުގައި އެކި ހާލަތްތަކުގައި ނުބައްލަވައި، ހަމައެކަނި ހުރިހާ ކަމެއް އެއް ތައްގަނޑުކޮށް ފައިދާ ގޮތަށް ބައެއް އުސޫލުތަކެއް ހުރީމަ. މާޗުގައި ކޮވިޑު ފެށިގެންނާއި އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން، ހުކުރު ޚުޠުބާ ކުރުކުރުމަށް ނިންމީ. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑު ކުރިން ވެސް އިސްލާހުކުރި ފަރާތުން، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ސަރުކާރުން ތަރައްޤީގެ ހުރިހާ ރަށަކަށް 5 މިނިޓުގެ ހުކުރު ޚުޠުބާއެއް ފޮނުވަނީ އެއީ އުސޫލެއް ކަމަކަށް. މި ކަންކަމަކީ އިންތިޒާމުކޮށްލައިގެން [illegible] ކަންކަން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އިޖުތިމާޢީ ރައީސް؛ ހަމައެއާއެކުގައި ދަންނަވާލަން ބޭނުން، ތަރައްޤީގެ ހާލަތު މި ދާ ގޮތަށް ބަލާއިރު ސަރުކާރުތަކުން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކަށް ފުރިހަމަ މަސްއޫލިއްޔަތު ނުފުދޭ. އެ މަސްނަވާނާ ގުޅޭ މިއަދު ފުރިހަމަ ރަސްމީ ވަޒީފާގައި އޮންނަ ބާރުތަކަށް އުޅޭ ފުރިހަމަ ފަރާތުން، ކުރުކުރި ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކުރަން. މިނިސްޓްރީގެ ސަރަޙައްދުގެ ގޮތުން، ތަރައްޤީގައި މިއަދުގެ އިޤްތިޞާދީ ހާލަތާއި، މިހެން އުޅޭ ގޮތާއި، މިހާރުގެ ނިޒާމުތަކުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކަށް އެއްގޮތަކަށްވެސް އިހުސާސެއް ނުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ސަރުކާރުން، މިއަދު 115 ވަނަ މާއްދާގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލާޒިމުކުރާ ވާޖިބުތައް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަދާކުރައްވަމުންދާ ކަމަކަށް. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ހާލަތުގައި މި މަޖިލީހުން އެބަޖެހޭ ރަނގަޅަށް ވިސްނައި ފިކުރުކުރަން، މި ދައުރުގެ ހާލަތު މިންވަރު ގޮތަކަށް ބަދަލުކުރުމުގެ ހައިސިއްޔަތުން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރިހަމަ ޖިންސާ އަދާކުރެއްވުމުގައި ވަޒީފާގައި އެކަނި ބަލައި އެކަނި ފަރާތުން، ހިންގުމުގެ ތަންފީޒީ ވަކި އެކަނި ކަމަށް އަޅުގަނޑު ހިތުން...

__ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:__

ޝުކުރިއްޔާ ދުވާފަރު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

__ޝުކުރިއްޔާ ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:__

ގަލޮޅު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ޢުމަރު މިނިސްޓަރަކަށް އިންނަވައިގެން މި އިޙްތިރާމްތެރި މަޖިލީހަށް ހިނގާ ގޮތް އެނގިގެން މިހާ 1 އަހަރު ވަންދެން ތަޖުރިބާކޮށް، މި ތަނަށް ބަޖެ ހިނގައިގެން ސިފައިން

ވައްދާ އައިސް އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހާ ހުއްޓައިގެން މިދާ ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ، މިއީ އިންސާނުންގެ ސިފައިގައި ވެސް އެކި އެއްޗެހި ހުރިނަމަ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދައްކާލާ އަޅުއިވޭ. ކޮންކަހަލަ ކަމެއްތޯ ފުދިގެން މި ދަނީ. ގައިމު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ރިސޯޓުތަކުގައި އޮތޯއޮތުން؛ އެއީ އާދަމް ޝަރީފް ޖެހުންސް މިނިސްޓަރަކަށް އިންސާފުވެރިގެން ކުރި ކަމެއް. މިހާރު އައިސް މި ތަނުގައި މާ ގަދަ ވާހަކަދައްކާނީ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކޮށްދެއްވާފައި ހުރި ކަންކަން ފެނިފައި. މަޖިލީހުގައި ހިނގާ ކަންކަން އާދަމް ޝަރީފް އޮޅުވާލައިގަތުންނެވެ. މިދުވަހު ހިނގާ ކަންކަން އާދަމް ޝަރީފް އޮޅުވާލައިގަތުންނެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް.

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރޭގަނޑު ހަމަބުރަދު…

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަރަދޫ ދާއިރާގެ؛ މަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޅުގަނޑު މާލެން އުޅުން ބަލައި. މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، ރޭގަނޑު ހަމަބުރަދު ރަބޯއިގެން މަސްތުވެގެން އުޅެއްޖެ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ ދެން ދުވާލު މިހާރު ސަބަބުން އަންނައިރު ވަރުވާރުއް އެ މިހަކަން ނޫނީގެން އިސްރާއީލަށް. އެހެންވީމާ، މިހެނަށް އައިސް ވާހަކަދައްކާއިރު ހަމަޖެ ހުރެގެން ވާހަކަދައްކަންޖެހޭނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހުރަވީ ދުވަސް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހުށަހެޅުނު ދެކުނު ހުޅުމާލޭގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! މި އިޙްތިރާމްތެރި މަޖިލީހުގައި އުޅޭތީ ވާހަކަދައްކަވާލީމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ ކިޔަންވާ ދުވަހަކު އާދަމް ޝަރީފް ވަޒީރުންނަށްވުރެ ބޮޑު ޖަލްސާވާފަދަ ހުންނަނީ ފަހަރެއް. ހުކުރު ފަހަރެއް ބޮޑުވާ. ތި ބޮޑުތާ. ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރުގެ ވަގުތު ވަނީ ނިމިފަ. އެހެންނަމަވެސް، ނިންމާލުމަށް އަޅުގަނޑު ސިކުންތެއް އަރުވާނަން.

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، އިގްތިސާދު ހަމަހަމަކަން އުފެއްދުމަށް ޖަހައި ރިސޯޓްތަކުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދުވެސް ހަމަ ވަގުތު ދީފައި ހުންނަ އިންޑިއާގެ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ހަމަޖެއްސެން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރަށް.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަޠީފް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އާދެ! އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވެގެން މި އުޅޭ ހާލަތަކީ، ހަމައެކަނި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ދިމާވެގެން އުޅޭ ހާލަތެއް ނޫން. މުޅި ދުނިޔެއަށް ވެސް ދިމާވެފައި އޮތް ހާލަތެއް ކޮވިޑް-19ގެ ބަލިމަޑުކަމާ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައުރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖީޑީޕީއަށް ނުބައި ދެވުނު ހުރިހާ ދަތިތަކާއި ދިމާވި ނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވި ހިތްވަރާ ހަމަ ލިބުނު އަޅުގަނޑުމެން ފޯނު ކުރީން ވެސް ވިސްނިވަޑައިގަންނަވާނެ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ކޮވިޑް-19ގެ ހާލަތުގައި ކަންތައްތައް ކުރަމުންދާ ގޮތަށް ބަލާއިރު ވަރަށް ގިނަ ކަންތައް ތަކެއް ކުރަން ވެއްޖެ ގޮތަށް ދިމާވި ބައްޔާއި ނިޒާމާއި ބަލާއިރު، ހަމައެކަނި ރާއްޖެއިން ނޫން އެ ބަލިމަޑުކަމާ ބައެއް ފަދަ ކޮވިޑް-19ގެ ކަންތައްތައް

ގެންގޮސްފައިވަނީ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ކަމަށް މި އޮތީ ފާހަގަކުރައްވާފަ. އެހެންވީމާ، މިއަދު ސިޔާސީ ބޭނުމަކަށްޓަކައި މިފަދަ ގަބޫލުކުރެވޭ ނުވަތަ މައްސަލަތަކެއް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިގެން ބަދުނާމުކުރުން ގެންދަވާއިރުގައި ވިސްނާލައްވަން އެދެން؛ ރައްޔިތުންނަށް ވެސް، ކުއްލިއަށް ވެސް އަދި ޖަލްސާ ދައުލަތަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނީ އެ ކަންތައްތަކުގައި އެ މަސައްކަތްކުރަން ވީހާ ބާރު ރަނގަޅު، ޝަރުޢީ ރަނގަޅު ހާލަތެއްގައި ވިޔަފާރިކަން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް ސަރުކާރުން ނުވިސްނާ ދުސްތޫރާއި ވިޔަނަމަ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ވިޔަސް ބަލި އެނދުގައި. އެހެންވީމާ، ސަރުކާރުން މި ގެންގުޅުއްވާ ސިޔާސަތެއް ފަރަގު ސިޔާސަތުން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އިދިކޮޅު ފަރާތުން އެ ބޭނުންކުރަމުންދާ ގޮތުގައި ވިދާޅުވާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަގިން އެ ބޭރުން ވެސް މިއަދު ސަރުކާރަށް ޝުކުރުދަންނަވަން މިގޮތަށް ކަންތައްތައް ގެންދަވާތީވެ. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން އެބަޖެހޭ، ކޮވިޑް-19 އާ ގުޅިގެން އިޤްތިޞާދަށް ކުރިމަތިވި ސަރަހައްދަކީ އަމިއްލަ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދުނިޔޭގައި އޮތް އެންމެ ބޮޑު އިޤްތިޞާދީ ކާރިސާގެ ފަހުން ފެށިގެން ވެސް އެ އޮތީ އިސްލާހުކުރެވިފަ. ހަމަ އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ނުކުރެވުނެވެމަ ބޭރުގެ ވެސް ހަމަ އިސްލާހުކުރަން އެބަޖެހޭ. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ދަރަންޏަށް މި އޮތް ފަރާތަށް، އަޅުގަނޑުމެން އިޤްތިޞާދު ކުރިއަރުވަންދެން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ޖާގައެއް އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތްމަތި ބިޔަދުނުވާ ކަންތައްތައް ރަނގަޅުކުރުމަށް ކުރިއަރުވަންދެން؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ވޭތި އެފަދަ ހާލަތެއްގައި ދަރަނިކުރަން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެފަދަ ހާލަތެއް ނެތި އަޅުގަނޑުމެން ކަރަންޓާއި ރައްޔިތުންނަށް ވެސް އަދި ކުރިމަތިވެ ވެސް ހުރުމަތިގެން ވީމާ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެންމެ ބޮޑު އިސްޓެސްޓިކުކުރިގާ ޖަރީމާ އިސްޓެސްޓިކު؛ މިހަރު މިހާރު ނަހަލަ ދިރުނާ ގޮތް ގެއްލިގެންނެ ދެމެ ބަދަލު ވަނީ. މިއަދު އިތުރު ކުރައްވާފާ ކަންތައްތައް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޑޮލަރުގައި ކަންތައްތައް ހަމައެކަނި އެލިގެން އަދިވާ މި އޮތީ ބޭނުން ވެސް ހުއްޓިފަ. ޖަހައިލުމަކީ ވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަދި ދުވަސް ސަރުކާރަށް މި ދިރުމުގެތަކަށް ނޫނަސް، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ އިތުރު ގުޅުން ދެމެހެން ނުހުންނަ. އެހެންވީމާ، މިކަންތައްތަކުން މިހާރު ހިންގުމަށް ގޮތުން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންތައްތައް ރަނގަޅުކުރުން އަންނަވަރަކަށް ސަރުކާރުން ފުރި ވެސް ދެއްކުމުން ގެންދަވަނީ. އެހެންވީމާ، މިއަދަކީ އަދި އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް ބަދަލުކުރައްވަންޖެހޭ ކަމެއް ވެސް ނޫން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވިސްނަންޖެހޭ. ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން، ދިވެހި ރައްޔިތުން، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ސިޔާސީ؛ ރަނގަޅަށް ރައްކާތެރިކޮށް ބަހައްޓައިގެން ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އައްޔަސް ކަމެއް ނުކުރެވޭނެކަން އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިއަދު މި ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގައި ރަނގަޅު، އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރަން ރައްޔިތުންގެ އިޤްތިޞާދީ އެއާ މައްސަލަކަށް ކުރުމަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދަށް. މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގެ ސުރުޚީގައި މި ވަނީ ޑޭޓާ ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ގައިޑްލައިންތަކުގެ ސަބަބުން ކާޑް، ރިސްޓްރިކްޝަން އަދި ޕްރައިވެސީތަކަން ޚިދުމަތާ ގެއްލުން ސަރުކާރުގެ ސަރވިސްތަކަށް ގެނައުމަން ބަކައި ހުށަހަޅާ ކުއްލި މައްސަލަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން؛ މި ކުއްލި މައްސަލައަށް. މިއީ ޑިޖިޓަލްވެރިކަން ބޮޑުވެގެން އޮތް މިހާރު ވަރަށް ބޮޑު އަސަރުކުރޭ. ކޮންމެ ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއަކީ ސަރުކާރުގެ އިދާރާއެއް. މި އިދާރާ އޮންނަނީ ކޮންމެ މިނިސްޓްރީގެ ދަށުގައި. މި އިދާރާއަކީ ވެރިކަން؛ ދައުލަތުގެ ކަންކަން ހިންގަން މުޅިން ހުރިހާ ބާރުތަކެއް ދީފައިވާ އިދާރާއެއް ނޫން. މި އިދާރާއިން ދެކޮޅުދޭނެ ގޮތެއް ހަމަޖެހުނު ގަވާއިދުތަކެއް ވެސް. އިންޑިޕެންޑެންޓް ކަންތައްތަކުގައި މާލިއްޔަތަކާ ނޫނޭ. ދުވާލު ހަމަދުވަހު އަޅުގަނޑު މަޖިލީހަށް ވަނުމާއި ވިޔަފާރި ޖަހައި ވެސް ހަމަ ކުރިއާ މި ބަޔަކު ވަޑައިގަންނަވާ. އެވަރަށް ފުރިހަމަ ހާމަކުރައްވާ މި ކަމަށް ވަޒީފާދޭ މީހުން. ކޮންމެ ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީން ބަލަން ވެސް ބޭނުން އެ ބައިބަޔަކީ ވެސް. ހަމަ އިންޑިޕެންޑެންޓް ބައިބަޔަކީ ބައިނަލްއަގުވާމީހުންގެ ސަރުކާރު. ވާކަ ރޯލް، ކުރުގައި ކަމުގައި ވާނަމަ އާއްމު ހާލަތުގައި ރާއްޖެ ބޭނުންކުރާ ބައެއް. ބަޔަކާ ރިޔާސަތުގައި ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު ވެސް ގުޅިގެން ސަރުކާރުގެ އަދި ދުނިޔޭގެ ކާޑު އަދިވެސް ބައިބަޔަކީ ހުރިހާ ބަޔަކީ، ސަރުކާރުގެ ގަރާރު ބަޔަކީ؛ ފާސްކޮށްފައިވާ ވެސް ހުރިހާ ބައެއްގެ ޚިދުމަތް ރާއްޖޭގެ އިންޓަނެޓް ޚިދުމަތް ހުރިހާ ބަޔަކު ބޭނުންކުރާ ގޮތް. ބަޔަކާ ހިތް ހަމަޖެހޭ. އަޅުގަނޑު، އަޅުގަނޑު ނުވިއްޔާ ދަނޑިވަޅު ހުރިހާ ރައްޔިތުން ބޭނުމެއް ކޮޅަށް އެކަން ބަލައިދޭން. އަދި ނަޑ ގޮތް ކުރެވޭނެ ސަރުކާރުގެ އިންޑިޕެންޑެންޓް ގަވާއިދު، ދަށުގައި ވާނަމަ، ހިމަނާ ބައިބަޔަކީ ޖަހައިގެން ކުރާނެ ރިޔާސަތު ކުރިން ފުރިހަމަ ރޭވުމެއް ދާދި އެކުގައި ސަރުކާރުގެ ސަބަބުން ބައެއް ރާއްޖޭގެ ފުރިހަމަ ގޮތް. މިހާރު ކުރިއަށް ބޭނުމާއި ހަމަ ގާނޫނުތަކާއި މިއީ ޑިޖިޓަލް ބަދަލުތަކެއް. ދުނިޔޭގެ އިންޓަނެޓް ސަރުކާރުގެ ހަމައެކަނި ސަރުކާރު. ކުރުގަބޫލުކޮށް ރިޔާސަތަކީ ގާނޫނު. ދެން ބަލާއިރު އަޅުގަނޑު، ކާޑު ކަންކަމާ ސަރުކާރު ދަތި. ރިޔާސަތު ބޭނުމަކަށް ރަނގަޅު ކުއްލި ދަތިވި ބަޔަކު ވެސް. އަދި ބައެއް ވެސް ހިމަނާ ސަރުކާރު ބޭނުންކުރާ ހުރިހާ މީހުން، ކާޑު ވިޔަފާރިއެއްގެ. ސަރުކާރު ވަރަށް ކުރިން ހަމަ މި ދައުލަތުގެ ކުއްލި ޑިޖިޓަލް ރިޔާސަތު. ލިބިއްޖެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިކަމަށް ބަލާ އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ހަމަ ރަނގަޅު ކަމެއް. ސަރުކާރުން ވެސް. މިހާރު

ދުނިޔޭގެ އެހެން ހުރިހާ ޤައުމުތަކަށް ވުރެ ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ވަނީ ކާރިޘާއާ ހާލަތު. ހާއްސަކޮށް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން؛ އެމް.ޑީ.ޕީއިން ގޮވަގޮވާ އޮއްވާ ހުޅުވީ ވެސް. އެމް.ޑީ.ޕީއިން ނުހުޅުވަން ގޮވަގޮވާ އޮއްވާ މަޖިލީސް ހުޅުވައިގެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ކުރެއްވި މަސައްކަތުން މިހާރު މި އޮތީ މިކަން ގެއްސަ. އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން ނުޖެހޭ އިދިކޮޅު މީހުން އެއްބާރު ހުރަހެޅިދާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވޯޓު ނުލިބިދާނެ ކަމަށް ނިޒާމީ ނުކުތާ އިއުތިރާޒުކުރެވުން ނަގައިގެން ވާހަކަދައްކާކަން. ވޯޓު ލިބުނަސް، ނުލިބުނަސް ރައްޔިތުންނަށް ޖެހިގެން އޮތް ތަކުލީފުން އަޅުގަނޑުމެން ނުރުހޭނެ ވާހަކަދައްކަކަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސަބަބަކީ ދެއްވި ފުރުސަތަށް އަޅުގަނޑު ހުރަހަކަން މި މަސައްކަތުގައި އިތުރު ފުރުސަތެއް އެދިލައިފާ ފިޔަވަޅުތަކުން ވާހަކަތަކާ ނިމުމަށް ވަޑައި އިތުރުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުރަހަކާ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މަޑުވެރި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރަށް. މަޢާފުކުރައްވާ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މާފުކުރައްވާ! އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިޒާމު ގުޅިގެން ސުލޫކީ ޝަކުވާއެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަލީނާޝިދު މި ވަނީ ފުރަގަސްކުރައްވާފަ. އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތު އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިނު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ފުރަގަސްކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ މިފަދަ މަސައްކަތެއް، ކުއްލި މަސައްކަތެއްގެ ގޮތުގައި ހުރަހަޅައިގެން ދާ ސަބަބަކީ، މި ބާރުތަކުން ކުރި މަސައްކަތެއް ހަމަ ފުއްދައިލެވިދާނެ. މި ބާރުތަކުން ރައްޔިތުން އެބައޮތް ބަރުދަނާ މަގުމަތީގައި ނުރައްކާތެރި ކުދިކުދި ބާރުގަދަ ހުކުމްތަކެއް. މި ބާރުތަކުން އެއްކިބާކުރެވިގެން ހިމެ މި ކޮށިއާކަރު މި ޖެހެނީ، އިހަވެ ބަތަކުއާއި ވެޑިދާ ފައިދާ ބޭރުހާ ތެރޭގެ ކުރުނީ މަސައްކަތް ދިމާވެސް ކުރިމަތިލާނެ ހާލަތަކާއި، ވިސްނުންތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ހަރަކާތްތައް ކުރިއަށްގެންދާނެ މަސައްކަތްތަކަށް ސަރުކާރުން އެއްވެސް ސިފައެއް ސިވިލް ސަރުވިސްގެ ވަޒީފާއިން ފަރާތްތަކާއި ބެހޭ ޤަވާޢިދު ލަފާކުރުމުގައި ވިދާޅުވި ނޫނީ ކުރިއަށްދެވޭނެ މި ޤައުމު ހިނގާ ތަން ފެނުމަކީ މި ބާރުގެ ކަމަކަށް ނުވި. އެކަމުގެ ސަރަޙައްދު މި ބާރުތަކުން ނިކުމެ މި ގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެންދަވާ މަސައްކަތާ ހުރިހާ ކަމަކީ

އަންދާޒާ ވެސް ހުށައަޅަން މި އޮތީ ޤާނޫނު ކައުންސިލް އިންތިޚާބު ހުއްޓުވުން އެއްވެސް ގޮތެއް އޮތޯ މި ބަޖެޓުން މަސައްކަތްކުރަނީ. މި ބަޖެޓުންނަން ދަތިވަނީ މި އިންތިޚާބު ކައުންސިލްތަކަށް އޮނިގަނޑު މި ބަޖެޓުން މި މަސައްކަތްކުރަނީ މި އިންތިޚާބު ކައުންސިލްތަކަށް. އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް؛ ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިޢުތިބާރުވެރި މެންބަރު ޝިޔާމް ފާހަގަކުރެއްވި، އިންސާފު ސަޕޯޓު ފަރާތްތަކުން ނޫނީ ކަމަށް. އެ ބަޖެޓު ހިލޭ ނިޔަޖެހިގެންނަވާ އިދިކޮޅު ކޮމިޓީގައި ނަރުސްތަކާއި، ކުންފުނިތަކާއި، އުމުރާއި، ވަޒީފާ އަލަށްބާރު ތަނާއި، އެޗްއާރުއަން ދާންދެން އެއް ތަފާސްހިސާބު ދެއްވާފައި އެއީ. ސަރުކާރުގެ ފައިސާއިން އެހީ ވަކިވާފައި އެ މަސައްކަތްތަކަށް؛ އެދުން މިންވަރަކަށް، އެދުން ދިވެހިރައްޔިތުން އެއީ ދެއްވާފަ. އެ ބަޖެޓާއި ރަނގަޅަށް ފެށިގަތުމަށް ތަނަވަސްކޮށް. އެއްވެސް އެއްކަލަ ބަލައިލުމުގެ ނަތީ އެއްވެސް މަސައްކަތްތަކެއް ފުރިހަމަ ހޮވުމުގެ ނަމަ މިކަން ލިބޭ ހުރިހާ ފުރުޞަތުތަކާއި ކާނީ އަސާސީ ތަރުތީބުން ސަރުކާރު ބަދަލުކުރުން، ރައްޔިތުންނަށް އެޗްޑީސީ ހުށަހެޅުމުން ހަމަ ބަޖެޓުން ހިއްސާ ކުރަނީ މި އަހަރު ބަޖެޓުން އެއްބަސް.

އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް؛ ސަރުކާރު ހުށައަޅަން އެބަދަ. ހަމަ މި ދައުރު ނިމުމާއި ވައުދުތައް ފުއްދަން ޖެހޭނަ މަސައްކަތްތަކުން ހުށަހެޅިން. ގެނ. ތިޔަދު ބަޔާނީ ނިޒާމު ދަސްކުރުމުގެ ބަޔަށް އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް، މިފަދަ ހަރަކާތައް ވެސް 28 ޑިސެމްބަރު ހުށަހަޅަން މިއަދު ވެސް އެ އޮތީ އިއުލާންކޮށްފަ. މިއީ މި ބަޖެޓުން؛ 18 ޑިސެމްބަރު، 18 ޑިސެމްބަރު ހުށަހެޅި ބަޔާން މިހާރުވެސް އެ އޮތީ އިއުލާންކޮށްފަ. އެއީ މި ބަޖެޓުން ކަންބޮޑުވުން މި އުޅޭ ކަމެއް. އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް؛ މި ބަޖެޓުން މި ކަންބޮޑުވުންތަކާއި މި ބަޖެޓުން މިކަމުގެ ތެރިވެ މިހެން ތިޔައީ އަޅުގަނޑުމެން އަންދާޒާވެސް ޖެހޭ މި އިންތިޚާބު ކައުންސިލްތަކަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ އުފާވެއްޖެ ފާހަގަކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޢުތިބާރުވެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިޢުތިބާރުވެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު. މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިޢުތިބާރުވެރި މެންބަރު.

<u>މަޑަވެލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް. ބަޔާންކުރުމަށް ހުށަހެޅި ފާހަގަކުރަމުން ގެނެސްދިނީތީ އަޅުގަނޑު ޝުކުރުވެރިވަން ސަރުކާރަށް ވާހަކަ ފާހަގަކުރަމުން ހިނގަމުންދާ މިފަދަ ކަންތައްތަކާއި މި މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިޢުތިބާރުވެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހަމަ ހުރިހާ ގޮތަކުން ބޭނުންވާ އެއްވެސް ފުރަތަމަ ދައުރުވެރިކަން. އިޢުތިބާރުވެރި ރައީސް؛ ކުރީ ދުވަހު ބަޖެޓުގެ ވާހަކަދެކެވުނު ދުވަހު ވެސް ހިއްސާކުރި ނަން. އަޅުގަނޑު ވިދާޅުވި އެހެން

ކަންބޮޑުވެގެން މި އުޅެނީ، ކޮވިޑުގެ މިހާލަތުގައި ރާއްޖޭގެ އަދި ވަކިން ހުއްޓުވާކަން މާލޭގެ ޓްރާންސްޕޯޓުތަކާއި، ކޯޓުތަކާއި، ހޮސްޕިޓަލް އިންޑަސްޓްރީއާއި ބަންދުކުރަންޖެހުނީ. ރަށްރަށުގައި ވެސް މިއީ ހަމަ ފަރަން ބޮޑު އިޝޫއެއް. އަޑުގަނޑު ކުރިން ދަންނަވާލިހެން، ގައުމުގެ އިޤްތިޞާދުގެ މައި ތަނބަކީ އެ ގައުމުގެ ކުދި ވިޔަފާރިތަކެއް. އަޑުގަނޑުމެން އެންމެނަށް އެބަ އެނގޭ އަޑުގަނޑުމެން މިތިބީ ބަޖެޓުކަމުގެ ތަކުރާރުކުރަން. ރައީސް! އަޑުގަނޑުމެން މި ދިޔަ 21 ވަނަ ޤަރުނުގައި މުޅިއަން ޖެހުނު އެންމެ ބޮޑު އެއް ބަޖެޓުކަމުގައި. އަދި މި ބަޖެޓުގައި 120 މިލިއަންޑޮލަރު ހިލޭ މިހެން ދޫކުރުމަށް މިއަދު ޓާގެޓުކޮށްފައެވެ. ބަލަގަނޑު، ނަޒަރުގަޑު، މުއައްސަސާ، ސޯޝަލް ހުރި ގައުމުތަކެއް ވެސް ބަޔަކުތަކުގައި މިއަދު މި ބަޖެޓުކަމުގައި ގޮތް ހުސްވެ، އެ ބޮޑުވެރިންނަށް ވެސް ބައެއް ފަހަރު ކުރެންދެވިފައިވާ ކަންތައްތައް އެކަށީގެން ހިސާބަށް އެ ގައުމުތަކުގެ ހަރުމަ ވަނީ ގައުމެއް. ބަޔަކަށް މިއީ މި ބަޖެޓުކަމުގެ ނަޖާކުން. އެހެންނަމަވެސް، އަޑުގަނޑުމެންގެ އަދި ސަރުކާރުން އަދި އެޗް.ޕީ.އޭގެ ގައިޑްލައިންގައި ހުރި ދުވަސްކޮޅެއް ހުއްޓުވާލެވޭ ގޮތްތަކެއް އަޑުގަނޑުމެން ޖީޑީޕީ އެއްގަމު ފުރަތަމަ އިޤްތިޞާދު ހުޅުވި އެއް ގައުމުތަކަށް ވީ، މި ގައުމު. އެހެންނަމަވެސް، އަޑުގަނޑު ވެސް ކަންބޮޑުވާ މިއަދު ކުރި އަދި ދެމު ފަންޑީގެ ވިޔަފާރިތައް؛ ޓޫރިޒަމް ހުއްޓުވާންވީތޯ، ކޯޓުތައް، މި ހާލަތުގައި ބަންދުކުރަންޖެހުނުގެ ސަބަބުން އެ ފަރާތްތަކަށް ދިމާވެދާނެ މާލީ ގެއްލުންތަކާއި އިޤްތިޞާދީ ދަތިތަކާއި ބަލާއިރު، އަޑުގަނޑުމެން އެކަމާ ދޭތެރޭ ފުންކޮށް ވިސްނަން، އަޑުގަނޑުމެން އެކަށީގެން ކަންކަން ބަރާބަރުކުރަން ޝަކުވާ މި ވަގުތީ ރިޔާސަތުން، މި ފަސްކުރި ތަށުގެ ޚަރަދުތައް ކުރެވޭ ފަރާތްތަކުގެ ނަހަފިޔަވައި ދަރަނި ވިސްނާފަ ވެސް ހުރީ؟ އަޑުގަނޑު ދަންނަވާ، އަޑުގަނޑުމެން މަސްވެރިކަމުގެ އެބަ ޖެހޭ ބަރުދަސްކުރަން. އަޑުގަނޑު މަސްވެރިކަން ގެނައުމަށް އަޑުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ކުރި ގައިޑްލައިންގެ ތެރެއިން އަޑުގަނޑުމެން ދަރުނަކީ ފުރިހަމަ ޤާނޫނީ ޙައްޤު ހޯދުމަށް ކުރެވޭ އިމްތިހާނު ވެސް ހިފެހެއްޓުމަށް ކުރިއަރާ ގޮތަކަށް އަޑުގަނޑުމެންގެ ކަންކަން ބަހައްޓާކަން ބޭނުން. އިޤްތިޞާދީ ރިކަވަރީ؛ އަޑުގަނޑު ކުރަނީ ދަރިން އެއްގޮތް ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އެ ބޭފުޅުން ރަށްރަށުގައި މިއަދު ކުދި އަދި ދެމު ވިޔަފާރިތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކާ މި ހާލަތުގައި މި ގޮސްފަ މި ތަނަށް ހުރިހާ މީހަކީ އަޑުގަނޑު ޝަކުރުވެރިވަން. އެހެންނަމަވެސް، ރަށްރަށުގައި އެ ބޭފުޅުންގެ ވިޔަފާރިން އެ ބޭފުޅުންގެ ދިރިއުޅުމަށް ފަރުވާލެއްނުވި އެކަށި ޚަރަދުތައް ކުރަންޖެހުނީ، ޚަރަދުތަކާ ދިމާވީ އަދި ބޮޑު ނިސްބަތަކަށް ކަރުދާސް ފޮނުވަން. ސްކޫލް ކުއްޔަށް ދޭއިރު ބަހަތަށް، ތުން ފޯ ހަމަޖެހިގެން އެބަ ނިކުމެ، ހަރަދު ދަރަޖައަށް ކުރިން ގެ ހުރީ ވެސް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަސްތަކާ ފަހު އެ ބޭފުޅުން އެ ނިސްބަތި ވެގެން ގެއްލުނީ. ކަނޑު ބަރަބަރު ނިމިގަނެ ދެރަވެއްޖެ. އެ ފަދަ ތަނެއް ރަށް ކުރިމަތިވީ 4 ޖެހިއްސާފައިން ފިހާރަ. ދިރިއުޅޭ ޖާގަ އޮގަސްޓުން، ދިރިއުޅޭ ސިޓީތަކުން މަރުވެސް އެނގެން އައްސަލާމު...

ރިޔާސަތުން ވަގުތީ ޝުކުރު:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާޙް ރަޝީދަށް.

ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާޙް ރަޝީދު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ރައީސް ޤާނޫނުގަކުރުއްވި ފަދައިން، މިއަދު ހަމައަށް އައިއިރުގައި ބައިވަރު އެނދުތަކާއި އަދި އައިސީޔޫބެޑުން ހިދުމަތްތަކަށް ބޭނުންވާ ސާމާނުތަކާއި އާލާތްތައް މި ހިސާބަށް އައިސޮލޭޝަނުގައި އަމިއްލަ ހުންނަން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފެނޭ ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، މިއަދު ޕްރޮވިންސްތައް އަޅުގަނޑުމެން ކަމަށް، ޚަރަޖުތަކުން ބަޔަކަށް ބަދަލުކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެން އެގޮތަށް ހިސާބުކޮށްލާއިރު މި ކަންކަން މިހެނެއް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ޤާނޫނީގޮތުން ބޭނުންވާ، ދެއްވާ މި ވަގުތު ހިނގަނީ ރަނގަޅަށް އެބަ ޕްލޭނެއް ހަދަމުން. ރައީސްގެ ދެއްވާ މިއަދުގެ ރައީސްގެ ފުރަމާލޭ އީޕްލާޒްމާއަށް ނުން. އެބަ.ޕީ.އާރަށް މިއަދުގެ ދެއްވާގެ ރައީސް ފޮނުވާލިއްޔާ. އެކަކަށް ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޝަކުވާ ވެސް ސިފަވަނީ. ކުރި، ވެދު ފަރުމާގެ ވިއަކާރިތަކަށް ޓެސްޓުކުރައްވަ އަދި ނުލިބޭކަށް ދުން މި ބޭނުން ގޮތުގައި ޗަކާރިފަޅު. މި ބާރުވެން ޓެސްޓުޖެހޭކަށް ހަދާން ކަމެއް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކުރި، ވެދު ފަރުމާގެ ވިއަކާރިތަކަށް ކުރީ، ރެކްނިޖަންސް ފަދަ ތަނެއްގެ ތެރޭގައި ވިއްކަމުން. އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާވަނީޖީއޭ. މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ސަރުކާރުގެ ތެރެއިން ހިކަމަށް ބައްލަވައި ރާއްޖެ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖީއޭ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހިކަމަށް ބަޔަކުއިލުރު ދަރުމަވަންތަ ޓެސްޓިންގ ހިދުމަތްދޭނެ ތަން. އަދި ދުވަސް ޖެހިގެން ފެންނަނީ އެއްކަލަ ފުލުޖެހޭނަ ޓެސްޓިންގއަށް ހިދުމަތްދެއްވާ ތަން. ދުވަސް ޕްރެކްޓިސްތަށް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަނީ މިކަމާ؟ ކުރީ ޓެސްޓިންގއާއި، ކުރި އަދި ވެދު ފަރުމާގެ ވިއަކާރިތަކަށް ޖާގަދޭންވީ ނޫނީތޯ؟ މިދުވަސްވީ ފުލުޖެހޭ ޓެސްޓިންގއާ ގުޅޭނެ ޕްލޭނިންގއެއް ރ ބޯހިޔާ ހުންނަވީ ބާރުގައި. ފުރުޞަތީ. ރައްކާތެރި ކަންތައްތަކާއި އަދި އެހެން ކަންތައްތަކެއް ހިންގަވަމުން މައްސަލަ ހަމަ ބަރާބަރަށް ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް މި ދަތުރުގައި ހިނގާ. އެކަމަކު ކުރީ ޓެސްޓިންގތަކަށް ނުހިއްޕާ އަނގަމު ފަރުދުންނަކަށް ނުހިއްޕާ ވިޔަފާރިތަކަށް ފަހިކޮށްދޭ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ ކަމެއް އެކަމަކީ ބާރުދައްކާ ކަނޑައަޅުއްވަ މި ކަނޑަޅުއްވައި މި ރޮނގުން ކުރިއެރުމެއް ހޯދުމަކީ ވެސް ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. މިކަންކަން ރަނގަޅުކޮށްދެއްވުން އެދެން. އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރީ ޓެސްޓިންގ ހިލާ ވިރިފަރާތްތަކުގެ ނޫނީ ޢާލީޖަނާބާ، މި ރައްކާތެރިކަމުގެ މަޖިލީހުގެ ހުޅުވި ވަރަށް، ކުރީ ޓެސްޓިންގތަކުގެ ވެސް ހަމަ ހުޅުވާ ރީތިކޮށް. ހަމަ ހުޅުވަނީ. އެޗް.ޕީ.އޭގެ ގައިޖެހިއަނަކަށް ބަދަލު ހަދާނެ ކަމެއް ނެތް. އެ މިހާރު އަމިއްލަ އެނގޭނީ

އެ މިހާރުގެ އަމިއްލަ ޖީބަށް ކުރާކަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދައްކަވަން:

ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުން ގެންދަވާ ފުވައްމުލަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަށް މިދާކުރަނީ، ސިޔާސީ ސަރުކާރުގެ ބިލްއިރު ކުއްލި ނިޒާމުގެ ހާލަތުގެ ގައިޑްލައިންތަކާ ޚިލާފަށް ރައްޔިތުން އަމަލުކުރުމަށް. ރައްޔިތުން ނުކުތް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފުވައްމުލަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިއަށްގެންދަވާ!

ފުވައްމުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަޟްލު ރަޝީދު ވާހަކަދައްކަވަން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު މި ގޮވައިލަނީ އުޅެން. ނުކުންނަންނެތީ. އެންމެން ގޮތަކަށް މި ސަރުކާރުން ހައްލެއް ނުވޭ. މި ގައިޑްލައިންތަކުގެ ހައްލެއް ނުވޭ. ހަމަ ބޭނުމިއްޔާ ބޭނުންވާ ގައިޑްލައިނެއް ނުކުމެދާނެ، އަނެއް 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި އުވައިލެވިދާނެ މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އެ އުވައިލަނީ ނުކުންނާތޯ. އެ ނޫން ގޮތެއް ނެތް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ ރަޖިސްޓަރީގައި ފެށޭ އެންމެން ގޮތެއް ނެތް. ހަމަ ހުރިހާ ކަލޭ ރަސްމީ ބަނދުންތަކުގެ ބައެއް ފެށޭ ހުއްޓުވިއްޖެ. އެންމެން ގޮތެއް ނެތް. ވިޔަފާރިތަކެއް ސަރުކާރުން ބޭނުންވާ ބައެއްޗާ އެ މީހަކު އަމިއްލައަށް ސަރުކާރުތަކުގެ މިކަން ކުރުން ނޫން ގޮތެއް ނެތް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު އަމިންއާންމު އަރިހުން އެދޭނަން ވޭޖެ ރަނގަޅުކޮށް ޖައްސަވައިދެއްވުމަށް. ހަމަ އެއާއެކުގައި އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވާނަން ދިއްގަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްހާމް ޙަސަން ވާހަކަދައްކަވަން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ކުރި އަދި މިދު ފަންސާގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ނުދޭތޯ އަސަރުތަކެއް ކުރަމުންދާކަން އަޅުގަނޑު ވެސް ފާހަގަކުރަން. ހާލަތު ޕްރޮޓޮކޯލްތަން އެޖެންސީގެ ޖިންނާތަކެއް ހަމަ ރަނގަޅަށް އެ ބޮޑުވެފައި

އަދާކުރަމުންދާކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ވެކްސިންޖަހަމުން ގޮސް ގޮތުގަނޑެއްކަން އާބާދީގެ ދެ ބައިކުޅަ އެއް ބައިހަށް މިހާރު މި ވަނީ ވެކްސިން ޖެހިފަ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ޖަހާފައި މިހި ވެކްސިން ދިނީ ބޭފުޅުންނަށް ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ދުވަހެއް ދިނުމަކީ ހަމަ ނުވާ ކަމެއް ނޫން. ކުރިމަތިލާ އަޅުގަނޑު މި ބޭފުޅުން ހަރަކާތްތެރިވާ މަސައްކަތްތައް އަދި މި ބޭފުޅުން ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް އަޅުގަނޑު އެއްބާރު ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޭނުން ކޮންފިއުޒް ނުވަތަ އޮޅިގެން އަޅުގަނޑު މި އިންނަނީ މި ބޭފުޅުން ދައްކާ ވާހަކަތަކުން. އެހެން އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ސަބަބަކީ، މި ނިޒާމު ހިނގާ ގޮތް ރައްޔިތުންނަށް އޮޅުވައިލުމަށް ހުރިހާ ކަހެން މަސައްކަތްކޮށްގެން ދެއްވަމުން ގެންދާ ދެ ސުޖެހެއް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި ބޭފުޅުން ވެސް ސިޔާސީ އެޖެންޑާތަކެއްގެ މަގުމަތިކޮށްގައި ތިބެގެން ރަނގަޅުކޮންޓްރޯލްއަކަށްގެނެސް ހުރެގެން. މިސާލަކަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން އެއީ މިނިވަން މުއައްސަސާއެއް. އެ މުއައްސަސާއަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަންބަރު ވަކިކޮށްލުމުން އަޅުގަނޑުމެން އެ މުއައްސަސާއަށް މެމްބަރުން މި ނިންމަނީ. އަދި އެ މުއައްސަސާ ޖަވާބުދާރީ ވެސް ކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެން. ހަމަ މި ބޭފުޅުން ވެސް މަޖިލީހުގައި މި އިއްޔެވެ. މިހާ ތިއްބެވިއިރުގައި މި ބޭފުޅުން އެ މުއައްސަސާގެ މަސައްކަތްތައް އުޅޭ ކަމަކަށް ވާނަމަ، ކުރަމުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑަން ހިފާނީ ދައްކަވަން. އޭގެ ބަދަލުގައި އެ ތަނަށް ވެސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހިންގަވާ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ބައެއް ފުރަހަމަ ފާހަގަކުރާ ގޮތަށް ވެސް މި ބޭފުޅުން ވާހަކަފުޅު އެބަދެއްކެވި. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ހަމަ ވަރަށް ބޭނުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލެތުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެތުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ބާރީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޖަވާބުދާރީކުރުމާ ވަރަކަ ދެންނެވީމާ އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ނެގީ. މިއަދު ހުށަހެޅިފައި އޮތް ކަމެއް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމީ ފާޅީގެ މެންބަރުން ވެސް މި ތަނުން ވަޒީފާދެނިއްވާ އެއަން ވާޖިބު ބިލާއަތްވަން ވެސް. އަޅުގަނޑުމެން ވާޖިބަށެއް މި މަސައްކަތުގައި މިތާނގައި ބައިސްކުރަނީ ވެސް. ދެން ކިހިނެއްތޯ އެނގޭނީ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މުލަކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފުކުރައްވާ! ދިއްގަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ނުކުތާއެއްއަށް ފާހަގަކުރެއްވި ނިޒާމީ ޕޮއިންޓް ފުރުޞަތެއްގެ ބޭނުންހިއްޕަވައިގެން. އާދެ! އެއީ ހަމަ ތަފުޞީލުގައި އިނގޭތޯ. މިތަނުގައި އެ ބޭފުޅުންނަށް ނުވެސް ނަމަ. އެ ބޭފުޅުން މިތަނަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި އެ ބޭފުޅުން ވަޑައިގެން ތަނަކަށް ވަޑައިގެންނެވި. އެހެންވީމާ، ތަންކޮޅެއް ޖެހިލާފައިވާކަމާ އެކުގައި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވަން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރައީސް، ދެން ނިޒާމީ މައްސަލައަކީ ނުނަގާ މި ތިބީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ދިމާ ތިބޭއިރު ވެސް އިތުރުފުޅު ހަރުދަވާލުގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާތީ ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ތިބީކަން ދަންނަވާލަންވެގެން ރައީސަށް ވެސް. ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހަޤީޤަތަކީ ދޭތެރޭ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑަށް ބޭނުން ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އެއްބަސްވެވޭ. މި ގަވާއިދުގެ ހަޖޫރީ ވަކި ޤާނޫނެއް ނެތް، ބައެއްހާ މި ގަވާއިދުގެ ހަޖޫރީ. 87 މެންބަރުންނަށް ދުސްތޫރީގައި އޮންނަ ގަވާއިދެއް. އެހެންވީމާ، ހަޖޫރީ ބާރު ފުރުޞަތު އެ ވިދާޅުވާ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ނަގާ ދޫކޮށްލާނަން. ދިއްގަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ރަނގަޅުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކޮންބައެއްގެ ޖަމާޢަތްތަކާ ގުޅިގެން މި ދެކޭ ވާހަކަތަކެއް. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ މަޖިލީހުގެ ޖަމާޢަތްތަކާ ހުރިވަނީ ނ.ސ.ސ. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ، މި ބޭފުޅުން އެ ވާހަކަ ދައްކަވަނީ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބޭނުމަކީ ހުރިހާ ވާހަކަތައް އަޑުއިވި ރަސްމީގޮތުގައި ނުރުހޭ. މުޅި

ނިޒާމު މަސްއޫލިއްޔަތުގެން؛ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ މިއަދަކީ އޭ.ސީ.ސީއަކަށް އަތެއް ނުބާނެ. މަޖިލީހަކަށް އަތެއް ނުބާނެ. މިއީ ބަޖެޓަކަށް. އެހެންވީމާ، މިކަން މިހެން އޮންނައިރުގައި ފުސް އަޅުވާލަން، ރައްޔިތުންނަށް ދުރިން އެހެން މަސްޖަރަށް ދައްކަން މި ކުރައްވާ މަސައްކަތްތަކަށް އަޅުގަނޑު ހަމަގައިމު ފަސް ކުރެވިދާނެކަން. އެހެންވީމާ، މި ބަޔާނުން ފަސް ޖިސްމާނީ ދުރުކަމާ އެކުގައި، މި ބަޔާނުން ހުވާފައި މިއީ ރައްޔިތުންނަށް އިންސާފުބޯޓުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭ ކޮށްދެއްވާ ކަމަށް ވާނަމަ، އެގޮތަށް އިސްގެން ނިޒާމު މަސްއޫލިއްޔަތުކުރެއްވި، އެކުވެރިންގެތަކުގައި ފަރާތްތަކުގެ ތަރައްގީކޮށްދޭ ކުރިއަރުވާ ކަމުގެ ކަރުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. މި ބާރުތަކުން މި މަސްއޫލިއްޔަތު؛ މި ވަގުތު މި މަސްއަލަ ފަސް ހުރަހަކަށްގެން މި އުޅެމުންދާ ހަމަ ސީދާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޢްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިޢްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޅުގަނޑު މިހާރު ވޯޓަށް އަހަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މާވަށު ދާއިރާގެ އިޢްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަލީމު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މަސްއަލައަށް ވާހަކަދެއްކުމަށް އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވައި ނިމުނީ މި މަސްއަލައިގެ ބަހުސްގެ ވަގުތު އިތުރުކުރުމަށް މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިޢްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފު ހުށަހަޅުއްވާ، މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިޢްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ތާއީދުކުރެއްވި ހުށަހެޅުއްވުމާ ދޭތެރޭ އިޢްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފު

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު: 87

ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 25

ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު: 21

ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު: 00

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	21
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	31
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސައީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލައަށް ވާހަކަދައްކަވާން އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވައި ނިމުމުން މި މައްސަލައިގެ ބަހުސްގެ ވަގުތު ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ހުށަހަޅުއްވައި، މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ ވޯޓާ ގުޅޭ ގޮތުން ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ އަދަދަކީ؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ؛ 25. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ 21 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތީ 21 މެންބަރުން. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ 11 ވޯޓު. އެހެންވީމާ، މި މައްސަލަ ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ފާސްވެއްޖެ. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ، މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާއީއަށް. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާއީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މަޖިލީހަށް އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުން ކޮންމެ ކަހަލަ ބިލެއް ހުށަހެޅިޔަސް އަޣްލަބިއްޔަތުގެ މެންބަރުން ވާހަކަދައްކައިނުލެވޭން ޖޮޅުގެ އެއްވެސް އެއްޗެއް ހުރަސްނާޅާނެ. އަޣްލަބިއްޔަތުގެ މެންބަރުން ކުރޭން ކޮންމެ އެއްޗެއް ހުރަސްއެޅުމަށް ދައްކާލަން. އަޣްލަބިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި ތިބޭން އެކި ގޮތަށް ވާހަކަދައްކާ މިހުން. ގެންބަހަކުރުވައިން ވެސް އަދި ނިޔާކަން ހަމަޖެހޭ ބަވަތްތަކުގެ ބޭރުގައި ޖެހޭ ބޭރުން ވެސް ބިލެއް، ބިލު ބަހުން ދާއިރާގެ ބޭރުގެ ވެސް ބިލެއް. އެހެންނަމަވެސް، މި ހުށަހެޅި އިޞްލާޙުކުރަނީ އަދާލަތު ނޫން. އެކަމަކު އަޣްލަބިއްޔަތުން މެންބަރުން މި ވާހަކަދައްކަނީ އިޞްލާޙުކުރަންވީ އަދާލަތު. މިއަދު އިތުރު އެއްވެސް ކަމެއް ނެތް. ހަސަދަވާއި ޖެހުނުކަސްތަށް އުފައްދަން މި ވާހަ، ބާރަށް ކައުންސިލް އިންޞާފުގެ ބަލައިން ހާލަތާ. އަޣްލަބިއްޔަތުގެ އެބަ ފެނޭ އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ކަނޑައެޅިދާނެތީ؟ ފެނުނު ކަނޑައެޅިދާނެ؟ ނުކުރާނެ. ހުއްޓުމެއް ބަލައިގަތު ބަލާތަކެއް. އެބަހުރި.

ރައްޔިތުންނަކަށް ހަމަ ބަރާބަރަށް އެ ހުރިހާ ޚިދުމަތްތަކެއްގައި މަސައްކަތްތަކެއް ދިމާވެއް ނުވޭ. ހަމަ މިގޮތަށް އެލަވަންސް ދަނީ ދެމުން. ކޯވިޑު ލޯނު ދަނީ ދެމުން. އެ އެއްޗެހި ދަނީ ދިގުދަންމަމުން. މިގޮތަށް ގޭސްބަހައްޓާފައި، ދެން އެލަވަންސް ދަނީ ދެމުން. މި ކަހަލަ ބައިވަރު ކަންތައްތައް އެބަ ހުރި. އިތުރު އެއްވެސް ކަމެއް ނުވި. އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތަށް، އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތަށް މި ބޭނުންވާ ސަރުކާރުގައި ނަސޭހަތާ މި ކޯވިޑު އައިސަކަ މި ފޮނުވިންކުރާ ޖާގަތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުލިބުނީސް. މި ތިބި މަދު މެންބަރުންތަކު ތިބޭނީ މި އެއްޗެހި ބަންދުކުރަން. ދިވެހި ރައްޔިތުންނަކަށް ނުލިބުނީސް ފުރުސަތު ޖާގަކަން. ހަމަ މި ބޭރުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ؛ ދެން އަޅުގަނޑު އުފުލަނީ، އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހި ރައްޔިތުން މިއަދު އުފުލަނީ ފަސް، ހާމަކުރި ފަރާތަކާ އެއްކޮށް އެމް.ޑީ.ޕީގެ ސަރުކާރު އަމިލާ. މި ފަހަރު ރަށްރަށުގައި ގޮސްދާނުވީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުނާ ވިދާޅުވިއްޖެ، ގާތް 25 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖެ ހިމެނޭ. އަދި ބައެއް ދުވަސްވަރަށް ފުލުހުން ނުވެސް ވީބާ. ވިޔަފާރިކުރާ އުޅުނީއްޖެ ވެސް އަދި އެ ބޭފުޅުންގެ ނަން. ރައްޔިތުންގެ މަރާލާ ދެ ރަށެއްގާ ގޮވާލާ ފަރާތަކަށް ޖަހައިފި. މި ފުލުހުން ނުޖެހެންވެގެން މި ބޭފުޅުން ދައްކާ ވާހަކަތައް، މި ބޭފުޅުން ދައްކާ ވާހަކަތައް؛ ޖަހާލައި، މި އެކިރޮކާއިރުގެ ބޭފުޅުން ޖަހައިފިއެ. އަދިވެސް ފީ.ޕީ.އެމްގެ އާދައިގެ ބޭފުޅުންނަށް ކައުޅުއިނުއް ކުރާކަން ފެނޭ ނޫނެވެ. ކަރަންޓުލާ ފެނޭ ނަގާކަން ނޫނެވެ. މި ވާހަކަތައް ދައްކަން އަޅުގަނޑުމެން އުޅެނީ، އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުން ކުރިން ބާލަނީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި ބުނާނެ ހަމަ ސަރުކާރާ ތަޢުލީމާ ސާފުކޮށްދޭ ވާހަކަދައްކަން. މިދިޔަ ހަފްތާގައި އަޅުގަނޑު މަސްވެރިންގެ އިންޖީނުގެ ބޭޒް މިސާ ހިސާބުކުރި މަޖިލީހަށް ވަޒީފާތައް ހުރިހާ ބައިވެރިން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

ޝުކުރިއްޔާ ރިޔާސަތު ބަހައްޓާފައި ބޭރުން ދިޔައީ. އަޅުގަނޑުމެން އެއަރ ވެސް އިނގޭތޯ ވޯޓު ގޮތަށް ދިޔީ. އަޅުގަނޑުމެން މެންބަރުން ދިޔީ. މި ތަނަށް އައިސްބަހައްޓާފައި ހަމަ ކާބައިގެން ދާ ގޮތްތޯ. އަޅުގަނޑު އަބަދު ހިތާ އެއްކޮށް މިއަދު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

ސިންގަޕޫރު ކޮންފެރެންސަށް ހަމައެކަ ޖޫރީ ގަނޑުސަން، ކޮމިޝަނަރުން ދީ ވަރުގަ ޖޫރީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

ދެން ވައްކަމުގެ ވާހަކަ މި ބޭފުޅުން ނުދެއްކިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ރަނގަޅުވާނީ. މިހިރީ ފިނިފެންމާ ސަރަހައްދު ދެއްތޯ؟ މިނަ ބޮޑުމީގެ ތަހިން ކާބައިގެން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު؛ ހަމަޖެހިވަޑައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަތުމާ ނުލާ މި ތަނުގެ އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން:

ފިނިފެންމާ ސަޢީދު ކިޔާ އެންމެ މީހުންތޯ؟ އަމިއްލައަށް އެ ބޭފުޅަކު އެދިގަތީމާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރާނެ ކަމެއް ނޫންނާން. ވައްކަމާ ބެހޭއިރަށް ތިމަންނަ އަތޮޅުއެކަށް ނިޔާމަ ދެން އެހެން މިހާރު ކުރާނެ ކަމެއް ޤާނޫނާތޯ؟ އެކަކަށް ޖާގަގެ ކަންތައް އެ ކުރަނީ. މި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދެއްކޭ ވައްކަންކުރި ކޮންބައެއްކަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގައި ވެސް ކަމެއް ނުހިނގައްޖާ ނޫން. އެކަމަކު އެ ބޭފުޅުންނާއި ބަލާލައި މިންވަރެއް ވެސް ނުހިނގާ. ކުރީ މިންވަރެއް ވެސް ނުހިނގާ. އެހެންވީމާ، މި ބަދިމަޖެހިފައިން؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ގޮންޖެހުން؛ އާދެ! ބައްޔާ ބޭހާ ގޮތުން ވާހަކަދެއްކި. އެކަމަކު ފުރުން ގެއްލު ވެސް ކުރި. ބޭނުމެއް ނޯންނާތީ އެއްކަލަ ބޭނުދިނީމާ ގެއްލުންކުރާނީ ޖެހިލުމުން. ބޭނުދިނީމާ ގެއްލުންކުރީ ޖެހިލުން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އޮޅުމެއް އެބަ. އެހެންކަމުން މި ބައްޔާ ބޭހާ ގޮތުން މައްސަލަތަކަށް އޮޅުންފިލުމާ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ފުރަތަމަ ބޭނުންފުރި ވެކްސިންޖަހާނެ. މި މީހުން ކަރަންޓީނުކުރުން ފެށި ވެކްސިން ނުޖަހަން ރައީސް. މިއީ އަޅުގަނޑު ފުރަހަމަކުރިން ބޭނުންވަނީ. އެހެންވީމާ، މި ތަރުގައި އިހުތިޔާރީ ރަކަޅު ހިފަހަޓާ...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ސައީދުގެ ވަގުތަށް. އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑު ތަކުރާރުކުރަން ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން؛ އަޅުގަނޑު ތެދުވިޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ތެދުވަންނަވާނީ. އިރީނަވާ ފާޒުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތިކޮށް ހުށަހެޅިފައިވާ؛ ފާޒުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލައިގައި މި ވަނީ، ކުރި މިނިސްޓަރަށް ބަނޑުޔަތާވާފަދަކުން އެމް.ޑީ.ޕީއިން ޝަރުތުކުރާ ގައިޑްލައިންތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޭ ގޮތުން ހުރަސްއަޅާ ކުރިއްޔާ މައްސަލަ. އަޅުގަނޑު އެދެން މި މައްސަލައަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ބަހުސްކުރުމަށް ފުރުޞަތުދެވުނު. އާދެ! ސިޔާސީ ގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެއް ބޭފުޅާ؛ އެއް ގްރޫޕަކާއި އަނެއް ގްރޫޕަށް ދުވުމުގެ ދައުރުތަކުން ހުރި ވާހަކަތައް ހުންނާނެ. އަދި ދައުރުތަކުން ވެސް ޖެހޭނެ. އެކަން އަޅުގަނޑު ބަލައި ވެސް ގަންނަން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް މި ބައްސަ ދީލުގެ ރައްޔިތުންނަށް މިއަދު ބަނޑުބެލިކަމަށް ދެކެވޭ، ބައްސަން އަނެއްކާވެސް މި އެދުނީ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ ސަހަރަށް.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 10:27 އިން 11:00 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ: ވިލިފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަފީފް)

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

بسم الله الرحمن الرحيم. އިންޖަވަލުގެ ވަގުތަށްފަހު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ ކުރިއަށްގެންދަން މި ފަށަނީ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ ގާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލަ. މިހާރު ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދަށް.

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އެ ކުއްލި މައްސަލައަށް ތަރުޙީބުކުރަން މިއަދު އަޅުގަނޑު ވެސް މި ފުރުޞަތުގެ ބޭނުން މި ކުރީ. މިކަން ދިމާވެފައި މިހާރުސާބިތު އައި ގޮތް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ވިސްނާލަން. ފިހާރަތަކުގައި އަގުހުރުމުގެ އައިސް އަދަދު މަގުފަ، ތިރީހަކަށް ނުވަތަ ފަންސާސްރުފިޔާ މިހާރުހާރު ޖަހައިފައި ހުރިހާ ބޮޑުބޮޑެތި އަ ހިސާބަށް ދިޔަކަމުން ޕީ.ޕީ.އެމް، ޕީ.އެން.ސީގެ ދުވަސްވަރު މިހާރު އުޅޭގޮތުން މާބޮޑު ތަފާތެއް ނުކުރޭ ނެތި މުޖުތަމަޢުގެ ސަޤާފަތުގައި 100 ރުފިޔާ، 50 ރުފިޔާ އަތުލެވެން ނެތް މި ދެނީ. އެންމެނަކަށް ވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން އެބަޖެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަން ބުނުއްވާކަމުގައި ވާނަމަ ޙަޤީޤަތުގައި ވެސް، ވާޖިބު ބަލަހައްޓަން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަދި ފުރުޞަތު ޖާގަ ނަގައިގެން މިކަމަށް ސަރުކާރު ދޭ ބަޖެޓު. އެއާއެކު، ސަރުކާރުން ޖެހޭ ސިޔާސަތުތަކަށް ޖަވާބު މި ކަންކަން ހިނގުމަށް މިއަދު ވެސް އޭ ބޭނުން އޭ ވަޒީފާއަކަށްދިޔަ. އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން، އެއްވެސް ފަރުމަތުގެ ކާރީ، ދެން ފެންނަ އަދި އެއްވެސް ވިޔަފާރިއަކަށް ދަތިވާ ކަމަށް ވަނީ އެދޭ އުނދަގޫ ކަމެއް. އެކަން ހައްލުކުރަން ޖެހޭނެ. ކާރީ، ދެން ފެންނަގޮތަށް ވިޔަފާރިވެރިއަށް ހުރެވޭ، ތަޢުލީމުދޭ، ކާރީއަށް ވެސް ތަޢުލީމުގެ ކުރިމަގުފަހި ބޭނުންކުރުމުގެ އެދި ގުޅިއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނަންގަވާ. އެދެން އަޅުގަނޑު ވިޔަފާރިވެރިންގެ މާލީ ރަނގަޅުކުރުމުގެ އެޕްލިކޭޝަން ހޯދާލުމަށް ބައެއް ފަސޭހަތަކެއް ހުރި ފަރާތްތަކުން ވެސް ފަޅުވެފައިވާ ކަމަށް ވަނީ އަދި ފަހަސްތަކުގެ ރާއްޖޭގެ ހިތްހަމަނުޖެހުން ފަރާތްތަކެއް ހޮޅުއަށި، ޕްރޮގްރާމް އެޗް.ޑީ.އައިސް ވެސް އަދި ދަރުމަވެތި އެކުއެކީގެ މަސައްކަތް ވެސް މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު އެޗް.ޑީ.އައިސް ޒަރީރު ހިންގުން؛ ވާހަކައަކީ، ތަފާސްހިސާބު، ހަމަހަމަކަމާ ގުޅުނު މަޝްވަރާ މިކަން ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު އެބަ ގަބޫލުކުރަން. ބަޔަކު ކަމަށްވާތީ ހަމައެކަނި ފައިސާ ނިކަމެތި، ތިލަފުށި ބޮޑެތި ބިނާކުރުމުގައި، އަތޮޅުގައި އިޤްތިޞާދީ ބޮޑުތަންކޮޅު ހިއްސާ ކުރުމަށް ވަޒީފާ އަދި އެހެން ކަމަށް ބުނެ ބަޔާނުކުރެވުނު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ހެދުމާއި އަޅުގަނޑު ޕީ.އެސް.އެމް ޓެލެވިޝަން ހުސްކުރާން އަޅުގަނޑު ބ. އަތޮޅުގެ ކޮމިޓީއަކަށް ދިޔައިން. ކޮމިޓީ ރައްޔިތުންގެ ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުމެއް އުފެދިފައި ކޮންޓީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެއިން ރައްޔިތުންގެ ކައިރިއަށް ވެސް ނުވަތައިގަންނަވާފަ. އަދި އެއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް ބޭއްވުމެއް އެ މާލެއިގެ މީހުންނަށް، އެ ގަދަ މުސްތަޤް

ނުގެންނާތީވެ. އެ ރައްޔިތުންގެ ވަރަށް ބޮޑު އާދޭހެއް އެއީ، އަޅުގަނޑު ކައިރީ އެދުނީ، ދާއިރާގެ މެންބަރަށް އެކަން ދަންނަވާލަދިނުމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮމީ ކަމަދޫ އެންމެހައި ތޮބުވެރި ރައްޔިތުންނަށް، މި ސަރުކާރުން އިޢާދަތުފުޅުކުރެއްވިއްޔާ ކަމަށް ބޭނުންކޮށް ކަމަދޫގެ ތަރައްޤީ އިޢާދަތުފުޅުކުރެއްވިއްޔާ ފުރިހަމަކޮށްދެއްވާނެ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތަށް ނުކުންނަނީ ވަގުތުން ތާއީދު ކުރަން ކަމަށްވުމުން ހިންގާނަމަ ބާރުއަޅުއްވާށެވެ. ބާރުވެރިއެއްކަމަށް ކަމުގައި ދޫކުރެއްވުން ހުށަހަޅައިދެނީ މުއްސަދި ގައުމުތަކަކީ. ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން ބޮޑެތިގައި މިއަދުގެ މި ސަރުކާރުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ނިންމަވައިފައްވާ!

ހިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ސިޔާސަތު އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ގަބޫލުކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ދުނިޔޭގެ މުއްސަނދި ޤައުމުތަކަށް ބަލައިލާއިރުގައި ދުނިޔޭގެ އެމެރިކާގައި އަދި އެންމެ ރައްޔިތުތަކަށް ވެސް ބައި ސެންޓް ވެސް ނުލިބި؛ ކުރި، މެދު ފަންސާގެ ވިޔަފާރިއަކަށް ވެސް އަދި ކަރަންޓު ބިލަށް ވެސް އަދި ފެން ބިލަށް ވެސް އަދި ރަނގަބަށް ވެސް އެންމެ ސެންޓެއް ވެސް އަދި އެމެރިކާ ރައްޔިތަކަށް ނުލިބޭ. އިހަށްދުވަހު ފޯސްޓާރނިންގެ އަދި ކޮރިއާ 1 އަހަރުދުވަސް ހަމަވާން އުޅެނިކޮށް އެ ރައްޔިތުންނަށް އެއްޗެއް ލިބޭނީ. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދުގެ ސަރުކާރު މި ހާލަތުގައި ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވެފައިވާ އެންމެހައި ދަތިތަކަށް މިއަދުގެ ސަރުކާރުން އެ ވަސީލަތްތައް ފުރުޞަތުދެމުންދާތީ، ސަރުކާރަކާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އަޅުގަނޑު ފަންފަން ޝުކުރުދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އާދެ! ކޮވިޑް-19ގެ ސަބަބުން ކުރި އަދި މެދު ފަންސާގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ގެއްލުންވާތީ އެ މައްސަލަ ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެންނެވުމުގެ ގޮތުން، މާލޭ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު މި ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމުން، ފުރަތަމަ ވެސް އަޅުގަނޑު

ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ބަހުސްކުރުމުގައި މަޢުލޫމާތު ތަފްސީލުތަކައި ތިބޭއިރުގައި މައްސަލަ ހުރިހާއެއްގެ ބޭފުޅުންނަށް މިހާރު މި ތަންތަނުގައި ވަޒީފާ ނެތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު އެދެން ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް މަޖިލީހުގެ ފުރުޞަތު މި ވަގުތު ދައުލަތުގެ ޚިދުމަތް، އެކަން ވެސް ކޮންޓްރޯލްވެން. އަޅުގަނޑުމެން މި ވަގުތު އިޖުތިމާޢީ މިނަވަރުގައި ބަދަލުކޮށްލެއް، ގޮތެއް ހޯދުނު މަސައްކަތްކުރެވެންވީ ތަރުތީބުގައި މުޅިން ވެސް މި ފޮތްގައި މިތިބީ އިރު.އެ.ހިޔާ ގެންގުޅުން. އެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރުޞަތުދޭނެ ނިޒާމުތަކަށް ސަރުކާރުތަކުން، މި ކަމަށް ވެސް ރަނގަޅު ސަރުކާރުގެ މި ކަންބޮޑުވުން އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތްގައިކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މައްސަލައަކީ އެއް އަހަރު ވަރަށް. ކޮވިޑުގެ ނުރައްކާ ދުނިޔެއަށް ފެތުރިފައި އެއް އަހަރު ވަރަށް. ދިވެހިރާއްޖެއިން މި ނުރައްކާ ބަލިމީހުން ތަޙައްމަލުކުރެވޭ ވެސް އެއް އަހަރު ވަރަށް. އެއާއެކުގައި ގެއްލިގެންދިޔަ ވަޒީފާތަކުގެ އަދަދު އިތުރު އެތައް ހާހަކަށް އެރި. ވިޔަފާރިތަކަށް ބޮޑެތި ގެއްލުންތަކެއް ވެގެންދިޔަ. އެކަމުގެ ސަރުކާރުން ސަބަބުތަކަކަށް ހަމަ ވަގުތީ ވަޒީފާ އަދި. އެހެންވީމާ، މިއަދު މިކަން ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅުއްވި އެންމެހާ ހަމަ ވެސް ޖެހޭ ކަމެއް ނޫން. އެކަމުގެ ގޮތުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހި ސަރުކާރުން އިންސާނީ ސަލާމަތީ ފިޔަވަޅުތަކެއް އެބަ ހިންގަވާ. އެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ދަށުން 4 މާރިޗުގެ ނިޔަލަށް 20.1 މިލިއަން ރުފިޔާ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ވަނީ ދެއްވާފަ. އެއާއެކުގައި ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރއަށް އެބަ ހިންގަވާ ކުރި އަދި މުދާ ފަންޑެއްގެ ވިޔަފާރިތަކާއި ބޮޑެތި ވިޔަފާރިތަކަށް އެހީވުމުގެ ގޮތުން. މިއަދު އަޅުގަނޑު މި ފާހަގަކޮށްލާއިރުގައި 770 މިލިއަނަށް ވުރެ ގިނަ ރުފިޔާ ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރުގެ ދަރަނި އެހީގެ ގޮތުގައި ދެއްވާފައިވޭ. ކަރަންޓް ބިލުން ކުޑަ ސްކޫލުތަކާއި ސްކޫލްގެ އެބަ ހިންގަވާ. ފެނުގެ ބިލުން ކުޑަ ސްކޫލުތަކާއި ސްކޫލްގެ އެބަ ހިންގަވާ. އަދި ދަރަނި ދެއްކުން ފަސްކުރުމުގެ ފިޔަވަޅުގެ ސަރުކާރުން އެބަ ހިންގަވާ. އަޅުގަނޑަށް ކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް ދެއްވައިދިނުމާ ވަރަށް ބޮޑަށް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ހުރިހާ ކަމަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ މި މައްސަލަ ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް އައިއްސަ އޮތްކަން. މި މައްސަލަ މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމުގެ މަޤްޞަދަކީ، ކޮވިޑް-19 ކޮންޓްރޯލުކުރުމުގެ ގޮތުން ސަރުކާރުން އަމަލުކުރާ ރަނގަޅު ފިޔަވަޅުތަކަށް ތައްޔާރުކުރުމުން. އަޅުގަނޑު މިހެން މިދަންނަވާ ސަބަބަކީ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ބަލައިލާ! އޮސްޓްރޭލިއާގެ އިންޑިޕެންޑެންޓް ތިންކް ޓޭންކަކުން ކުރި ދިރާސާއަކުން އެބަ ފެނޭ، މި ބަލި ދުނިޔޭގެ އެންމެ ރަނގަޅަށް ކޮންޓްރޯލްކުރި ޤައުމުތަކުގެ ތެރެއިން 25 ވަނައިގައި އޮތީ ދިވެހިރާއްޖެ ކަމަށް. އޭގެ ސެކިއުރިޓީ ޖެނެރަލް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބައިނަލްއަޤުވާމީ ވާދަކުރެވޭފަދަ، ވެކްސިން ޓެސްޓްކޮށް ހިންގަވާފައިވާ ކާމިޔާބީތަކާ އެކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފެނުނީ އިތުރަށް ސިފައިސް ޙިއްޔާތަކުން ޖެހިލާތަކުގެ ނަމޫ ބޮޑުގައި ބެލި ކޮންޓްރޯލްކުރުމަށް އެއްވެސް އެހީއެއް ވިޔަސް ދޭން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނު، މުޅި ރާއްޖޭގެ ބައެއް ރަށްރަށުގައި އެތައް ބަޔަކު ކޮވިޑަށް ޖެހިވާކަން. އެކަން އެބަ އޮތް ފެނިފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ މިކަމީ ޖެންޑަރއާބެހޭގޮތުން ނިޒާމު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަހަމަ އަދި މަސްއޫލިއްޔަތު

ކަމަށް. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން، ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ސަރުކާރުން މިހާރު އެ ދެއްވާ އެހީގެ އިތުރުން، ހާއްސަ ގޮތެއްގައި ހޮޓާ، ކެފޭ، ރެސްޓޯރަންޓްތަކަށް އިތުރު އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެއްވަން ޖެހޭކަން. އަޅުގަނޑު ސަމާލުކަމެއް ވެސް ނުލިބުން، އެކަމުގައި އިޤްތިޞާދީ މިނިސްޓްރީއާއި ފައިނޭންސް މިނިސްޓްރީ މަސައްކަތްތަކާމެދު ހުށަހެޅުއްވާނެކަން. ވަރަށް ގިނަ މުދައުންތަކެއް ފަތަ ވިޔަފާރިތަކަށް ބޮޑުބާރު ގޮއްސަ އެދިފައި ހުރި ފިޔަވަޅުތަކުގެ ސަލާމަތުން ގެއްލުންތަކެއް އެބަވޭ. އެކަންކަމަށް ދިވެހި ސަރުކާރުން އިތުރު އެހީތެރިކަމާއި ފެދެއްވައި، އިތުރު ފަސޭހަތަކާއި ކޮށްދެއްވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ޝަރުޢުކުރުމާ ވާހަކަ ދަންނަވަމުން އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ނިންމާލަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ސައީދު.

<u>ގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ސައީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދު ހުށަހެޅިފައި މިހިރަ ކުއްލި މަސްއޫލިއްޔަތާ ގުޅޭ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ސުލްޠާނަށް ބަޔާނުގައި އޮތް މަސްއޫލިއްޔަތު އަސާސީ. އެހެންނަމަވެސް، މި މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާނޫނުގައި މި މަސްއޫލު ކުރަހަގޮތުގެ ފިޔަވަޅުތަކުން މި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދުރުން ދެމެހެއްޓުމަށް، އަދި މި މަސްއޫލު ސިޔާސީ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ގޮތުގައި ދައްކަން މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް ނޫން. ބަޔާންގޮތުގައި ރާއްޖޭގައި ކޮވިޑް-19 ފެށުނުއިރުގައި މި ދަނޑު ސަރުކާރުން ވަރަށް ބިރުވެރިކަމާ އެއްކޮށް ކުރުމުގެ ބޭރު މަސައްކަތްތަކުގެ ސަބަބުން. ކޮވިޑް-19 ރަނގަޅުވެވުނު ކޮންމެ ދަނޑިވަޅެއްގައި ޕީ.ޕީ.އީ، ޕީ.ސީ.އާރު ޓެސްޓު ފުދި މާލެއިން ނަގަބޭނުން ކުރަމުންދާ މުޅި ރާއްޖެއަކާ، މިހާރު ބޭރުގެ ކޮންމެ ކަނޑުގައި ރަނގަޅު އިންތިޒާމު ހުރި ބަދަލު ކުރާނެ ކަމެއް ނޫން. މި ބޭރުގެ ކަރަންޓީން އެވޭފަދަ ގިނަ ކަމަކަށް މި ދަނޑު މީހުން ގަޓުގޮތަށް ހުއްޓުވުން. މިކަން ޕީ.ޕީ.އީ، ޕީ.އެސް.ސީ.އާރު ވެސް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ސަރުކާރުގެ އުފެއްދުން. އެހެންނަމަވެސް، މިކަމަށް ބޮޑުވެއް ނުލިބި ކޮށްގެ ހަމަލާކަމަށް، ކޮށްގެ ފުރަޞަތު މި ދަނޑު މުޅި ރާއްޖެއަށް، ކޮވިޑް-19ގެ އެންމެ ނުރައްކާތެރި ކަންތައް. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް؛ ޕީ.ޕީ.އީ، ޕީ.އެން.ސީ އިސްތިޢުމާލު މިއަދު މި ހުރަސް ކުއްލި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ބަޔާނާ، އެއީ މިގޮތަށް ބަޔާނުކޮށް އެއްގޮތަށްވުމަށް ބޭއްވުމަށް ކުރިއަރަން މި ކޮބާ ޤާނޫނުގެ ކޮންމެ އިންތިޒާމަށް ކުރުމުން ހުރަހެއް ކުއްލި މަސްއޫލިއްޔަތު. އެއްސެއްސޭވަނަ، އެ ބޭފުޅުން މިއަދު އެ ކުރައްވާ މަސްއޫލިއްޔަތު ނުކުރެއްވޭނެ. މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރުމުން ކޮވިޑް-19 ކޮންޓްރޯލްކުރުމަށް ކުރަނީ ހުރިހާ ކަމަކީ ކުރަން ކުރާ ކުއްލި މަސައްކަތާ މިފަދަ ދަނޑުވެރިކަން މި ދަނޑި، މިއީ ސިޔާސީ ކުއްލި މަސްއޫލިއްޔަތު، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ، އެހެންނަމަވެސް ރާއްޖޭގެ ޙާލަތު، ކާޑު

ރެސްޓޯރަންޓް ތަންތަނަށް މިއަދުވެސް ލުއި އަޅުގަނޑުމެން ދޭން އެބަޖެހޭ ކަމަށް. ކެފޭ، ރެސްޓޯރަންޓް ހުޅުވާ ގަޑިތައް އިތުރުކުރެވެން އެބަ ޖެހޭ ކަމަށް. ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ފަހި ފުރުސަތުތަކާއި ލިބެންޖެހޭނެ ކަމަށް. މި ދަނޑިވަޅުގައި ވެސް އަދި އެޗް.ޕީ.އޭގެ ގައިޑްލައިނާ އެއްގޮތަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކެފޭ، ރެސްޓޯރަންޓް މިއަދުވަ އިތުރު ވަގުތުތަކެއް ހުޅުވާލައި ބަހައްޓަދޭން. އެހެންވީމާ، އެކަމަށް ދިވެހި ސަރުކާރުން ފުރިހަމައަށް ވިސްނާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ކޮވިޑް-19ގެ މި ނުރައްކާތެރި ބަލިމަޑުކަމުން ދިވެހިރާއްޖެ ސަލާމަތްކުރުމަށް ރާއްޖޭގެ ގިނަ ރައްޔިތުންތަކަކަށް މިހާރު ވަނީ ވެކްސިން ދެވިފަ. ވެކްސިންގެ ޕްރޮގްރާމު ބާރަށް ކުރިއަށް އެބަދޭ. މިއީ ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙުގެ ދުރު ވިސްނުމުގެ ތެރެއިން ދިވެހި ރައްޔިތުންތަކުގެ ފުރާނަ ސަލާމަތްކުރުމަށް ކުރަމުންގެންދާ ބޮޑު މަސައްކަތެއް. އެކަމަށް ޓަކައި ދިވެހި ސަރުކާރުން ކޮވިޑް-19 ވެކްސިންދިނުމުގައި އަޅާފައިވާ ފުރިހަމަ ފިޔަވަޅުތަކަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް.

<u>ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރެސްޓޯރަންޓް، ކެފޭތަކާއި، ބޯޓުސޮފާތަކާއި އަދި ކަނޑުގައި ދުއްވާ އުޅަނދުފަހަރާއި އަދި ފިހާރަތަކާއި ކުދި ވިޔަފާރިތަކަށް ޖުމުލަކޮށް ވަމުންދާ ގެއްލުން އެއީ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ ބަދަލެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީ އޮތް ސުވާލަކީ، އެ ގެއްލުމުން އެ ވިޔަފާރިތައް ސަލާމަތްކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި މިއަދު ކުރެވޭނީ ކޮން ކަންކަމެއްތޯ؟ އެ ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދެނެގަންނަންޖެހޭ. އޭގެ ބައެއްގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ހޯދަންޖެހޭ. ވަކިން ގެއްލުންވާ ދެނެގަތުމާ އެކުގައި އެހެން ބޭނުންވާ ބަދަލުތައް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ހޯދަންޖެހޭ. އެ ބަދަލުތައް ތަންފީޒުކުރުމަށް ގޮތްތަކެއް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ޚަރަދުގައި މި ބަޖެޓުން އެބަ ޑިޒައިންކުރަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑު ދެކެން މިސާލަކަށް ސަބްސިޑީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދައުލަތުގެ އިޤްތިޞާދުގެ؛ އިޤްތިޞާދީ މައިގަނޑު ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަން އެބަ ކުރި؛ ދުރު ފަތުރުވެރިކަމީ ވިޔަފާރިއެއް. މިދުނިޔެ ވިޔަފާރިއެއް ވީރާނާވެ، ކަނޑުނާވެ، ނިކަމެތިވެ، އެ ތަންތަން ބަންދުކޮށްލުމުގެ ތެރެއިން ދުރު އަނބުރާ އެ ވިޔަފާރިތައް ކުރީގެ ހާލަތަށް ދައުލަތުން ކުރަންޖެހޭ ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް. އެއީ ހަރަދު ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ދާ ގޮތަށް މި ދައުރުގެ ކަންކަން ދާކަމަށް ވަންޏާ އެއީ ނުރައްކާތެރި ކަމެއް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ އެއާއިއެކު އަޅުގަނޑު

ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ސަރުކާރުން ކޮވިޑުގެ މި ނުރައްކާތެރި ރޯގާ ކޮންޓްރޯލްކުރުމަށް ޖަހާއި އަގާވައި ހުރި ފުރިހަމަ ފިޔަވަޅުތައް ވެސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ބޭއްލަވާ! މިއަދާ ހަމައަށް ދެ ލައްކަ ހަ ހާސް މީހުންނަށްވުރެ ގިނަ މީހުންނަށް ވެކްސިން ޖަހައިފި، ކޮވިޑުގެ. ފަސް ލައްކަ ހަތް ދިހަ ހަތް ހާހަތްވުރެ ގިނަ މީހުންގެ ސާމްޕަލް ނަގައިފި. ސާމްޕަލް ނަގައިފި އިނގޭތޯ ކޮވިޑު ޓެސްޓަށް. އަތޮޅުތަކުގެ ރަށްރަށުން މިހާތަނަށް އައިއިރު 21000 މީހުންނަށް މި ބަލި ޖެހިފައިވާއިރު. އެނބުރިދަމިކުރެވިފައި މިހާރު މި ވަގުތު ވެސް ވަނީ 125 މީހުން ހޮސްޕިޓަލްގައި. އެހެންވީމާ، މި ބަލި ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގައި އޮތް މިންވަރު އަތޮޅުތަކުގެ ރަށްރަށުން އެބަ އެނގޭ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސަރުކާރުން ފުރިހަމަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރައްވާފާ މިގޮތަށް ކޮންޓްރޯލްކޮށްފައި މި އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް، މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ބެލެންސެއް ގެންގުޅެންޖެހޭ ކަމެއް. އެއްކޮޅުން ވިޔަފާރިތަކަށް މި ވާ ގެއްލުންތަކާއި ކުރިމަގާ އެކަމަކު؛ ހަމަ އެއާއެކީގައި ކޮވިޑުގެ ރޯގާ ވެސް ކޮންޓްރޯލްކުރުވޭތޯ ރަނގަޅު ގޮތުގައި ބަލަން އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެހޭނެ. އެ ވިސްނުންތައް އެބަ ގެންނަންޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި އޮތް ގޮތުން؛ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ރަނގަޅު އަޅުގަނޑުމެން މިންޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިޤްތިސާދު ވަގުތީކޮށް ދަށްވެއްޖިއްޔާ. އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި އޮތް ގޮތުން މި މަޖިލީހުގެ ރައީސް ވެސް އަދި މަޖިލީހުގެ އެކި އެކި ފަރާތްތަކުން ވެސް ކުރީ، ދުވަހު ފަންނީގެ ސިޔާސަތުގައި ހިމެނޭ އެކި އެކި ވިޔަފާރިވެރިންނާއި އެކިއެކި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކާ ބައްދަލު އެބަކުރޭ. އަދި އެ ބޭފުޅުންގެ ކަންބޮޑުވުންތައް އަޑުއަހައިގެން އެބަ ގެނެސްދޭ. މިދަނޑި ކަންބޮޑުވުންތައް އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގައި ފާޅުކޮށް ވިދާޅުވި ވާހަކަ މީގެ ކުރިން ވެސް އިޤްތިޞާދީ ކާރިސާގައި ވެސް ވިޔަފާރިތަކަށް ވަރަށް ބޮޑު އަ ވަނީ ޓޫރިޒަމް؛ ފަތުރުވެރިކަމުގެ ދާއިރާ ކުރިއަރުވާލެވުނު ވިޔަފާރިތަކަށް އެހީ ނަގާފައި ފަތުރުވެރިކަމުގެ ސެކްޓަރު އަދި ދުރު ރަށްރަށުގެ ގޮތުގައި ވިޔަފާރިތަކަށް ދިމާވި ގެއްލުން ބަލާފައި ވެސް ސަރުކާރުން މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދަވާ ގޮތް ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. ދަތުރުގެ ސަރުކާރުން ފިޔަވަޅު ކުރިއަށް ގެންދަމުން ގެނެސްދެއްވި؛ ސަރުކާރުން މިގޮތަށް ވިޔަފާރިތަކަށް ވެސް ލިބޭ ފައިދާ ބޮޑު.

ސަރުކާރުން ވެސް މިގޮތަށް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ކުރާ ކުރިއެރުމެއް ދަތުރުފަތުރާ، ފިނޭންސް ދާއިރާގެ ކުރިއެރުން އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަތުރުވެރިކަމާ ގުޅޭ ދާއިރާތަކުގެ ތަރައްޤީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަން ވަރަށް ބޭނުންތެރި ގޮތެއްގައި ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ގޮތަށް ވިޔަފާރިތަކަށް ފަސޭހަކަމާ ދިމާވާ ދަތިތައް ހައްލުކުރަމުން ސަރުކާރުން މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދަވާ ކަމީ މި ސަރުކާރުގެ ފުރަތަމަ ވަރަށް ބޮޑު ކާމިޔާބީއެއް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެންމެ މި ފާހަގަކުރެއްވި ކަންތައްތަކުގައި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އޮންނަ ގޮތުން ކުއްލި މައްސަލައަކަށް ފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ކޮމިޓީއަކަށް ގެންދަން ހުށަހެޅި ނުކުރެވޭނެ، އެކަމުގައި އެ ގޮތަކަށް ނުކުރެއްވޭނެ. ދެން މިތާގައި ބަހުސްކުރަމުންދަނީ ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް މި މައްސަލަ ގެނެވުނީ. އާދެ، މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ، ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުށަހެޅިފައި މި އޮތް ކުއްލި މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެސް މައްސަލަތަކެއް އެބައުޅޭ. މިއީ ކުއްލި ނޫނަސް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ގަބޫލުކުރާ ބަޔާންކޮށްތަކާއި އެކުލެވިގެންވާ މައްސަލަތައް މިގައި އެބައުޅޭ. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަން، ރައްޔިތުންގެ ކުރި އަދި ފުދު ހަމަޖެހޭގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ވަރަށް ބޮޑެތި ގެއްލުންތަކެއް ވެއްޖެ. ބަޔަކު ވިޔަފާރިކޮށް އުނބުރި ނުގެނުވާވަރަން އެކަންކަށް ގޮސް ނިމިއްޖެ. ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން އެބަޖެހޭ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޓޫރިޒަމް އެކަމަށް ބަރޯސާ ވެގެން މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުމެންނާ ދާއިމަން ވަކިވެގެން ހިނގައްޖެކަން. ޒުވާނުގެ ގެއަރޕާސަން ވިޔަފާރިކުރަން، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ބޭރުން ސޯފް އޮތް ގެންގުޅެނީ. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަން، އެހެންވެ ފެބުރުއަރީ މި ޖޫރިމަތީ ދުރުވެފައިވާ އަވައިދު ދިރިއުޅޭގެ ޒަރޫރީ ކަންތައްތަކުން މިކަން ކުރަން ގޮތެއް ނެތިގެން އެގޮތަށް ގޮސްދިޔަތަން ވަރަށް ހިތާމައާއެކު ފާހަގަކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، މިކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އުޅޭއި

1 އަހަރު ވީއިރުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ މިހިރީ މިގައި ބޮޑުންސޯއް ގެންގުޅޭނެ ފިޔަވަޅުތަކެއް މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެޅެންޖެހޭ ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން، ސަރުކާރުން އެންމެ އިސްކަމެއް ދެއްވާފައި މި އޮތީ ދިވެހިންގެ ސިއްޙަތަށް، ރައްކާތެރިކަމަށް ބަލައި. އެކަމަށްބަލައި އަދި ފިޔަވަޅު މި އަޅާނީ. ހަމަ މިއާއިއެކު ދިވެހިންގެ ސަލާމަތަށް އެބަ ބޭނުންވާ ދިވެހިންގެ އިޤްތިޞާދު ވެސް، ދިވެހިންނަށް ދިރިއުޅެވޭނެ ގޮތް ވެސް. މިއަދު އެތައް ބައަކު އާމްދަނީ ހުއްޓިގެން ކުރިމަތިލާ މަސައްކަތްކުރާ ދޫކޮށް، އެބަ ދިމާމަތީ ބަދަލުވެ، އަމިއްލަ ރަށަށް ވެސް ބަދަލުވެ ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކެއް އެބައޮތް. މި މައްސަލައިގަ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބުނަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެ ފާހަގަކުރެއްވިން، މި މައްސަލައާ ބަޔާންކޮށްގައި ވެސް އޮތް މައްސަލައެއް. މިކަން ގެއްލުނުކަން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ. މިއަދު ބަހުސް ކުރެވޭ މި މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ކުރަން އެއް ވެސް އެބަޖެހޭ ކަނޑުދާން. އެހެންނަމަވެސް، މި މައްސަލައަށް ވެސް މި ހުށަހެޅި މިއީ ކަނޑުވާލުމުން އެ ނިޔާކަމުގެ ނޫން. އެކަން ވަރަށް ސާފު. މިއީ ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގެ ކުރިމަތީގައި އަމަލާ، އެ އިންތިޚާބަށް ވެސް ހުރަވަގުގެ ސިޔާސީ ނިޔަތުން ކުރާ ކަމެއް

ވެސް ނޫން. އަޅުގަނޑަކަށް ވެސް އެނގޭ، އަޅުގަނޑުމެން ޖެހިގެން ވެސް މި އުޅެނީ ބޭޒުސިންގާ އިންތިޚާބަކަށް ކުރިމަތިލައިގެން. އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރާ އެތައް ބައިވަރު ކެންޑިޑޭޓުންނެއް ތިއްބާ، މިފަދަ ފިޔަވަޅެއް އަޅާލަން ކެރޭނީ ވެސް ގައުމު ހިތްވަރެއް ހުރިމާ. ރަޔްޔިތުންނާ ކުރިމަތިލާން މި ޖެހުނީ ކެރޭތީ، އަޅުގަނޑުމެން ވަގުތު އިޖުތިމާޢީގޮތުން މި ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. ރަޔްޔިތުންގެ، އެމް.ޑީ.ޕީގެ އެބަހުއްޓޭ ވިސްނުމެއް މިކަމަށް ރައްޔިތުން ހޯދައިދޭން. މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ދެންނެވުމު ވެސް މިއަދު މިތާކު ނޫޅެ. ތާއީދުކުރާނަމަ ބޭނުމުން ވެސް އަ ހިއްސާކޮށް އެކަން ނިމުނީ. މިގޮތަ އިޖުތިމާޢީގޮތުން ވެސް، މި މައްސަލަ ބަލައިގަންނަން ވެސް ވޯޓެއް ނުލައްވާ. އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ ހައްޔަރު ކުރަން. ހައްޔަރުކުރަމުންދާ ފަރާތްތަކާ މިކަމުގައި މަޝްވަރާ އޮތަ ކުރުވަމުންދޭ. އަޅުގަނޑުމެން މިތިބީ ކުރާ ގޮތަށް. އަޅުގަނޑުމެން މިކަމާ މަޝްވަރާކޮށްނުލާ، އަދި އެ ހުރަހެއްވެގެން ނުހަނުކުރުމުގައި ވިސްނަވައިގެން، އަޅުގަނޑު ވެސް ބާރުދެއްވުން، މަޝްވަރާކޮށް ބަޔާން ބަލާ ދެއްވާނެ ހެދިގެން ވިސްނަވާ، ކުރި އަދި ބަދަލު ހަރުދަނާކުރަން މި ނުހަނު ކަމެއްގައި ކުރިމަތިލާން ޖެހިފައިވާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ފަހުން ހުށަހެޅުމެއް ވަކި ބޭނުމެއް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް އަބްދުލްޙަކީމް.

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު މި މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަމުން މި ދާ މައްސަލައާ ބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވެސް ނުހަނު ކަންބޮޑުވުން އެބައޮތް އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ވަގުތުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ހިތާވި ދުވަހުގެ ކުރިމަށްވުރެ ބޮޑު މަސައްކަތެއް އަޅުގަނޑުމެން ފެންފެން ކަނޑައިގެން، ޝުކުރު ދަންނަވަން އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. މި ވަގުތު މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން އެމް.ޑީ.ޕީގެ ހިތާވި ދުވަހުގެ ދަރިފުޅުން ކުރިމަތިލާ ވާހަކަދައްކައި، އެ ބޮޑުވުން މާސްޓަރުޕްލޭނެއް ވަގުތެއް ނޫން. އެ ބޮޑުވުންނަކީ ވެސް ރަށްތަކުގައި އެ ބޮޑުވުން އެހެން މަސައްކަތް ކުރިއާބޮ މަސައްކަތަކީ ހުރިހާ ބާކީ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރުމުގެ. ހަމައެހެންމެ ކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ފާހަގަކުރަމުންދަނީ، މި ރާއްޖޭގެ ކުރިން، ފުރަ ފެންނޭގެ ވިޔަފާރިވެރިކަން މިއަދު ދިމާވެފައިވާ މަސައްކަތް. މި މަސައްކަތް ހައްލުކުރެވުނުކަމަށް ބޮޑު އަޅުގަނޑުމެން ނުހަނު މަސައްކަތުގެ ރާއްޖެއަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ގެންދަނީ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. މިއަދުގެ ރަޔްޔިތުން، އަޅުގަނޑުމެން

6 ޖަހާއިރުގައި މި ބަންދުކުރާ ބަންދުކުރުމުން މިގޮތަށް އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، މި ވިޔަފާރިވެރިކަން، އަދި ހުރިހާ ކުދިން އަޅުގަނޑުމެން ޒުވާނުންނަށް، ކޮންމެ ސަރަހައްދުގައި ނޫނީ ދުރު ސަރަހައްދުތަކުގައި ތިބި ކުދިކުދި

ވިޔަފާރިތަކަށް ދުއްވާ އެއްޗެހި ދުއްވުން ބަންދުވާ ހިސާބުން ފެށިގެން އެ ވިޔަފާރިތަކަށް އެހިސާބުން އެ ދަނީ ހުއްޓިގެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލަން އެބަޖެހޭ، މި ވިޔަފާރިތަކަށް ދަތިކަންޖެހޭ ކުރި ބަރާބަރަށް އެބަ ދަތިވާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، އާދަމް ކުއްލި ނިޔާ، މިގޮތަށް ދެވަނަ ބަހަނަރު އަލުގެން ދިރިއުޅުމާ ވިޔަފާރިތައް ވަރަށް ބޮޑަށް ދަރަނި ދާކަން އަޅުގަނޑު މި ފާހަގަކުރަނީ. މި ދުވަސްވަރުގެ މުސްތަޤްބަލަށް ބަލައި ވެސް މި ދުވަހު އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ހިންގާކަން ވެސް ނުނިކުނު ކުރި، މުޅި ފަތުރުވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރިވެރިންނާ ނުވާނެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދިޔަ ދުވަސްވަރުތަކުގައި ފެނިގެންދިޔައީ؛ ބަޔަކުތަކޭ، ކުދި، މުޅި ކަންތައްތަކުގެ ވިޔަފާރިތައް މުޅިންހެން ހައްލުކުރުމުގެ މީގައި ސަރުކާރުން. އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ބޭނުމާ ވަރަށް ރިޕޯޓް އެބަދުން، މިދިޔަ ސަރުކާރުގެ ވަގުތަކަ ނިޔަލަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ދަތިކަންޖެހި، އެ ވަރަކާ ނުރައްކާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްދާނެކަން ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި ކަސްޓަމަރުން އޮތް ގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ނިޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ހަވާލުކުރެވޭނެ ގޮތް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބަޔަކު ދެން، ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތުތަކުގެ ތެރެއިން ފާހަގަކުރަން ބޭނުން ވެސް، މި ދުވަސް، އަޅުގަނޑުމެން ފެނިގެން މިހާރު އެ ވިޔަފާރިތަކުގެ ކުދި ބޮޑު ފަދަ ކަންކަން ކުރިޔަށް ދާ، މިއަދު މިއަދު ފަހަރުގައި ވަރަށް ބޮޑު ކޮށްދޭ ޖެހިފައި ހުރި. ސަރުކާރުން ހަމަ ވިޔަފާރިތަކާއި ވަގުތު ދަތިކަމެއް ނެތި، މި ދިމާ ވަގުތުގައި ވެސް މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ހަމަހިމެނޭ ދަތިތަކާއި ހުރިހާ ކަމެއް އޮތް ގޮތަކަށް ދިޔައި، މިއަދު ދިރިއުޅުމުގެ ބައިވެރިވާ ހަމަހިމެނޭ ކުދި ކަންކަމަށް ވެސް ފަހުން ކަމުގެ ދުވަސްތަކުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ނަގާލެވޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ވެސް މާލީގޮތުން، މިސާލަކަށް ދަތިތަކުގައި، ކުދި ފަދަ ވިޔަފާރިތަކަށް ދެވޭ ފުރުޞަތު ކުރިއަށް ގެންދާ، އަދި މިއަދު ބަޔަކު ދަތިކޮށް މިހާރު ފަސޭހަކޮށް ބޭނުންވާ ކަމެއް، ދެ މީހުންގެ ވިޔަފާރި އަދި ދިރިއުޅުމާ ގުޅުންހުރި ބައެއް ކަންކަން އެކުލަވާލައި، އަދި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދޭ ކަމެއް. ދެއްކީ ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ފަޔާޒް.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ފަޔާޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރެސްޓޯރަންޓްތަކާއި ކުދި ވިޔަފާރިތަކާއި، އަދި ބޮޑެތި ދުއްވާ، ޖިމްތަކާ ދުއްވާ މީހުންގެ ކަންބޮޑުވުންތައް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ސަރުކާރުން ކުރަމުންދާ ކަންކަން ވަރަށް ސާފުކޮށް

މައްސަލައެއް. އަޅުގަނޑު ފެނޭ ހަމަ އެކަމާ ކަންބޮޑުވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންނަމަވެސް، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ސިއްހަތަށް ފެނޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަގައިސްޓަރިވޭ، އެއަށް ފަރުވާދޭކަށްކޮށްގެން ތިބޭވަރު މައްސަލައެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ނުހަނު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ފެނޭ އިމިއުނިޓީވިޔަސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިއްޖެހޭ ފެނޭ ގެންވިޔަސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަޔާތަށް ފެނޭ ހިދުމަތް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިތުރުކުރުވާކަށް އެއްބަޔޭ، އެކަންކަން ކުރަން ހުރި މީހުން، ޑޮކްޓަރުން، ނަރުހުން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް 6000 ޑޯޒް ފެނޭ ބެހެއްޓިދާން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދުނިޔޭގައި މި ދިރާސާކުރައްވާ ކޮވިޑުގެ މައްސަލައިގައި ދުނިޔޭގެ އެއްވެސް ޤައުމެއް އެހެން ޤައުމުތަކާ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ނުކުރެވޭ. އަދި ކޮންޓްރޯލްކުރުން މުޅިއެއްގައި ފެނޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަސަރުކުރުވާގެ ތަނާ ކަންކަމުން ކަމެއް ނުން. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮންޓްރޯލްނުކުރެވޭ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރެސްޓޯރަންޓްތަކުގެ ވިޔަފާރިކުރާ މީހުންނާ، ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރިކުރާ މީހުންނާ، އަދި ކަނޑުފަހަރުގެ ވިޔަފާރިކުރާ މީހުންގެ މައްސަލައިގައި ފެނޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހާތަނގައި ދުރާލާތެރިވެން މައްސަލައެއް ނުން. ސަރުކާރުން އެބަ އެކަން ކުރައްވާ. އިރުޝާދުތަކެއް ޤަވާއިދުކޮށްފައި ދުރުހެލިވެމާ. ރާއްޖޭގައި މި ކޮވިޑުގެ އެއް އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލަ ހުރަހަޅައިދީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފެނޭ ފިއްޔާލާއެއް، 3 ބިލިއަން ރުފިޔާ ޚަރަދުކުރި ވާހަކަ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަފުސީލު ފެންނަން އެބަހުރި ކޮންމެތަކެއް އެކަށީގެން ކުރި. ކަރަންޓު ބިލަށް އެލަވަންސް ދެއްވުން، ފެނަށް އެލަވަންސް ދެއްވުން، ދަރިވަރުކަށް ބޮޑު މީހުނަށް އެލަވަންސް ދެއްވުން، އަދި ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރީގެ މީހުންނަށް ފެނޭ އެލަވަންސް ދެއްވުން. އެބައި ބައިވަރު ބިލިކަން ކަންކަން ރާއްޖޭގައި މިއަދު މި ސަރުކާރުން ކޮށްދީފައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސަރުކާރުން ކޮށްދިނީމަ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަނީ، ރެސްޓޯރަންޓްތަކާއި ޓެކްސީ ހިންގާ މީހުންނަށް ދީފައިން އެލަވަންސްތަކުގެ ބާރުގައި، ދައުލަތުގެ ސިސްޓަމުގެ ބާރުގައި ކުއްލިން ދިޔައިމާ ހުރިހާ ތަނެއްގެ ކުރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޖުބޫރުވިން ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އަދި އެ ބޭންކަތަކުން ފޯނު ބިލު، ކަރަންޓު ބިލު ކަންނަކަން ފެނޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެލަވަންސް ދެއްވައިދީފާ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އަދި ދައުލަތުގެ ދައުރާތަކާ ބެހޭ ބާރުކަމެއް ދައުލަތުގައި ފެނޭ ލޯނުތަކާއި ދީފައިން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. މިހާރު މިހާރު ކަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮށްދީފައިން ކަންކަން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. މި ކަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނައި، އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓުން މިހަން ކޮށްދީފާ ގެއްލި ރާއްޖެއަށް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ނަގާ ހުރިބައިޔާކަން، މިއަދު ދުވަސްވަމުން ދިޔަ ރިސަބަޗެތަކާ ކޮވިޑު ފޮރުބަނަކަށް. ދުނިޔޭގެ އެހެން ގައުމުތަކާ ވާ ގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ފެނިގެން އެބަދޭ. މިއަދު އަޅުގަނޑު ބަޔަކިވިޔަކު، ބަޔަކިވިޔަކުގައި 3 ވަނަ ރާމު އިޝޫއަން އަރައިގެން އިތުރު

ޓޯލްބޭސްކުރުމުގައި އެ ވަނީ. އިނގިރޭސިވިލާތުގައި އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރެވޭ. ރެސްޓޯރަންޓުން ނުހުރެވޭ، އޮޅިގެން ހުރުމާ، ކުރިންނަކަށް ސިޓީތަކަށް ނުދެވޭ، ކޮށިގެންގުޅިގެން ބަންދުކުރެވޭ. އެހެން ޖިބްޕާ އެތައް ރަށްތައް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ފަދަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެއްލުންވެގެން ގޮސްފައި ދުނިޔޭގެ އެތައް ސަރަހައްދެއްގެ ފަރުދުން. ވަރަށް ހުރި ފަރުދުން. އެހެންކަމުން މި ފަސޭހަ ވީ މި ޓޫރިޒަމް މަސައްކަތުގެ ހަލަބޮލިކަމަށް ދަތިވެފައިވާ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހީވާ ޖެހިގެން އަޅާ ކަމެއް ނުކުރެވި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން ދުނިޔޭގެ ހެދިފައި އެންމެންނަށް ޖެހިގެން އަޅާ މަސައްކަތެއް މިއީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ފުރުޞަތުގެ ދަތިކަމާއި ދުވަސްވަރެވެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މި މަޖިލީހުގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން ބޭނުންފުޅުވާ މެންބަރުން ފުރުސަތަށް އެދިވަޑައިގަތުމަށް އަޅުގަނޑު 11:30 ވަންދެން ބަލާނަން. 11:30 ވާއިރުގައި ފުރުސަތު ބަންދުކުރާނަން ވާހަކަ ދައްކަވަން. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ، ހުޅުމާލޭ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ނިޔާޒަށް.

ހުޅުމާލޭ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ނިޔާޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހޯދުމަ ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ގައިޑްލައިންތަކުގެ ސަބަބުން ކާޑު، ރިސޯޓްތަކުން އަދި ވިޔަފާރިވެރިކަން ލިބިގަތުމާ ގެއްލުން ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން؛ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އެއީ ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަން މިހާރުވެސް އަރިހުގައި އޮތް މައްސަލައެއް. މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ސަރުކާރުގެ ތަރުތީބުގައި އަދި ޖީއެސްޓީ ނަގާ ރިސޯޓުގައި އަހަރުމިން ވާހަކަ ދައްކާލަދިނުމަށް ކަމެއް. މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަން އެބަހުރި ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުމަށް. ވަރަށް ރަނގަޅު ހިތްވަރުދޭ ގޮތަކަށް ސަރުކާރުން މިހާރުވެސް ކޮށްދެނީ. މަސައްކަތް ހުރިހާ ކަމަކަށް ބަލާއިރު ދުނިޔޭގެ ތަފާތު ޤައުމުތަކުގައި ހުރި ހަމަ އެފަދަ ކަންތައްތައް ގެންދެވިދާނެ ބައެއް ކަމާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ސިފައިން މީހުނާ ހިނގާފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅުން ހުރި ބަޔަކު މިކަމުގައި ބައިވެރިވެ ވާތީ އެކަން ކޮށްދެވޭނެ. އެއީ ޒަމާނީ ހިސާބުން ބަޔަކު ދިރިއުޅެވޭ ފެށުން ގެނެސްދޭނެ ކަމެއް. ސިޔާސަތު ބަޔަކާ ޖެހިގެން ގެންދެވިދާނެ ބޭނުމެއް ވާން ވެސް ޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހާއިރު ހިތްހަމަޖެހޭ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލާ ކުރީ އަދި މުޅި ޓޫރިޒަމްގެ ވިޔަފާރިތަކަށް މިހާރު ދިރުވައިލާ މަސައްކަތަށް އެއީ ބޮޑުބޮޑު ގޮތްގޮތަށް ވެސް އޮތް މަސައްކަތެއް. އެކަމުން އަރައިގަތުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަނީ. ރާއްޖޭގެ ކޮވިޑްނުވަތަ ޓޫރިޒަމް އަދި އިޤްތިޞާދުގެ ކުރިއެރުމުގެ ޖީޑީޕީގެ ބަޔާން ބޮޑު ހައިސިއްޔަތު ލިބިގެން 60% ވަރަށް ގާތުގައި ޓޫރިޒަމް ހިއްސާކުރެއްވި، ޢަޅުގަނޑަށް 8ވަނަ ދުވަހު ހުރިހާ ގައުމުތަކެއް 6ވަނަ މިނިސްޓަރު، ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރަށް ބޮޑު ބަދަލު،

ކޯޓަށް ބަންދުކުރިޔާ، އޭގެ ގެއްލުންވާނެކަމީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ކަމެއް. ދެން މި ގެއްލުމުން އަރައިގަތުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނީ ކޮން ކަންތައްތަކެއް؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކޮވިޑުގެ 3 ވަނަ ރާޅަކާ އެއްކޮށް އަލުންޖެހުނު ފިޔަވަޅުތަކަކީ، އެޗް.ޕީ.އޭއިން ކޮންމެހެން އަލުންޖެހުނު ފިޔަވަޅުތަކެއް ކަމަށް ސަރުކާރުން ގަބޫލުކުރޭ. އެއްވެސް ހާލެއްގައި އެއީ ސަރުކާރަށް ފެނިގެން ކުދި އަދި މެދު ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ހުއްޓާލުމަށް ނުވަތަ ދަތިކުރުމަށް ކުރި ކަމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއް ނުކުރަން. އެހެންވީމާ، ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގައި 3 ވަނަ ރާޅުގައި ޢަމަލުކުރީ ކިހިނެއްތޯ؟ ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގައި 3 ވަނަ ރާޅެއް އަރައިނުގަތުމަށްޓަކައި ކޮންފަދަ ކުރި މަސައްކަތާއި، ރާއްޖޭގައި ކޮންފަދަ ކުރި މަސައްކަތްތަކާއި، ރާއްޖޭގައި މިކަމުން އަރައިގަތުމަށްޓަކައި ކޮންފަދަ ކުރި މި ކުރި މަސައްކަތްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެބައޮތް، އިޤްތިޞާދު އެއްލާލާ މިކަމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަރައިގަތުމަށްވާނެކަން. އަދި ކުދި އަދި މެދު ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރުމުގެ ވިސްނުން ވެސް ސަރުކާރުގައި ވެސް އޮންނަކަން އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިޤްތިޞާދު މިހާރު މި އަރައިގަތުމަށް 3 ވަނަ ރާޅުން. އަރައިގަތުމަށްވާނިއާ ދިމާވެ ފިޔަވަޅުތަކާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުދި އަދި މެދު ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރިތަކާ އަދި ރިސޯޓުތަކުން، ކޮށް ފަހަ ޓަކަންތަކަށް ވެސް ލުއި ދީފައިވާނެ އެއްވެސް ސަރުކާރާއި ކަމެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދެން ކުރެވޭ ކޮންކަމެއްތޯ؟ ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި ބަޔަކު މެންބަރުން ފާހަގަކުރެއްވި، ބިކުންސްގެ ތެރޭގައި ދެވޭ ސްޓިމިއުލަސް ނުވަތަ އަދި އިތުރަށް ކުރިއަށްދިއުމަށްޓަކައި އިތުރަށް ސަރުކާރުން އެހީތެރިކަން ދެވިދާނެތޯ؟ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން ކަންކަން. މިހާރުވެސް ރިޒޯޓު ފުރާގެ ބޮޑުއިން ރެސްޓޯރަންޓުން، ކުއްޔަކަށް ވެސް އެއީ ދިނުމަށް އެބަޖެހޭ. އެކަންކަމަށް އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ކުރިއަށްގެން ކަމަކީ ކޮބައިތޯ؟ އެ ރިޒޯޓުގެ ބޮޑުއިން އަނެއްކާ އިތުރަށް ލުއި ދެވިދާނެތޯ؟ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާނެ ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފުރާނަ ސަލާމަތްކުރުމަށްޓަކައި އެޗް.ޕީ.އޭއިން އަދި ސަރުކާރުގެ މި އޮތް ސިޔާސަތު ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއް ނުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، ކުދި އަދި މެދު ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ހިނގައިދިޔަ ގެއްލުމަށްޓަކައި ސަރުކާރުން އެއްބާރުލުން ދޭންވާނެ. އަދި އިޤްތިޞާދު ހުއްޓުވި ފަދައިން، ރިޒޯޓުތައް ހުއްޓުވި ފަދައިން، އަދި އެހެން ތަންތަން ވެސް؛ އިޤްތިޞާދު ހިނގައިގެން ދާނެ ގޮތަކަށް މި ކުރާ މަސައްކަތަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނޮޅިވަރަން ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފުރުޞަތު ފަހުން ބޭނުންފުޅުވޭތޯ؟

އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މުލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުޒައިފާ އާދަމަށް.

<u>އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރޮޒައިނާ އާދަމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، ކުދި އަދި މެދު ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރިތަކާއި އަދި ބޮޑެތި ވިޔަފާރިތަކަށް ވެސް ކޮވިޑްގެ ސަބަބުން އަސަރު އިމްޕެކްޓް ދަރަނިކުރުވަން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރިމަތިވި ވަރަށް މަސައްކަތް ކުރުވިފައި ހުރި ދުވަހުން ވަރަށް މަދުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ގެއްލުންތަކާ ބައްދަލުވި، ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރު ވީވަރަށް އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދިރިއުޅުމުގައި، ތަކުލީފުތަކާ، ސަރުކާރުން އެކިއެކި ފިޔަވަޅުތައް އަޅައިގެން ވެސް އަދަދުތައް ދަށްވެފައިވާކަން. އަދަދުތައް ދަށްކުރުމަށް ޖެހި، މާލޭ ރާއްޖޭގެ އަދަދުތައް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބިލާ ނިޒާމަށް ކާޑުކުރާ ވަރަށްވުރެ މަސައްކަތް އަރައިގެން ދިޔައިރު ރައްޔިތުން ހޯދުމުގައިވެސް، މިހެން އެހީވެ، މިވަނީ ކަމެއް ކުރާނެ، މިހެން ބައިވަރު އިންސްޓިޓިއުޝަންތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަޖުރިބާކުރާ ދުވަސްވަރުތަކެއް ވެސް އާއިން އެއްވެސް ކަމެއް މަސައްކަތްކުރާ ޚިދުމަތްތަކުން ނަންބަރުތަކެއް އޮތިއްޔާ ސަރުކާރުން ދޭ ހިދުމަތް މަސައްކަތް ހިމެނޭ ކަމަށް ވެސް އަސާސީ ފިޔަވަޅުތައް އަސާސީ. އަޅުގަނޑުމެން ކޮވިޑް ނިޔާލާ ބަޖެޓުން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ބިލާ ނިޒާމަށް ފަރުމާކޮށްފައި ކޮމިޓީގެ އަދަދުތައް އަސާސީ ބަޔަކަށްދޭ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތާމައާ ބައްދަލުވާނެ، ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންތެރިވާ ނުފެނޭ ރިސާލަތު ދާއިރާ ސަރުކާރަށް ދައުލަތުގެ ނިޒާމަށް ކުރާކަން. އެހެންވީމާ، މިކަމާ އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުން ކުރިމާ އެއްވެސް ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑު ބޭނުންވާ ކަމެއް. އަދަދުތައް ދަރަނި ދިރިއުޅޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްކޮށް އާއި ދަތިތަކަށް ކަނޑައަޅަން ގެންގުޅޭ. ސަރުކާރުން ވަރަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ އާއި ރާއްޖެތަކުގެ ބައިވަރެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ނިސްބަތްވާ ސިޔާސަތު ނުދެވޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަން އެހެން ނިޔާ އަސާސީނުން މެދުގެ ވިޔަފާރިތަކާއި މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އެއްބައިވެ ގެނެސް ބައިވަރު ޕްރޮގްރާމްތައް. ބަޖެޓަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އިޤްތިޞާދަށް ދެއްތޯ ރިޕޯޓުކުރާ ޖާގައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ދެވޭ އެހީ އެހެރިހާކަމެއް ދިރުމަށް ޖާގައި ސަރުކާރުން މި ކޮޓަރީގެ ގާތްގަޑަކަށް ވަނީ އެތައް ކަންތައްތަކެއް ކުރިއަށް. 1538.9 މިލިއަން ރުފިޔާ ފަންޑުވަނީ 18އާ ހަމައަށް އިނާޔަތް ދީފައިވާ ޕެކޭޖުތަކުގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިވަނީ ހަމަޖެހިފައި. އާއިލީ ބިޒިނަސް 355.4 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ލޯން ދޫކުރި އަދި ކުދި މުޅި ދުނިޔޭގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ވަނީ ދޫކުރި. އެއީ 1449 ވިޔަފާރިއަކަށް. ކޮވިޑް-19ގެ ރިކަވަރީ ލޯން ސްކީމުގެ، ބޭންކުން ދޫކުރި ލޯންތަކުގެ ގޮތުގައި ފެށިއަޅާ ވެސް މިހާރު އެ ވަނީ އަންގާފައިވެސް ބެހޭ މަސްދޫކޮށް އިތުރުކުރުމަށް މި މާރިޗު މަހު ހުރަސްއިޅުއްވި، އިތުރުކުރުވީ. އަޅުގަނޑުމެން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ކުރުމަށް މިހާރު ކަމަކީ، ވިޔާފާރި އަދަދަކަށް ހުރިހާ އެންމެންނަށް ފަރާތަކުން ޖަހާއި، އާއްމު ހައިސިއްޔަތުގެ ގެޔަށް މަސައްކަތްކުރުން. ދެ ފަރާތަކަ ހ ހާސް އެއް ސަތޭކަ ސާދަ މިލިއަން މިހާރުސްބަން މި ވަނީ ފައިސާގެ ދިނުމަށް. މިކަމަން އައްބަރުމުން ދިޔަން އާއްމު ހާލަތުގައި ޚާއްޞަ ގެޔަށް އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ އެންމެން މަސައްކަތްކުރަނީ. އާގެ

ބަދަލުތަކެއް ޕީ.ޕީ.އެމުން މި މައްސަލައާމެދު ހުށަހަޅާފައި ދެން މި ކުރާ ކަމަކީ މަދުމަތްކަން ހުރިހާ އެންމެން ނަޝީދުގެން ވޯޓުނުދިނުމަށް ގޮވާލުން، މިކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް ކުރުވުން ހުރި ހުރިހާ ކަމަކަށް ހުރަސްއަޅައިދީ. އެހެންވީމާ، މިގައި މި މައްސަލަ ލުޔުގެ ބޭނުމެއް ނެތް. މި ވޯޓުސިން ޕްރޮގްރާމަކަށް އެހީތެރިކަން ނުދޭނޭ ކަމަށް ވަންޏާ ގައިދުރުކުރުމާއި، ގޭގައި ތިބުމާއި، މިހެން އަޑުގަނޑުގެން މި ދައުލަތާ ދެން ހުރި ހުރިހާ ފުރަސަތުތަކަށް، އެމް.ޑީ.ޕީގެ އިރުޝާދުތަކަށް އެއްބާރުލުން ނުދިނުމުން ދަށުން މި ވާހަކަ ނިޒާމުދާރީގެ ބަޔަކު ނިންމަނީ. މިކަންކަން ކުރުމުގެ ނަތީޖާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފުރަތަމަފަހަރު އަހަން ޖެހުނީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނޮޅިވަރަން ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޙަބީބުﷲ.

<u>ނޮޅިވަރަން ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޙަބީބުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ބަޖެޓުގައި ދިވެހިރާއްޖޭ ވަރަށް އަސާސީ ބަޖެޓުގެ ކޮވިޑުގައި ފުރަތަމަ އެކި ޕްރޮގްރާމުތަކަށް އެކުލެވިގެންދޭ. މަސްމަގު މަސް ގެއްލޭގައި މިހެން ހަމަ ފުދޭ ތަކެތީގެ ގެއްލުމެއް މާލީ ހައްގުލައިގަނެދޭ. އެކަމަކު، ސަރުކާރުން ގެންގުޅުން ދަރަނި ސިޔާސަތުތަކުގެ ސަބަބުން މުޅި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކޮވިޑް ފުރުސަތުގެންދިޔައީ. ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ކޮވިޑަކީ އެބަ ޖެހިލަތްވާ. ހަފުތާ 4 އިން ފުރިގެން ބާރު މަސްދުވަހު ކޮވިޑް ނުޖެހި ބަލަން އަރައިގެން؛ ހުރި ރިޕޯޓްތަކުން ގިނަ މީހުން އެއްކޮށް ބެޖެފާދެން އުޅޭހެން. ހަމައެކަނި ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރުގައި ހުރި ކޮވިޑް އުޅޭނީ ނޫނީ ފިހާރަތަކުގައި ހުރީތޯ؟ ޖީޑީޕީގެ އެއްކޮށްސަރު ނަގަބާ. ހަމައެކަނި ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރު ހަރުކަށި ގޮތެއްގައި ކަނޑައަޅައިގެން މި އޮންނަނީ. ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރު ވަކި އަދަދަކަށް އެމް.ޑީ.ޕީއިން މިންގަނޑުތައް ދީފައި ބޮޑުނި، މިފަދަ ވަރަކަށް ކޮށްލަދީގެން ވެއްދިނީ. ކޮށްބަލާ ކަނޑާ ކަނޑުން ޓުއަރިޒަމްބަލަން އަދަބް މި ލިބުނީ. އެކަހަލަ ކަންތައްތައް ވެސް އެބަޖެހޭ ކަންނޭނގޭ އެމް.ޑީ.ޕީއިން ހުއްޓާލަން. ހަމައެކަނި ކަނޑައެޅިގެން ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރު ޖަހާލާފައިގެން އުޅޭ އެސްޓޭޓަސް ކަންތައްތައް ޓާރގެޓް ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރުން އަދަބު ލިބުން؛ ހަމަ ގޮވައިދޭން ކަންތައްތަކަށް ޑޮލަރުން ނޫނީ އެސްޓޭޓް ދަރާރިހާޒިރީގައި ދެން ހުރި މަޖިލީހުގެ ވެސް އެބަޖެހޭ ޑޮލަރުން ނަޝީދުގެން ބަރުދު ހުރައިދާން. ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރު ޑިރެކްޓަރީގައި 8 ޖަހާއިރު ސިޔާސީ ގެދޮރުން ޑޮލަރުންނާއި އެމް.ޑީ.ޕީ މިހެން ދިޔަ އެސްޓޭޓް، ދެން ދަރާރިހާޒިރީގައި މިހެން ކަންތައްތަކުގައި ޕައިޕް ޑޮލަރުންނާއި މިހެން ނިމިދާނީ؟ އެހެންވީމާ، މި ކަންތައްތައް ހުއްޓާލައި ދަރާރިހާޒިރު ފިނޭންޝަލް ލާބަ ލިބޭނެ ގޮތަކަށް ކަންތައްތައް ކުރުވާނެ ގޮތެއް؛ ބަޖެޓުގައި މި ދަރުސްވާލާއި އެތައް ތަކެތި ކުރިއާއިއްގެ ކަޑު ދައުލަތުގެން ހިންގާ ޓުއަރިޒަމްސެކްޓަރު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަޑުކޮށްލައްވާ! ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަހީމް އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބަޖެޓުގައި ދުރުގަތުމަށް ވިޔަފާރިވެރިކަން މިހާރު ވެސް އުނދަގޫވެގެން އެ ދަރަނި، އެވަރަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވިޔަފާރި ހިންގާ ނޫދޫވޫ ހިންގާ ނޫދޫވޫ ބަދަލުކުރަމުގެ ސަރަހައްދު ހިނގައިގެން ދުޒާ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ! ނޮޅިވަރަން ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދަވާ!

ނޮޅިވަރަން ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު އަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހަމަ ތަކީދުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިޔަފާރިއެއް ނޫންނޫނެ އަޅުގަނޑުގެ ނަމުގައި. އަޅުގަނޑުގެ މާލީ ބަޔާނާ އެއްކޮށް ފެންނާނެ. އަޅުގަނޑުގެ ނަމުގައި ނޫންނޫން ވިޔަފާރިއެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ކުރަމުންނުދާ އެގޮތަކަށް ނުބުނާނަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހިތަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހިތަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެކި މީސްމީހުން ނަމުގައި ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން ހަމައެކަނި ވިޔަފާރި ހިންގަމުން، އެ ވިޔަފާރިތަކުގެ؛ ހަމައެކަ ޗާޕީ ވިޔަފާރިތަކުގެ ވާހަކަ މި ޕަބްލިކުގައި ދެއްކެނީތޯ އެކަން ކުރުމުގައި ދިފާޢުގައި ހިމާޔަތުގައި؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދައްކަވުން:

އަޅުގަނޑެކަން ޝޫރާގެ ނިޒާމީ މި ވާ ގޮތެއް. ދެން ޖާމީ ހަސަދަކުރަމުން ފިކުރުވެރިޔަކަން ފިކުރުވެރިޔަކަށްވެގެން ބޭފުޅުންނިކުނެވިއަދި ތިބި ދީ މިހާރު ދީ ފަހިން ތިބެގެން މާލޭ ގިރިޔާކަޑުފަކަށް ކަސަރާކަން ކަމަށް ބަލައިގެން ނުވާނެ ކަމަށްޓަކާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު؛ ވާހަކަފުޅުދައްކަވާއިރުގައި މިޤާނޫނާއި ބޭއަދަބީބަސް ބޭނުންނުކުރައްވާ! ދެން ނިޒާމީ މައްސަލަ؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވެސް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، ޤަވާއިދާއި ނިޒާމީ މައްސަލަ ނަގަންވާ ގޮތް. ދެން ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް އުފެއްދެވިދާނެ އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު އަރުވަންޖެހޭ. މިހާރު ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝިހާމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ނިޒާމީ މައްސަލައެއް؛ ދެ ފަރާތުގައި ދެ މީހަ ގޮތި އިންއިރު، އެއް ފަރާތުގައި އަޅުގަނޑު މި އިނީ. ގޮތިއަކީ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ނޫން. މީހަކީ ވެސް ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ނޫން. މިނިސްޓަރަކީ ވެސް ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ނޫން. އެކަމަކު ދެން އަޅުގަނޑު ހިސާބަކައި އިނދާ އެހެން ވިދާޅުވީމާ އަޅުގަނޑު ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ އިޙްތިރާމެއް ކުރަން ކަމަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ ކުރިއަށްގެންދަވާ ވާހަކަފުޅު.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދައްކަވުން:

މިހާރު އަޅުގަނޑަށް މިހެންވެންޏާ ވާނެ ގޮތަކީ، ކިޔަންވީ ތަނަގަޅު ވާހަކައެއް ދެއްކިޔަސް، އެ މީހުން ހިތާހުވާ ވާހަކައެއް ފެއްޖެއްޔާ ނިޒާމީ ނަގަނީ. ނިޒާމީއަކަށް ވާ ކަމެއް ވިއްޔާ، ރިޔާސަތުން އަންގަވަންޖެހޭނެ ނިޒާމީއެއް ފެއްޖެއްޔާ ނިޒާމީއެކޭ. އެހެންވީމާ، މި އުސޫލުން ކަންތައްތައް ދާ ކަމަށް ފެއްޖެއްޔާ މިއާ އެއްވެސް ހަމައެއްނުވާނެ ނޫނޭ ކަންތައްތައް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދަވާ! މަޝްވަރާ ގުޅޭ ގޮތުން ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދަވާ!

ނޮޅިވަރަން ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، ސަރުކާރުން އެބަޖެހޭ ކަންކަންގެ، ސަރުކާރުން އެބަޖެހޭ ކަންކަންގެ ރިސޯޓުތަކަށްބޭނުންވާކަން މިއަދުވެސް ތިއް ގޮތަކަށް ހަދައިދީ، ލޯނުތަކާ އެއްކޮށް ޕްރޮޕަޒަލް ލިބޭ ގޮތް ހަދައިދީ، މިއާފެހިކަށް ކުރިއަށްދާ ގޮތަކަށް ހަދައިދީން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކާށިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަހީމް އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މި ތަނުގައި މެންބަރުންނާ މުޚާޠަބުކޮށް ބޮޑަ ދެރައާ ބޭނުންކުރުމުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެ ބަހުރާ ހުރި ބަސްތަކަކީ ކަމަކީ އަމިއްލަގޮތުން މިތަނުގައި އެއްބަސްވާކަމެއް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދޭ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިނަވަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒަށް.

ހިނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު މަޖިލީހުގެ ތަޅުމަށް މި ހުށަހެޅިފައި އޮތް ކުއްލި މައްސަލައަކީ، އަސްލު ރަނގަޅުވެގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންބޮޑުވުންތައް، ނުތަވަސްކަން އެ މައްސަލައެއްގައި އޮތް މައްސަލައެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރެސްޓޯރަންޓުތަކާއި، ކެފޭތަކާއި ވިޔަފާރިތަކާއި، ބޯޓާ ދުއްވާ ފަތުރުވެރިކަމާއި، މަސްވެރިންނާއި އަދި ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ވެސް މި ދަތި ދަނޑިވަޅު އަޅުގަނޑުމެން ގެއްލިފައިވަނީ، ހަމަ ބޮޑެތި ގެއްލުންތަކެއް ލިބިގެން އެބަ ދާކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މަސައްކަތެއްގެ އަސްލާއި ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް، މި މައްސަލަ ރައްކާތެރިވެވޭ މަގަކީ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކޮށްގެން ބައްޖަވެރިކަމެއްގެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި ހަމަ އުފެދޭ ސުވާލެއް، މި ނާޒުކު ދަނޑިވަޅުގައި މި މައްސަލަ ރަނގަޅުކުރަން އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުން ކުރަންވީ ކޮންކަމެއްތޯއޭ؟ މަޖިލީހަށް ގެނައުމުގައި މި ތަނުގައި ވެސް ނުދެވޭނެ. ފިޔަވަޅެއް ދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ބަލާލަވާ! މި ބޮޑުވުން ގެނައުމު ހުށަހެޅުއްވާފައި، ރެސްޓޯރަންޓުތައް ހުޅުވައި އެކަށީ ވަގުތު ދައްކާފައި، ކޮންމެ ދުވަސް ތިބޭނީ މަޑުކަމެއްގައި މުޒާހަރާކުރަން. އަސްލު މިކަން ވެގެން މި އުޅެނީ، ކޮވިޑުގެ ހާލަތު ގެސްޓްހައުސް ބޭސް އެންޑް ބްރޭކްފަސްޓް އަށް ހުރި ފިޔަވަޅުތަކުގެ ސަބަބުން. އެހެންނަމަވެސް، އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތަކީ ރާއްޖޭގައި ކޮވިޑުގެ ހާލަތު ގެންގުޅުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހަށް ވަޑައިގަތީ. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން ފުރުޞަތުދެއްވީމާ! އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދަވާ!

ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ، އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުން މި ވަގުތު ހާލަތު ގެންގުޅެމުން ކޮވިޑުގެ ސިޔާސަތުތަކުގެ ނިޔާޒާއެއް ގެންނެވި، ރަނގަޅުކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ މަސައްކަތްތެރިން ވެސް ބަރުބަދުވެއްޖެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެބަޖެޓު އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ މަސައްކަތްތެރިން ހިންގަވައިދޭން ވަކިވެފައި ގުދުރައިދާން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މިކަން ކުރެވޭނީ، ސިޔާސީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ތަފާތުއާއި މަޝްވަރާ އަޅުއަރައިގެން. އެއަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓުކޮށްގެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކަށް އެ ހުށަހެޅުން މަޖިލީހަށްގެން ނިކުމެ މުޒާހަރާކޮށް، ކޮވިޑު ފަތުރައިގެންނެއް އެކަން ނުކުރެވޭނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ޙައްޤުގައި އެބަޔަކު މިހާރު އެ ފަރާތްތަކުގެ އަނިޔާވެރިކަމާއި، ފިލުން ވިޔަސް، ދަރިން ވިއަސް، އަނިޔާވެރިންނާއި ފިޔަވަޅު އަޅަން

ނުފުންނަމާ އެއް އަހަރު ވީ ފަރާތްތަކެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅު ގަބޫލު، ހިތުގައި ރަހުމްތެރިކަމުގެ ހުރިއްޔާ މި ޤައުމުގައި މި ދުވަސް ހާލަތު ރަނގަޅުކުރަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ ވާދަވެރިން ވެސް މަސައްކަތްކުރަން ވެއްޖެހުނީމާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ވެސް، ޚާއްޞަ ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ވެސް އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލު ހޯދައިދެވޭނެ. އެ ބަދަލު ހޯދަން ސަރުކާރުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގެ އެންމެ މުހިންމު އެއް ކަމަކީ، މިއަދު ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން ވެސް ވެކްސިން އެންމެ ރަނގަޅަށް، އެންމެ ބޮޑު އާބާދީއަކަށް ދިން އެއް ޤައުމަކީ މި ދިވެހިރާއްޖެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކަށް، ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ބަދަލު ހޯދައިދިނުން ކުރާ މަސައްކަތް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކުދި އަދި މެދު ފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ވެސް، ޚާއްޞަ ގެސްޓްހައުސްތަކުން ވެސް މި ވަގުތުތަކު ބޮޑެތި މާރުކޭޓުގެ ވިޔަފާރި އިރުޝާދު އަޅުއަޅައިގެން މިކަން ނިމަން، މި ހާލަތު ރަނގަޅުކުރަން މަސައްކަތްކުރީމާ ދަތުރުފަތުރުކުރުވިއްޔާ މާދަމާ ފުރާ ދިމާއަށް ގޮސްގެން ހެ ފަރާތްތަކަށް ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހުޅުވިގެންދާނެ. ގެސްޓްހައުސްތަކުގެ ފަރާތްތަކުން ވެސް މިއަދު ރައްޔިތުންނަށް ހިތްވަރުދީދީ، އަވަހަށް ވެކްސިންޖަހައި މި ހާލަތުން އަރައިގަތުމަށް މަސައްކަތް ރައްޔިތުންގެ ކަންކަން ބައްޓަންކުރުމަށް. ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ އަލިފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހުސައިނަށް.

އަލިފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ކުދި ގެސްޓްހައުސްތަކަށް މި ދިމާވެގެން އުޅޭ މަސައްކަތައް ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ގެއްލުންވި މަސައްކަތެއް. މިއީ ހިތާމަ ކަމެއް ވެސް އިޤްތިޞާދު ގެއްލުންވި ކަންތައްތަކެއް އެބަހުރި ބައިވަރު. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ވަގުތުގެ ހާލަތަށް ބަލާލައި ޚިޔާލުކޮށް ހުރި ކޮން ކަންތައްތަކެއް އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ޤައުމު މި އަޅުގަނޑުމެން އަރައިގަތުމަށް ކުރަންވީ ކޮން ކަންތައްތަކެއް ބަލައި، ދެކެން ހުރި ޚިޔާލުކޮށް އެ ހާލަތަށް ބަލައިދިނުން އެއީ ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެކެން. އެގޮތުން ހުށަހެޅުނު ހުށަހެޅުމުގެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒަހީރު އަދި ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ހުށަހެޅުއްވިއިރު، މިއަދުން ބަލައިދިނުން ބޭނުން ކަމަށް ވިޔަސް، އަޅުގަނޑުމެން އިޤްތިޞާދީ ޚިޔާލު ކޮރޮނާ ކުދި ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ދިމާވެގެން

މި އުޅޭ ދަތިތަކީ ކޮބައިކަން ވެސް އިންތިޚާބުކުރުމުގައި ބަލާނަން. އަދި މިހާރު އުޅުން ކަންތައްތައް ވެސް ކޮބައިތޯ ދެކެން، އެކަމަށް ހުރި ބަހުރުވަތަކާ ކޮބައިތޯ އިންތިޚާބުކުރުމުގާ ދިރާސާކުރަން އަވަސް ބައެއް ވިއްޔާ މަސައްކަތްކުރެވޭނެ. އަދި ޤާނޫނު ދަށުން މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން މި ފަދަ ކަންކަމުގެ އަޞްލު ބަލާފައި ކަމަށް ފެނޭ. މި ވިޔަ ދިރާސާތަކުން ބަލައި، އެބަޖެހޭ ހަމަ ހަރުދަނާކުރުމުގައި މި ޤާނޫނު، ސަރުކާރުން ފަހަރެއް ދަމަހައްޓައިގެން މި ކޮމިޓީގައި މެޑިކަލް ސާފުކުރެވޭނެ ކަންތަށް ހުރި ތަން. ޕާރޓީތަކުން ޓީމްތަކާއި ޑިޕާޓްމަންޓްތަކުން ކަމަށް ވަނީ، އަދިވެސް މި ރޭގަ ބެލުމުގައި ވެސް ސިޔާސީ ކަންތައް ފަރާތުން ސިފަވާ ކޮށްފައިވާ ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބު ދެކެން، މިހާރު ހުރި ގަވާއިދު ދުސްތޫރީ ގޮތުން ބަލައިލާއިރު އެވެސް ގަބޫލުކުރަން. ޤާނޫނު ވޯޓުވަން ޖަހައިގެން ތިޔަ ބައިތަކެއް ނުހިފޭ އަދި ތަނުގެ އިންތިޚާބު ކުރާ ހަމަވާ ބޭނުމަކާ ބެހޭ މިހާރުވެސް ތާއީދު ކުރަން، އަދި މިއަދު ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑުމެން ރައްދުކުރުމުގެ އިންތިޚާބު ފާހަގަކުރެވޭ ހަމަ މިކަން ބަދަލުކުރުމުގައި ކަންކަން ފާސްކުރިން އަޅުގަނޑުމެން ބަހާ ދިރާސާކުރަން އެބަޖެހޭ. ދެން ޝަރުޢީ ވެސް ނުވޭ. ހުށަހެޅީ މިކަމުގައި އަމަލުކުރުމުގެ ކަންކަމާއި ބެހޭ ސިޔާސަތު ވެސް ޤާނޫނުގައި ހިމަނައިގެން ހުށަހެޅިނަމަ އިންތިޚާބީ ދާއިރާތަކުގެ ވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑު ބައިވެރިވުމަށް ފެނޭ ކޮޅުގެ އަޅުގަނޑު ޝަރުޢީ. އަޅުގަނޑުމެން ގެނައުން.އޭގެ.އާއިން ވެސް އަޅުގަނޑު ތަޢާރުފުކޮށް ނިޒާމެއް ފާހަގަކޮށްލަން ހަމަހަމަކަން އެ ފަރުސަތު ދިމުނުގެ މަޖިލިސްއާއި އެބަޖެހޭ. އާދައިގެ ގޮތުން، އަސާސީ ޤާނޫނުގެ އިންސާނީ ޙައްޤުގެ އިންސްޓިޓިއުޝަން ވެސް ހިމެނޭ ދިރާސާކޮށްފައިވާ މަޖިލިސްގެ ބަލާއިރު، 98 ޤައުމުގެ ޕާލިމެންޓް ރާއްޖެ މި ހުށަހެޅި ހަމަ އެންމެ މަތީ ފަރާތުގައި. އެހެންނަމަ، މިހާރު ކަމަކުން އެހެނިހެން ރާއްޖޭގައި ވަރަށް ބޮޑަށް މިކަން އިންތިޚާބުކުރުމުގެ ކުރިއަށްދާކަން. އަޅުގަނޑުގެ ކަނޑައެޅިފައި ކާރިސްގެ ކަނޑައެޅުން ފަރަކަށް ކޮންމެ ވެސް ކުރިން މަސައްކަތް މި ތަނުގެ ވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުގައި ކުރަން ހުރި މަސައްކަތްތަކަށް ޖަވާބުދާރީ ގޮތުގެ ދިމާ ފަރާތުން އެއްކަލަ މިކަމުގައި ހަމަޖެހިފައި ސިޔާސީ ދާއިރާތަކުން ހުރިހާ އިޞްލާޙު ފުރިހަމަ ވެސް ބަލާ ވިސްނުމަށް ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްތަކާއި ކުރިއަރައިގެން އެބަޖެހޭ. މިއީ ވެސް ކުރިއަށް ކަމެއް. މިކަންތައްތައް މިހާރުވެސް ސަރުކާރުން ދަނީ؛ މަޖިލިސް ވެސް މިގެ ތަރުތީބު ފަރާތް ބޮޑެތި ބަޔަކަށްވެސް ބަހުރު ހުރިހާ މަސައްކަތްކުރުމުން ބޭނުން. އެކަމަކު ދާއިރާގެ ދެމެހެއްޓުމާ ހަމަ މެމްބަރުން ފާއިތުވި ފަހަރުގައި ކުރިއަށް ވިސްނައިގެން މަޖިލީހުގެ ފާސްކޮށް އިންޓަނޭޝަނަލް ބާރުއަޅައި ދިރާސާކުރަން ސިޔާސީ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ތަނުގައި މި ދާއިރާ މަސައްކަތްތަކުގެ ބައިވެރިވުމުގެ ކަންތައްތަކާ އެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ބައިވެރިވެގެން ކަމެއް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިޢާދަކޮށް ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަނީފް.

ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަނީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ކުއްލި މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ހޮޓާ، ރެސްޓޯރަންޓު، ކުދި ވިޔަފާރިތަކަށް ގެއްލުން ލިބޭ މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަލީމް. އާދެ! މި މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑު ވެސް ވާހަކަދައްކާއިރު ބަލައިލަން ބޭނުންވަނީ، ހަމަ ޓޫރިޒަމްގައި ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮވިޑުގެ ހާލަތު އައިސްގެން ވޭތުވެދިޔަ އަހަރު ދިޔައިރު ވިޔަފާރިތަކަށް ގެއްލުންވުމާ، ވިޔަފާރިވެރިޔަށް ދަރަނިއަށްޖެހުން ބާކީ ދަރަނިތަކުން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމާއި، މި ހާލަތު ކަލެއް ހިނގައި ކަންތައްތަކަށް ވަކިން އެބަދޭ. މި ހާލަތުގައި ހުރި ގާއިދުތައް މުރާޖަޢާކުރަން ވެސް ޖެހޭނެ. އެކަން ވެސް ރަނގަޅަށް ބަލައި، މިހާރުގެ ހާލަތަށް ބަލާލައި ކަންކަން އަވަސް ފިޔަވަޅުތަކެއްގެ ގޮތުގައި ބަދަލުކުރަން ވެސް ޖެހޭނެ. އެގޮތުން، ކޮވިޑުގެ ހާލަތު އިތުރަށް މިދިޔަ ދުވަސްވަރުގައި ގެސްޓުހައުސް؛ މިފަދަ ހާލަތުގައި ގެސްޓުހައުސް ދިޔައީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭނީ، މިކަން ހުރަސްތަކު، މަޖިލީހަށް މި ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު ވެސް އޭގެ ޖާގައިގައި ނަގަންޖެހޭ. އެއީ އެ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް އެނގޭނެ، މިފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތު ނުވުމު މުޖުތަމަޢުގެ ފައިދާއަށްޓަކައި ރަށްފުށުތަކުގައި މި ބަންދުގެ ޖާގަ ބަލާއިރު މިއޮތީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއް ބޮޑު ނުރައްކަލެއްކަން. އެހެންވީމާ، މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު، ހަމަ ބަޖެޓުގެ ދަށުން ސަރުކާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށް ލިބޭ ގެއްލުމާ ބެހޭގޮތުން ވިސްނަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން މި ދާއިރާގެ ބޭފުޅުން، މިހާރު ޓޫރިސްޓުންނަށް ބޭނުންވާ ހިދުމަތްތައް ދިނުމަށް ދަތިވެފައިވާ. އެހެންވީމާ، މި މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ވެސް މި ކަމަށް ފިޔަވަޅު އަޅަން ޖެހޭ. ފުރުޞަތު ދޭން ޖެހޭ. މިހާރު ކޮވިޑުގެ ސަބަބުން ބަންދުވެފައިވާ ވިޔަފާރިތަކާއި ދަރަނި ނަގާފައިވާ ޖަލްސާ ބަލާ ދާއިރާތަކަށް ފައިސާ ދޫކުރާނެ ގޮތެއް ނެތް. މިގޮތުން ބެލުމަށް ޤާނޫނީ އަދި ސިޔާސީ ބަދަލުތައް ގެނެސްދިނުމަށްޓަކައި މި ބަޖެޓުގައި ފައިސާ ހޯދުމުގެ ގޮތެއް ނެތީމަ؟ ދެން ހަމަ ކުރިން ވިޔަފާރިތަކަށް ދީފައިވާ ލޯނު އެސް.އެމް.އީ ކޯޕަރޭޝަން 770 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ލޯނު ދެއްވުމަށް ކުރި ވިޔަފާރިތަކަށް ފުރުޞަތުދެއްވާތީ، މިދާ ސަރުކާރުގެ އަދި ކަންކަމަށް ފުރިހަމަ ބަޖެޓެއްގެ ވިޔަފާރިވެރިންނަށް. އެހެންވީމާ، މިކަން އެބަ ހިނގާނެ. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު ބޭންކު ތަކުންވެސް ވިޔަފާރިތަކާ ފަރާތްތަކަށް ދަރަނި ދޫކުރުން ވެސް ވަރަށް އެބަދޭ. މިކަން އިތުރަށް ދެރަވެފައި، ހަމަ ދަރަނިވެރިކަމުން އިތުރު ވަސީލަތްތަކެއް ވެސް ބޭނުންވާތީ ބޮޑު ދަތިތަކެއް މިހާރު ނަމަވެސް، އެމްއެމްއޭ ފުރިހަމަވެސް ފީ ޖަމާކުރަށްވާތީ ބަލިވެ ވީހާ މަދުވެސް މިހާރުގެ ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލެއް ދިއުމުގައި، މިގޮތަށް ބެލުމަށް ވިޔަފާރިތަކާ ބަލާލާ ވަރަށް ބޮޑު ބައެއް ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، ވިސްނަންޖެހޭނެ؛ އެމް.އެމް.އޭ އެމް.އެމް.އޭގެ ނިސްބަތުން ބޭންކުތަކުގައި ޗާޖު ފުރުޞަތުތަކުގައި އިތުރަށް މަސައްކަތްކުރަން ވިސްނާލަން ބޭނުން. ކުރީގެ ފައިސާ ލިބުނު ވިޔަފާރި ކުރިއަރައިގެން ފައިދާ އެބަ ޙާސިލުވޭ ކަމުގައި އެބަދޭ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިތަކާއި ތަރައްޤީކުރަން އެ ބޭފުޅުން ވިސްނުން ފުޅާކޮށްދީފައިވާ އަޅުގަނޑުމެންނަން މި އެހީތެރިކަން އެ ބޭފުޅުންނަށް ދެވޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރާ އެކީގައި ދަންނަވާލީ މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވި ބޭފުޅުންނަށް، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރާއި މިކަން ކޮށްދޭނަން. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުސަތަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސައީދު ހުށަހަޅުއްވި މައްސަލައިގެ ބަހުސް ނިމުނީ.

6. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ޗިޓުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

މިއަދު އަޅުގަނޑު މި ދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6- މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ޗިޓުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން.

6.1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން "ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ޓްރެފިކް 1968" އަދި "ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ސައިންސް އެންޑް ސިގްނަލްސް 1968" ގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯއްދެވުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވުން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ސިޓީ މަޖިލީހަށް އިއުލާނުކޮށްދެއްވަމުން އެޖެންޑާއަށްލަމުން ދަންނަވަން.

އިޢުލާނު ޗިޓުން އިއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދަށް، ފުރިހަމަ އިޙްތިރާމާއެކު ދަންނަވަމެވެ. އިންޓަރނޭޝަނަލް ރޯޑް ޓްރެފިކުގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދެވޭ އިޖުތިމާޢީ އެއްވަރަކަށް ގައުމުތަކުން އަދި ގައުމުތަކުގެ ދަރަޖަތަކެއް އޮނިގަނޑުތަކާ ސޮއިކޮށްފައިވާ، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ސިނާޢަތްތަކާއި، ޓްރެފިކް ގުޅޭ އެންމެން އެއްބަސްވުން އެއްވަރަކަށް ބަލައިގަންނަވާފައިވާ މަތިވެރި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ދެ މުޢާހަދާ ކަމަށްވާ، "ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ޓްރެފިކް 1968"އާއި "ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ސައިންސް އެންޑް ސިގްނަލްސް 1968"ގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން 2 ފެބްރުއަރީ 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި މަޝްވަރާކުރެއްވުމަށްފަހު، މި ދެ މުޢާހަދާގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވުމަށް

ފުރިހަމަޖެހިގަންނަވާ ކަމަށް ވަނީ ނިންމަވާފައެވެ. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުއާހަދާތަކުގެ މަސްއަލަ އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި، އެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތުގެ މަތިން ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ޓްރެފިކް އަދި ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ސައިންސް އެންޑް ސިގްނަލްސްގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯދުމަށް ބަލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށްފަހު، އެ މަޝްވަރާ ދެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމަވާ ގޮތެއް އަންގަވައިދެއްވުން އެދެމެވެ. ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ޓްރެފިކާއި ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން އޮން ރޯޑް ސައިންސް އެންޑް ސިގްނަލްސްގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ތައްޔާރުކުރައްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތު ކަރުދާހުގެ ކޮޕީ މި ސިޓީއާއެކު ހުށަހަޅަމެވެ. އިޙްތިރާމު ގަބޫލުކުރެއްވުން އެދެމެވެ. 20 ރަޖަބު 1442، 4 މާރިޗު 2021. ހުރުމަތާއެކު، އިބްރާހިމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ހަވާލުކުރެއްވި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުން ފާހަގަ ދަންނަވަން.

7. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ދެން އަޅުގަނޑު މި އެނބުރެނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 7- ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާ ކަންކަން.

7.1- ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނަށް މެންބަރުން ޢައްޔަނުކުރުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމަށް އެ ކޮމިޓީގެ ނައިބު ރައީސް، ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިދު. ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިދު ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ހުސްވެފައިވާ މެންބަރުކަމުގެ މަގާމަށް މެންބަރުން ޢައްޔަނުކުރުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް އަޅުގަނޑު މި

ހުށަހަޅައިދިނީ. ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީއަށް މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ފޮނުވީ 9 ފެބުރުއަރީ 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ މި އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ބައްދަލުވުމުގައި. ގާނޫނު ނަންބަރު 6/2006 (ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ގާނޫނު)ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި އެ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ބަލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ތިން މެމްބަރުންގެ ސަބް ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލައިގެން. މިގޮތުން އެ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ގާނޫނުގެ 6ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަރުދާސްތަކުގައި ބަލައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއައްސަސާތަކަށް ލިޔުން މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމި. އެ ފަރާތްތަކަކީ؛ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް، ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން އަދި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން. އެއަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމަށް އައްޔަނުކުރެއްވުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ފަރާތްތަކާ ގުޅޭ އާއްމުންގެ ޝަކުވާ ހުރިތޯ ބަލައި 10 ފެބުރުއަރީ 2021 ގައި އާންމުކޮށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ. އެގޮތުން ކުރި އިޢުލާނުގެ މުއްދަތުގައި ހަމަވުމުގެ ކުރިން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮމިޓީއަށް ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅާފައެއް ނުވޭ. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން މެންބަރުކަމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފޮނުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި އެ މަޤާމަށް ޝަރުތު ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ބަލައި ކޮމިޓީން އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއައްސަސާތަކަށް ފޮނުވި ސިޓީތަކުގެ ޖަވާބުގައި އެ މުއައްސަސާތަކުން ފޮނުވާފައިވާ މަޢުލޫމާތަށް އަދި އެ ކޮމިޓީގެ ވަނަވަރަށް ބެލުމަށްފަހު، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ގާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކާ އެ ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާ ކަމަށް ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމުގައި ހާޒިރުވި މެންބަރުން އިއްތިފާގުން އެ ކޮމިޓީ އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމި. އެގޮތުން، 17 ފެބުރުއަރީ 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ މި އަހަރުގެ ދެވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އަދި (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އިސްވެދެންނެވުނު ފަރާތް ކޮމިޓީން އިންތިޚާބުކުރި. އެ އިންތިޚާބުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮތް ގޮތް މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ބާރުތަކާއި، ޖިންސީ ބަރާބަރުކަމާއި، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ބައިނަލްއަގުވާމީ ނިޒާމާއި، ބައިނަލްއަގުވާމީ އުސޫލުތަކާއި ހަރަކާތްތެރިވާ މިންވަރު ދެނެގަތުމަށާއި، އެ ފަރާތަކުން ޚިދުމަތުގައި ތަޖުރިބާއާއި ޤާބިލުކަމާއި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ނިޒާމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ބައިނަލްއަގުވާމީ ފިކުރާއި ޝަޚްޞިއްޔަތު ދެނެގަތުމަށް ސުވާލުކުރެވިފައިވޭ. މި އިންތިޚާބުގައި ފަރާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެ ކޮމިޓީން ކޮމިޝަނުގެ

މެންބަރުކަމަށް ޢައްޔަންކުރުމަށް ރުހުންދިނުމަށް ފެންނަކަމާ މެދު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ވޯޓަށްއަހާފައިވާނެ. އެގޮތުން އަލްއުސްތާޛާ ޢާއިޝަތު ލީޒާ، ޢާރިފް ސ. ކޮމަންޑޫ ހިމަނަން ބަހިސާ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމަށް ޢައްޔަންކުރުމާއި މެދު 17 ފެބުރުވަރީ 2021 ގައި ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ދެވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ވޯޓަށް އަހާލުމުން އެ ވަގުތު ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވެ ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ތިން ބައިކުޅަ ދެ ބައި މެންބަރުންގެ ވޯޓު ލިބިފައިވާތީ އެ ފަރާތުގެ ނަން ތަޅުމަށް ފޮނުވަން ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވެއެވެ. ވީމާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގެ މައްސަލަ ރިޕޯޓްކުރައްވައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރުންނަށް ފޮނުވައިދެއްވުމަށް ގޮތަކަށް މި ރިޕޯޓާ މެދު ގޮތެއް ނިންމައިދެއްވުމަށް މި ރިޕޯޓް ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފުރުސަތު) މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައަޅުއްވާ ވަގުތަކީ، 30 މިނެޓު. އެއީ މަޖިލީހުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޕާޓީއަކުން އެއް މެންބަރު، އަދި ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މެންބަރަކަށް 5 މިނެޓުގެ ފުރުސަތެއް އެރުވޭނެ. މިހާރު މި ރިޕޯޓާ ގުޅޭ ގޮތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް ބޭނުންފުޅުވާ ބޭފުޅުން ފުރުސަތަށް އެދިވަޑައިގަތުން އެދެން. އަރިހުރި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފަރާތުން.

<u>އަރިހުރި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓުގައި އެ ކޮމިޓީގައި ދިރާސާކުރެއްވި ނަންފުޅު ކޮމިޓީއަށް ވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންގެ އަދަދާއި، އެ ކޮމިޓީގައި ވޯޓުދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައި އޮންނަ އުސޫލުތަކަށް ބަލާއިރު އަޣްލަބިއްޔަތު ގަބޫލުކުރެވޭ، މިހާރު އަޣުލަބިއްޔަތުގެ ކޮމިޓީތަކުގައި ވަކި ނަމެއް ކޮމިޓީން ބޭނުންކުރަން ބޭނުން ކަމަށް ވަންޏާ، ދެ މެންބަރަކު ގެނެވައިގެން ކޮމިޓީއަށް ނަގައިގެން ވޯޓު އެ ނަމެއް އެގޮތަށް ނުލިބޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެންމެ ހުރިހާ ގޮތަކަށް ބޭނުން ކަމަށް އަޣުލަބިއްޔަތު ދެކެނީ، ބަލައި ފަހަރު ކޮމިޓީތަކުން އެކަމަށް ފޮނުވި އެކަމަކަ ބޭފުޅުންގެ ނަންތައް ކޮމިޓީން ބޭރުކޮށްލަނީ. އެ ފަރަކަތްކުރުމަކީ ނަންފުޅުތަކާއި، އަޣުލަބިއްޔަތު އަދި ނަންތަކާ ކޮންމެފުޅެއް ކަމެއް ވެސް، ހަދަކަން ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، މި ހާލަތު އެބަ ދިމާވޭ. އެހެންވީ ނަންފުޅެއް ކޮމިޓީތަކަށް އަރިއަސަ ޖަހަނީ، ހަމަ ދެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ކޮމިޓީން ގެނެވިފައިގެން އެކަން ޕާސްކުރިން ހަހަމަ ކަނޑައެއްސައި ކޮށްފައިގެން ދޫކޮށް ބޭނުން ވެސް ބަލާވި ތަން ބޭ ފަދަ. އެހެންވީމާ، އަޣުލަބިއްޔަތު ހިނގާ އެހެން ނަންފުޅު ކޮމިޓީއަކަށް އައިއްސަ އޮތް

ހާލަތުގައި އިޖުރާއަތު މިއީ ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. މި ސަބަބަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑު އެދެނީ، މި ބިލު އަނބުރާ އަލުން ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވައިލައި އެދުން ދިރާސާކޮށްދެއްވުމަށް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ފަރާތުން ފުރުޞަތު ބޭނުންފުޅުވެއްޖެ ނެތްތޯ؟ ގަވާއިދުގައި އޮންނަ ގޮތުން މި ރިޕޯޓަށް ކޮންމެ ޕާޓީއަކުން އެންމެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރަކަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވޭނީ. ކޮމިޓީ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމުގައި ނޫނީ ފާސްކުރާކަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! އެހެންވީމާ، އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙުސައިން ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން؛ އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިޔާމް.

އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ކޮމިޓީއަށް މި ހުށަހެޅި ނަންބަރެއް މިގޮތަށް ފުއިލްވެގެން ދާއިރުވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ގަވާއިދުގެ ތަރުތީބުން ހ ކަންކަން އިސްލާމްބާރުކޮށްގެން ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ކަމަކަށް ފުރުޞަތާ، ހަމަ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހ. ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމުން ވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ރޮޒައިނާ އާދަމް، ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރޮޒައިނާ އާދަމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ މައްސަލައެއް މި ނެގީ، މިނިވަން މުއައްސަސާ ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން މި ގަވާއިދުގައި މި މައްސަލަތަކަށް ހުށަހަޅަން ފާހަގަކޮށް އެކު ކޮމިޓީއަށް ތާރީޚާއި އަހަރު މި ވަނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދިވެސް އެކެއްވެސް ތާރީޚެއްގައި އެކަން އެޖެންޑާކޮށް މި މަޖިލީހަށް ބަލާކަށް ނުވޭ. މި މަޖިލީހުގެ ބައްޓަނުގައި ހިމެނޭ ތަރުތީބު ކޮމިޓީން ބައްޓަން ނޫން. އާދެ ކޮމިޓީ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅިއްޖެ ބައްލަވާ. އަދި މި މަޖިލިސް ވެސް އެހެންވީ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅިޔަ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި މައްސަލައަކީ މިނިވަން މުއައްސަސާ ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު ރޮޒައިނާ އާދަމް އެ ވިދާޅުވި ގޮތަކަށް ފެނެން އޮޅޭ ކަމެއް ނޫން. މިތަނަށް ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެންމެ މެންބަރަކު ފިޔަވައި ހުރިހާ މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވާފައި މި އޮތީ މިކަން މި ބަދަލުކުރަން އިންތިޚާބުގައި ޙާޞިލުވާ ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، މިއީ ގަވާއިދާ ގުޅިގެން ވެފައި އޮތް ކަމެއް ނޫން. މިއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެންމެ ސަރުކާރަށް ބޭނުންވާ ކަމެއް، ކޮމިޓީގައި ޕާސްކޮށްލާ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިހާރު ގަވާއިދާ ދެކޮޅަށް ވެފައި އޮތް ކަމެއް ނޫން. މިއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަށް ބޭނުންވާ ބިލެއް، ކޮމިޓީގައި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެންމެ މެންބަރަކު ފިޔަވައި އެއް ނިޒާމެއް. ގަވާއިދުގެ މައްސަލައެއް ނޫން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރޮޒައިނާ އާދަމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު އެހެން ދެންނެވީ، އަދިވެސް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ގަވާއިދުގެ މައްސަލައެއް އޮތް ކަމަށް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާތީވެ، އެ މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން އާންމުކޮށް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާފައިވާނެ ވާހަކަ ދަންނަވަންވެގެން. އަދި އެ މައްސަލައާއިކަން ހިމެނޭ ރައީސް ކޮމިޓީއަށް ބަހުސްކޮށް ފޮނުވައި ނިންމާފައިވާތީ ފާހަގަކޮށްލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން އިނގޭތޯ، މިފަދަ މައްސަލަތަކެއް މި މަޖިލީހުން ގޮތުން ނިންމުމަކީ މި އެންމެން ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބާރުލިބިފައިވާ ކަމަކަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ގަވާއިދުގައި އޮންނަ ގޮތުން އަދި ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވައިގެން ގޮތަކަށް އެ ނިންމަން. އެހެންވީމާ،

އެގޮތަށް ނިންމުމުގާ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އިހުތިރާމުކުރުމުގެ ގޮތުން އެ ކަންތައް ބަލައިގަންނަންޖެހޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، ދެން މިހާރު މި މައްސަލަ އަލުން އަނބުރާ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް ހުށަހެޅި އަދި ތާއީދު ލިބިފައިވާ ފިޔަވަޅު، މިއަދުގެ ވޯޓުގެ ވަގުތުގައި އެ ކަމަށް ވޯޓު ނެގޭނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

{7.2}- ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ؛ އާދެ! އެޖެންޑާ ނަންބަރު 7.2- ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ކުރިމަތިލި ފަރާތްތަކުގެ ނަންތައް ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމަށް ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރު، ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަސްލަމް.

ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަސްލަމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މި ރިޕޯޓަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ދެ މެންބަރުން ހޮވުމަށްޓަކައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އިޢުލާންކޮށް، އަދި އެ އިޢުލާނާ ގުޅިގެން ލިބުނު ނަންތައް ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައި، އެ ކޮމިޓީން މިކަން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީން މި މައްސަލަ ނިންމުމަށްޓަކައި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 153 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުން އެންމެ ފުރަތަމަ ސުންގަޑި ކަނޑައަޅައި، އަދި ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިއާޔަތްކޮށް، މީން މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތް އުސޫލު ޕްރޮފެޝަނަލް ވޯސީ މިކަމަށް ކުރިމަތިލެއްވި ބޭފުޅުންގެ ޝަރުތުތައް ބަލައި، އަދި ކުރިމަތިލެއްވި ފަރާތް ބޭފުޅުންނަކީ ވަކި އެ ޕޯސްޓަށް ނިސްބަތް ގޮތެއް ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ ފަސް ބޭފުޅުން. އެ ބޭފުޅުންނަކީ؛ 1- ޢަބީދު އަބްދުއްރަޙްމާނު، ހ. މަލްވިނާ. 2- ޙަބީބު މުޙައްމަދު މާނިކު، މ. މަނަދޫވިލާ. 3- އަބްދުލްޣަފޫރު، ރ. ޝޯއީނަރު. 4- އަލީ މުޙައްމަދުމަނިކު، ދަފްތަރު ނަންބަރު 1851. 5- ޢީނަތު ޢަލީ، ދަފްތަރު ނަންބަރު 2616. އަޅުގަނޑުމެން މީޑިއާއިން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެއީ މި ބޭފުޅުންނާ ގުޅޭ ގޮތުން އެއްވެސް ޝަކުވާއެއް އޮތްތޯ ބެލުމަށް މަޖިލީހުގެ އިޢުލާނެއް ކުރެވުނީ. އަދި އެކަމަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަކުވާއެއް ވެސް މި ބޭފުޅުންނާ ގުޅިގެން ލިބިފައެއް ނުވޭ. އެހެންކަމުން، ކޮމިޓީން އިންޓަވިއުއެއް ކުރެވުނު. އަދި އެ އިންޓަވިއުގެ އަލީގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ގ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެއީ ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުންގެ މީން ބައިވަރު ދޮޅައި ވިސްނުމާ މުޅިން ގަވާއިދު އެންމެ މެންބަރުން ކޮމިޓީން ނިންމީ ހުށަހެޅުމަށް ޖަހައި މި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވޯޓު ދެއްވައި އެއްގޮތަށް އެކުލަވާ ބޭފުޅަކަށް މި ދެންނެވި ފަރާތެއް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ބައިވަރު ދީފައި ވޯޓެއް ދިނުމުން ގަވާއިދު އަދި ކޮމިޓީގައި ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ބައިވަރު އަދި އަޣުލަބިއްޔަތުން ހޮވާފައިވާ ބޭފުޅަކީ،

ރ. ޝާހީނަށް. އެހެންނަމަވެސް، ކޮމިޓީން ބާރިދު އަބްދުއްރަހުމާނު ރ. ޝާހީނަށް ރައްދުވާ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފާސްވި ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ކޮމިޓީގެ ނިންމުން ވަނީ ނިންމާފަ. އެހެންނަމަވެސް، މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން މަޖިލީހުން ގޮތެއް ނިންމަވައިދެއްވުމަށް އެދި މި ރިޕޯޓް ހުށަހަޅަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މި ރިޕޯޓަށް ފަހު ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ 30 މިނެޓު. އެއީ މަޖިލީހުގައި ތަމްސީލުކުރާ ކޮންމެ ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ އެއް މެންބަރަކަށް 5 މިނެޓު. އަދި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ އެއް މެންބަރަކަށް 5 މިނެޓު. އާދެ! މިހާރު މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަން. އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފަރާތުން ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް.

<u>ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަހީމް ފާހަގަކޮށްލެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޒުވާނުން ބޭނުން އާންމު ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ކުރިމަތިލި ފަރާތްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ 241 ކޮމިޓީން، އަދިވެސް ފާސްކޮށް ކޮމިޓީން އިންޓަވިއުތައް، އިންޓަވިއުގައި އެންމެ ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑުމެން ދިން އިރާދީ ގޮތުން އެކަމަށް މިނިވަން ބަޔާ ކުރުގާޑުން އެންމެ މަތިން މާކުސް ހޯއްދަވާ ބޭފުޅާ، އަދި އިންޓަވިއުގައި ހުރި މެންބަރުންނަށްވެސް އިމްތިޙާނުގެ ރަނގަޅު ފަރާތަކުން ބޭފުޅަކު ކޮން ބޭފުޅެއް ކަމަށް ނުވެސް ވެއްޖެ އެންމެ މަތިން ލިބޭ ލިޔެކިޔުންތަކުގައި ބޭފުޅާ، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ކުރީގެ ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރުކަން ކުރައްވާފައިވާ ބާރިދު އަބްދުއްރަހުމާނު ރ. ޝާހީނަށް މި ވަނީ ހޯދިގެންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައި ޖާގަދީފައިވާ ހިނގައި ގޮތަށް މި ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކޮށްލެވުނީ، ޒުވާނުން ބޭނުން އަދި ހޮސްޓުން ސަރުކާރު އެކަމެއް ސަލާމަތަށް އަމިއްލަފަރާތުން ވިދާޅުވޭ، އޭގައި ހުރި ވަރަށް ގިނަ ފާހަގަކުރެވޭ އިންޓަވިއުގައި ފާހަގަކޮށްލެވޭ ހުރި. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ވިދާޅުވުމުގައި ހުރިކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ސާފުވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ، ޒުވާނުން ބޭނުމީ އާންމު ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން މުސްތަޤްބަލުގައި ބޭފުޅުންގެ ގޮތުގައި މި ރިޕޯޓުގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ، ފާސްކުރައްވާފައިވާ އަބްދުއްރަހުމާނު ވަރަށް ޤާބިލް ބޭފުޅުން ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީއަށް ދަންނަވާލަމުން، އަޅުގަނޑު އެކަމަށް ބެލެވި އުފާވެރިކަން. މި ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފަރާތުން އެ ވާހަކަފުޅުދެއްކެވީ. ދެން މިތާނގައި އިންނެވި، ޕީ.ޕީ.އެމްގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރެއް. ފުރުޞަތު ބޭނުންފުޅުއްޔާ... (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ފަރާތުން، ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ރަޝީދު.

ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިހާރު ޓޫރިޒަމް ހުށަހަޅާފައި އޮތް ރިޕޯޓަށް ބަލައިލާއިރު ވެސް ފެންނަން މި އޮތީ ނަޒާހަތްތެރިކަން ގެއްލިފައިވާ ތަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފަރުސަތާ؛ އަޅުގަނޑުމެން ތަޢާރަފުކުރި މި ދަންނަވާ ފުރިހަމަ އުސޫލު ގަބޫލުކުރާ ފަރުސަތާގެ ބޭރުން މިއަދު މަސައްކަތްކުރާ ތަން ފެންނަމުން މި ދަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ، ރައްޔިތުން ބޭނުންވަނީ، ނަޒާހަތްތެރި، ރައްޔިތުން ގަބޫލުކުރާ އަމާނާތްތެރި މިންގަނޑު ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ރައްޔިތުންގެ އަޑު އިވޭ ސަރުކާރެއް މަސައްކަތްކުރާ ތަން ދެކެން. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލު އެބަ ކުރެވޭ އެންމެ ގާތުގައި ކަންކަން ބައްޓަންވެގެންދާ ތަން. ހުދު މި މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ވެސް އެ ކަންކަން އެހެރީ ހަރުފުމްނާދިއުމަކީ އެއީ ރައްޔިތުން ގަބޫލުކުރާ ކަންކަމެއް ނޫން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު އެންމެ ވަރުގަދައަށް ދެކޮޅުހެދުންތަކާ އެއް ވާހަކައަކީ، އުމުރު ތިރީސްފަހާ ބުރާ ގޮތުން ހުރިހާ އެއްބަސްވުމުގެ ވާހަކަ. ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ޓޫރިޒަމްގެ ފަހަ ސުލްހުވެރިކަމާއި އެދަނީ ސިޔާސީ ކަންތައްތަކުގެން އުޅުން އެއްބަސްވުމުގެ ބައިބައި ވަކިވަކިން އާދަމްދުރުގޮވުން އެ ދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ޓޫރު އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި ވާނަމަ، 241 ކޮމިޓީން އިސްނަގައިގެން މިގައި ހުރި މައްސަލަތަކެއް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިއަދު ހުށަހެޅުއްވި މި އޮޅި ރިޕޯޓު. އެއީ ޓެކްނިކަލް ބޭނުން މެންބަރުން، ބާރުވެގަނޑު ބައްދަލުކުރައްވަން. އެހެންނަމަ، މި ރިޕޯޓު ގޮސް ގާތުން ވާހަކަފުޅު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ގޮތަށް. ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ޙުސައިން ޝަހީމްގެ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިހާރު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން އެ ގެންދަވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ވިދާޅުވާ، ދޫ.ޖ.އުތީ އެގްރިމަންޓުގެ ވާހަކަ މިތާނގައި ހަމަ ތެދުކަމަށް ހަދައިގެން ދައްކަނީ. އެ އެގްރިމަންޓް ހަމަ ސީދާ ދޭގެ ވާހަކަ. އެ އެގްރިމަންޓުގައެއް ސަރުކާރަކުން އެއްވެސް ތާކަށް ޗީކާވެގެން، ހަމަވެގެންއެއް ނުދޭ. އާދެ އަޅެ ކަމަކަށް ވިދާޅުވޭ، ތަޢާރަފުކޮށްފައި އަޅެ ޗާކުއަމަންޓަކީ މި ބަދުނާމުކުރުމުގެ އަމިއްލަ އެއްޗެއް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ލަތީފް.

<u>ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދު ލަތީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ނޫހެއްގެ ފުރަ ސުރުޚީތަކުގައި މި މަޖިލިސަށް އުދާވެ، މިގެ ތެދު ހަޤީޤަތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހާމަކުރެއްވުމަށް 241 ކޮމިޓީން އިސްނަންގަވައިގެން މިކަން ބައްލަވައިދެއްވުމަށް. މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނުހުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. މި މަޖިލީހަށް ކުރެއްވޭނެ ކަމެއް. އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގައި...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވީއްޔާ! މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ފައްޔާޟްގެ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

<u>މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ފައްޔާޟް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅިގެން މި ވާހަކަދައްކަމުން މި ގެންދަނީ ޑްރާފްޓް ބަޖެޓު މިހާރު ޕާލިމެންޓަރީ ބަޖެޓް ކޮމިޓީން. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި ވާހަކަދައްކަމުން ބަޖެޓުކޮމިޓީން މި ގެންދަނީ ބަޖެޓު އެގްރިމަންޓް ބަދަލު ކޮމިޓީން ނިންމި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިއީ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ކަމަށް ދަންނަވައިލީ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަންނަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި ހުށަހަޅުއްވާ ނިޒާމީ ނުކުތާ ގޮތުން ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދަވާ!

ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން މުޙައްމަދު ލަޠީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި ނިޒާމީ ބޭނުން ކުރަނީ ގަވާއިދުގެ ވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދަންނަވަން އޮތީ، މި ނަމަވެސް ދިވެހި ރައްޔިތުން ބަލައިގަންނާނެ ނަމެއް ނޫންކަން. އެއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް މަޝްހޫރުވެގެންދިޔަ އެއް ހާދިސާ؛ ޚަބަރެއްގެ މައްސަލަ. މި މައްސަލައިގައި ރަޖިސްޓްރީގައި މިއަދު ފެނިގެން ދ ކާފު މަސައްކަތުގެ އެންމެ ބޮޑު އެއް މަސައްކަތެއް، ޖަރީމާގެ ލިޔުންތެރިއާއި، ބަނދުވެރިޔާއި، މިފަދަ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމަށް ކާރު މަސައްކަތް. މިގައި ބޮޑު ތުހުމަތުގެ ކައްސަމްދީ، ތުހުމަތުކުރެވޭގައި ހައްދަދުކުރުމުން ފެންނަމުން ބަޔަކު ބޭރުން އައިސްގެން ރައްޔިތުންގެ އިޙްތިރާމް ކުރަންޖެހޭ ހަމައެކަނި ދަނޑިވަޅުގައި އެއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު އެދެނީ އެފަދަ ދަންނަވަން، އެމް.ޑީ.ޕީގެ އެއްބަސްވުމުގެ ހަރުދަނާ ދިފާޢީ ސަރުކާރުން އަޅުގަނޑުމެން އަނބުރާކައިރިވުން. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ހުސްވަގުތުކޮޅެއް އަރުވަން. އަދި ހުސްވަގުތުކޮޅު އިތުރުވުމުގެ ކުރިން ދަންނަވައިލަން، ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބައްދަލުވާނީ 1:30 ގައި. މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ ދެން ކުރިއަށްގެންދާނީ މެންދުރު 1:30 ގައި.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 12:10 އިން 13:30 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. ނުނިމި ހުރި މަސައްކަތުގައި ވަނީ މިއަދުގައި ފާސްކުރަން ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން. އިޖުރާއަތުތަކާ އަޅުގަނޑު އިސާރާތްކޮށް ދ ކަސައްކަތަކީ ކުރިއަށްގެންދާނަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އަރިހުގައި ދަންނަވާލަން ބޭނުން؛ ވަރަށް ގިނަ މެންބަރުން ހާޒިރުވެވަޑައިގަންނަވާ ކައުންސިލްގެ އިންތިޚާބުގެ ކެމްޕެއިނުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނަވާތީ ދައުރުގައިވާ ގިނަ ބިލުތަކާއި ފައިލުތަކުގެ ފުރުސަތު ހޯދުން. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ވާހަކަދަންނަވާލާ ބޭނުންވޭ،

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީ ސިޔާސީ ބަދަލުން. އެ ބަދަލުން އެންމެ ބޮޑަށް ކުރަން ޖެހިފައިގެންނާ އެއް މަސައްކަތްތަކެއް ވާނީ، އިންތިޒާމުކޮށްދޭގައި ބައިވެރިވެދެއިގެންނެވިގެން ކުރައްވާ ސިޔާސީ މަސައްކަތް. އެއީ މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން ވެސް އަދި އުޅުން ތަންތަނުން ވެސް ސަލާމަތުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަންނަވާން ކަމެއް. މީގެއިތުރުން ފޮނުވަމުންދާން ބޭނުން، ބަދަ ދުވަހު ހަފުތާ ވަޅުގެއިގެން ބައްޓަން ދުވަހު އެހީތެރި ވަޅުގެއިގެންވާން. އުޅެންނަމަވެސް، ކަރަންޓީނުގެ އުސޫލުތަކު މި އަޅާ ގޮތުން އެކަން އަދިގަނޑަށް ވެސް އެނގޭ ދަތިވެދާނެކަން. އުޅެނީމާ، އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުން ރަނގަޅަށް ވަޅުގެއިގެންވާ، މާލެމާޒަން ވަޅުގެއިގެންވާ، ކަރަންޓީނުވެ ވަޅުގެއިގެންވާ ބޭނުންވެއްޖެނަމަ އެ މާލެމާޒަން. އެތަން ތަފާތުވާ އެހެރަ ވެސް ގިނަ ރަށްރަށަށް ގެންދެވޭ ޚިދުމަތް ހުރިހާ އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކެއް ވެސް، ހުރިހާ ފައިސާރާތަން ވެސް ވެރި ރަށްތަކާ މަސައްކަތް އަދިގަނޑުގެ އަދިއްލަ ނަމަވެގެ މި މަޖިލީހުގެ ނަމަވެގެ އަދިގަނޑު ހުރިހާ ބާރުވެރިކަން ހަރުގޮތުން ދަދުގެ ރަނގަޅަށް ތަރާއްޤީގެ ދަށުން. އަދިގަނޑު ފުރަތަމަ ދަރަނިތަކަށް، އެކިވެއްޖެ އިގެންނަވާނެ، މި ތަންގަޅު މި ވަނީ މާދަމާ 2 ރިޕޯޓް. ކޯވިޑްން ހުރަހަށް ކަންކަމުގެ ތަންތަނުގެ، 7.1- އެއީ ހިމަނަން ރަޖިސްޓް ކޯވިޑްގެ ވެކްސިނުން އަދިއަނބުރާ ރަށްތަކަށް ޚަރަދު، ރިޕޯޓްގެ މަޢުލޫމާތު ރަޖިސްޓަރީ ކުރާ ނިސްބަތުން ހިމަނަން ކޮވިޑް-19 ޕޮލިސީތަކެއް ޖާރީކުރާ ސިޔާސަތު. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހުން އިންތިޚާބުވެފައިވާ ކޯވިޑްގެ ނަތީޖާ މުޤައްރިރު. އެކިގޮތްގޮތަށް ގޮސްފައިވާ ކޯވިޑްގެ މުޤައްރިރު ވަނީ އާލާކަމުގައި ގޮތުގައި. އެ ބަދަލާ ރައްޔިތުންނަށް. އަދިގަނޑު ހިމަނަން ރަޖިސްޓް ކޯވިޑްގެ މި ރިޕޯޓާ ގެއާ ގޮތުން، ރިޕޯޓް މި ތަނުގެ އިންތިޚާބުގެ ހުރިހާ ތަފާސްހިސާބުތަކާ ރިޕޯޓް އިތުރު ގޮތުން އެންމެ ޢަމަލުކުރާނީ. އުޅެންނަމަވެސް، މާލެ މި ރިޕޯޓުގައި އަދިގަނޑު އަމިއްލަ ފައިސާކޮށްދޭއިރު، ކަންކަމުގެ އިތުރު ގޮތުން ވާ ކަމަށް. ހިމަނަން ރަޖިސްޓް ކޯވިޑް-19 ޕޮލިސީތަކެއް ޖާރީކުރާ ސިޔާސަތު ވެކްސިނޭޝަން ޚަރަދު، ހިމަނަން ރަޖިސްޓް އެއްޗެއް ޖެހިދާނެ ކޯވިޑްގެ ނިސްބަތުން ގޮތުގެ ރިޕޯޓް އަށްވާ ކޯވިޑްއަށް ވެކްސިނޭޝަން ހުރިހާ ރަށްތަކުން ވަނީ އެ ވެކްސިނު އަށްވާ ކުރުމަށް ގެނައުމަށް. ހިމަނަން ރަޖިސްޓް ކޯވިޑް-19 ވެކްސިނުގެ ޕޮލިސީ ގައި ވެކްސިނޭޝަން ނަން ކުރާ ވެކްސިނު ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ކޯވިޑްގެ މިން ބަލައިގަ ދެކެވި ވެކްސިނު ލިބިފައިވާނެ އެ ނަމަވެސް އަދިގަނޑު މިއަދަކީ ވެކްސިނު ނަންގަނީ. އެއީ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އަށް ގޮތް. މިގޮތަށް މި ދަރަނިވަނީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބާރުންކޮށްފައިވާނީ، މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކަށް މީހުން އަދިއަނބުރާ ނުވަތަ މަޖިލީހުން ޚިޔާލު ދިނުމުގައި ކޯވިޑްއަށް ނަން ހުރިހާ ރަށްތަކަށް ފަރާތުގެ ތަޢުލީމު މަޖިލީހުގެ ތަފުސީލު ވެކްސިނު ވާސިލުވި، ކޯވިޑްގެ ވިސްނައިލާނަ ދަރަޖައިގެ ވެކްސިން ވާސިލު ފަރާތުތަކާއި ކަމުގައި. އުޅެންނަމަވެސް، މި ރަޖިސްޓް ކޯވިޑް-19 ވެކްސިނުގެ ޕޮލިސީ ގައި ނަން ވެކްސިނުކޮށް އެ ކޯވިޑްގެ ވިސްނައިލާނަ ދަރަޖައިގެ ވެކްސިނުގެ ލިބިފައިވާ ނަމޫނާ. އުޅެންނަމަވެސް، އަދިގަނޑު އެ ނަމަވެގެ ތަފުސީލުކުރާ ވެކްސިނުކުރާ

ނާާން. އެއީ އަދުން އަނބުރާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަރިހުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާފައިވާ މި ވަނީ، އެހެން ސަންގުޅެއް މަޖިލީހަން ވީހާވެސް އަވަހަކަށް ފޮނުއްވައިދެއްވުމަށް. އަޅުގަނޑު އިތުރަށްކޮށްލީމާ މިއަދަށް މާދަމާއަށް، މި މަޖިލީހުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އެ ސިޓީ ފޮނުވާނަން. އަޅުގަނޑު އަމިއްލަކުރު އަރިހުން އެދޭނަން، ވޯޓުގެ ބަނދަރަށް ޖަލްސާވަމުންދާނީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން) އެނބުރި ވަޑައިގަންނަވާށި، ރިޔާސަތުން މި ވަނީ މެންބަރުން ހާޒިރުވާ ދަންނަވައިލާފައި. ބެލްސްކެއްގައި ނިމިއްޖެ. މިހާރު މި އޮތީ ވޯޓަށް އަރާނީ. ވޯޓަށް އަހަން އޮތީ، ޕޮލިސް ބޯޑު އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ކުރިމަތިލެއްވި ފޯމުތަކާ ސަލާމަތީ ޝަރުތުތަކާ ގުޅޭ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމުން ގޮތުގެ ޕޮލިސް ކޮމިޓީ ރިޕޯޓު އަދި ރިޕޯޓާ ގުޅިގެން ވޯޓަށް މި އަހަނީ. ސަލާމަތީ ޝަރުތުތަކާ ގުޅިގެން ފޮނުއްވާފައިވާ އެންމެ ނަމެއް. އެ ނަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ވޯޓަށް އަހަމުން މިއަދު މި ބަލައިގަނެވޭ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން)

8. ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ގާނޫނު ނަންބަރު 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޒިންމާގެ ގާނޫނު)ގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ މެންބަރުކަމަށް އަލްފާޟިލް ޝާމިލް އިބްރާހީމް، ހ. ސޯލިކާނަރު އައްޔަންކުރުމާ މެދު އިއްތިފާޤުކުރައްވާ މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު: 87

ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 46

ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު: 41

ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު: 00

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދީ ބޭނުންނުކުރާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 00

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	41
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	21
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

ގާނޫނު ނަންބަރު 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ގާނޫނު)ގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ މެންބަރުކަމަށް އަލްފާޟިލް ޙާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު، ސ. ޝޯޖީކޯނަރު ޢައްޔަންކުރެއްވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ އަދަދަކީ 87. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި 46 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި 41 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތީ 41 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ 21 ވޯޓު. އެހެންކަމުން، ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ މެންބަރުކަމަށް އަލްފާޟިލް ޙާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު، ސ. ޝޯޖީކޯނަރު ޢައްޔަންކުރެއްވުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ކަމަށް މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފި. އަދި ދަންނަވަން؛ ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން އައްޔަންކުރުމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ގާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ދެ މެންބަރުން. ނަމަވެސް، މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވަނީ އެކަތިރިއިން އެއް މެންބަރު ކަމަށް ވުމާއި، އެ ބޯޑަށް އަދި އެއް މެންބަރަކު ކަނޑައަޅަން ބާކީހުރި، އެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ފުރުޞަތު މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން މިއަދު ހުޅުވައިލައި އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރާނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އިދާރާކުރެއްވުމާ މިއަދު އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން އެ އިޢުލާނުކުރާނަން.

ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބާއްވާނީ 16 މާރިޗު 2021 ވާ އަންގާރަ ދުވަހު ހެނދުނު 9:00 ގައި.

والحمد لله ربّ العالمين. މަޖިލީސް ނިމުނީ.